Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe

WYNIKI AKTUALIZACJI

stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych
w lasach poza zarządem PGL Lasy Państwowe
na dzień 1 stycznia 2022 roku

Praca wykonana przez
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
na podstawie informacji
z Banku Danych o Lasach

Biuro Urządzania Lasu
i Geodezji Leśnej

Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe

WYNIKI AKTUALIZACJI

stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w lasach poza zarządem PGL Lasy Państwowe na dzień 1 stycznia 2022 roku

Praca wykonana przez
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
na podstawie informacji
z Banku Danych o Lasach

Sękocin Stary, luty 2023 r.

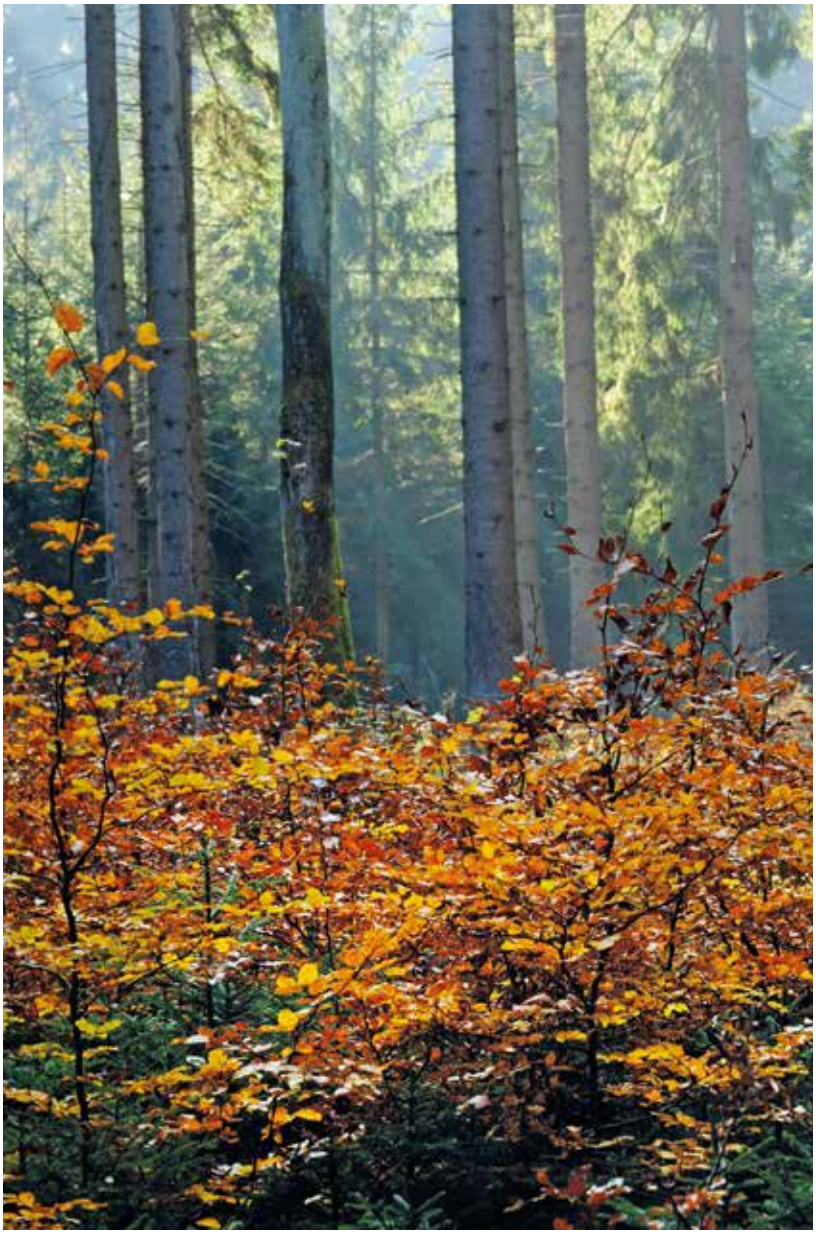

Zdjęcia: Mirosław Sobkowiak
Projekt okładki: Beata Świątnicka-Giluk
Projekt graficzny: Beata Świątnicka-Giluk
Korekta: Ewa Kalicka

OFICYNA WYDAWNICZA
FOREST
www.oficynaforest.pl

Publikacja została wydrukowana
na papierze ekologicznym Nautilus Classic
wyprodukowanym w 100% z makulatury.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE 7

II. METODYKA 8

1. Ogólna informacja o wcześniejszych aktualizacjach dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe 8

2. Stan zebranej dokumentacji urządzeniowej dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe 8

3. Szacowanie intensywności użytkowania głównego na potrzeby aktualizacji stanu lasu 9

III. LASY PRYWATNE 11

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 12

1.1. Typy siedliskowe lasu 12

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 15

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 18

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 20

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 20

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 20

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 25

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 26

2.5. Wybrane cechy drzewostanów 27

2.6. Użytkowanie lasu 28

IV. LASY GMINNE 29

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 30

1.1. Typy siedliskowe lasu 30

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 33

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 37

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 38

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 38

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 41

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 43

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 44

2.5. Wybrane cechy drzewostanów 45

2.6. Użytkowanie lasu 46

V. LASY SKARBU PAŃSTWA W PARKACH NARODOWYCH 47

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 48

1.1. Typy siedliskowe lasu 48

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 51

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 55

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 57

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 57

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 59

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 61

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 62

2.5. Wybrane cechy drzewostanów 63

2.6. Użytkowanie lasu 64

VI. LASY W ZASOBIE WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA 65

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 66

1.1. Typy siedliskowe lasu 66

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 68

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 72

1.4. Użytkowanie lasu 74

VII. INNE LASY PUBLICZNE 75

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 76

1.1. Typy siedliskowe lasu 76

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 79

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 83

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 85

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 85

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 87

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 89
2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 90
2.5. Wybrane cechy drzewostanów 91
2.6. Użytkowanie lasu 92

VIII. RAZEM LASY POZA ZARZĄDEM PGL LASY PAŃSTWOWE 93

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu 94
1.1. Typy siedliskowe lasu 94
1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych 97
1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów 101

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw 103
2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku 103
2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku 105
2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących 107
2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących 108
2.5. Wybrane cechy drzewostanów 109
2.6. Użytkowanie lasu 110

IX. ZAKOŃCZENIE 111

Wykaz skrótów

Typy siedliskowe lasu
Bb – bór bagienny
BbG – bór bagienny górski
BG – bór górski
BMb – bór mieszany bagienny
BMG – bór mieszany górski
BMśw – bór mieszany świeży
BMw – bór mieszany wilgotny
BMwyż – bór mieszany wyżynny
Bs – bór suchy
Bśw – bór świeży
Bw – bór wilgotny
BWG – bór wilgotny górski
LG – las górski
Ł – las łęgowy
ŁG – las łęgowy górski
Łwyż – las łęgowy wyżynny
LMb – las mieszany bagienny
LMG – las mieszany górski
LMśw – las mieszany świeży
LMw – las mieszany wilgotny
LMwyż – las mieszany wyżynny
Lśw – las świeży
Lw – las wilgotny
Lwyż – las wyżynny
Ol – ols
OlJ – ols jesionowy
OlJG – ols jesionowy górski
OlJwyż – ols jesionowy wyżynny

Typy budowy pionowej drzewostanu
KO – klasa odnowienia
KDO – klasa do odnowienia
BP – budowa przerębowa

Przedziały wiekowe drzewostanów
Klasa wieku – 20-letni przedział wiekowy (klasa I: wiek 1–20, klasa II: wiek 21–40 itd.)
Podklasa wieku – 10-letni przedział wiekowy (podklasa Ia: wiek 1–10, podklasa Ib: wiek 11–20 itd.)

Inne pojęcia/skróty
BDL – Bank Danych o Lasach
BULiGL – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
GUS – Główny Urząd Statystyczny
PAN – Polska Akademia Nauk
PGL LP – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
SILP – System Informatyczny Lasów Państwowych
SP – Skarb Państwa
WISL – Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasu
ZWRSP – Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa
Gatunek panujący – gatunek w drzewostanie o największym udziale pod względem powierzchni, miąższości lub liczebności

I. WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie przedstawia wyniki aktualizacji powierzchni leśnej i zasobów drzewnych według stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. dla lasów pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe, tj. dla lasów następujących form własności:

1) lasy prywatne – rozdział III,
2) lasy gminne – rozdział IV,
3) lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych – rozdział V,
4) lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa – rozdział VI,
5) inne lasy publiczne (obejmujące inne lasy Skarbu Państwa oraz pozostałe publiczne – wyodrębniane w Roczniku Statystycznym Leśnictwa od 2015 r.) – rozdział VII.

W dokumencie przedstawiono także łączne dane dotyczące wszystkich lasów pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe – rozdział VIII.

Niniejsza aktualizacja stanu lasów wymienionych wyżej form własności, po raz siódmy w formie oddzielnej publikacji, została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

W odróżnieniu od wyników, które uzyskuje się w następstwie bieżących prac urządzeniowych, wyniki aktualizacji pozwalają przedstawić stan lasów poszczególnych form własności wyprowadzony na jedną datę, co ułatwia dokonywanie analiz stanu zasobów drzewnych, trendów ich zmian oraz możliwości użytkowania głównego (pozyskania drewna).

Forma niniejszego opracowania nawiązuje do publikacji danych z aktualizacji dla lasów w zarządzie PGL Lasy Państwowe, wykonywanej w ramach umowy z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych na rozbudowę i prowadzenie Banku Danych o Lasach. Publikacja ta jest jednocześnie kontynuacją aktualizacji wykonanych przez BULiGL dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe według stanu na 1 stycznia 2014 i 2015. Wyniki tych prac są udostępnione jedynie w portalu internetowym Banku Danych o Lasach (www.bdl.lasy.gov.pl) i prezentują podstawowe dane dotyczące lasów poszczególnych form własności, zwłaszcza ich struktury powierzchniowo-miąższościowej według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Aktualizacja dla lasów pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe, w odróżnieniu od aktualizacji stanu lasów w zarządzie PGL Lasy Państwowe, jest przeprowadzana na podstawie niepełnych danych zarówno w zakresie dotyczącym opisu stanu lasu, jak i realizowanego użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego). Dlatego przy opracowywaniu wyników niezbędne były odpowiednie uogólnienia, a dokładność aktualizacji stanu lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe jest wyraźnie mniejsza niż dla lasów w zarządzie PGL Lasy Państwowe.

Aktualnie w BDL zgromadzono dane urządzeniowe dla powierzchni 1 912 693 ha lasów poza PGL Lasy Państwowe, tj. 89,4% ogólnej powierzchni tych lasów raportowanej przez GUS (Leśnictwo 2022). Powierzchnię tę w poszczególnych formach własności, w stosunku do całkowitej powierzchni lasów według danych GUS, przedstawia tabela I-1.

W niniejszym opracowaniu określenia *powierzchnia lasów* oraz *powierzchnia leśna* dotyczą powierzchni lasów bez gruntów związanych z gospodarką leśną, a *miąższość drzewostanów* oznacza miąższość grubizny brutto, czyli miąższość pni i gałęzi o grubości w cieńszym końcu co najmniej 7 cm przy pomiarze z korą.

Stan lasów, dla których nie zgromadzono w BDL dokumentacji urządzeniowej, został określony w sposób szacunkowy na podstawie danych z zebranej dokumentacji urządzeniowej dla obszarów o powierzchni odpowiedniej do brakujących danych, znajdujących się

Tabela I-1. Powierzchnia lasów z dokumentacją urządzeniową zgromadzoną w Banku Danych o Lasach w stosunku do powierzchni lasów według danych GUS

Forma własności lasów	Powierzchnia lasów z dokumentacją w zasobach BDL w ha	Powierzchnia lasów według GUS w ha	Udział w % [2:3]
1	2	3	4
Prywatne	1 634 274	1 785 895	91,5
Gminne	60 347	84 322	71,6
Skarbu Państwa w zarządzie parków narodowych	178 037	183 493	97,1
W ZWRSP	4 060	28 653	14,2
Inne publiczne	35 975	57 248	62,8
Razem	**1 912 693**	**2 139 611**	**89,4**

najbliżej obszarów leśnych danej formy własności z brakującymi danymi. Założenie to przyjęto, ponieważ istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem lasu a bliskością geograficzną obszarów leśnych, zwłaszcza w obrębie lasów określonej formy własności.

Na potrzeby niniejszej publikacji oraz raportowania w Banku Danych o Lasach gatunki łączy się w następujące grupy: So (sosna, modrzew oraz pozostałe iglaste), Św (świerk), Jd (jodła i daglezja), Bk (buk), Db (dęby oraz klony, wiązy, jesiony), Gb (grab), Brz (brzoza oraz pozostałe liściaste), Ol (olsza), Tp (topole, lipy oraz wierzby), Os (osika).

W publikacji tej przyjęto założenie, że wartości równe 0 (w zaokrągleniu zastosowanym w danej tabeli) nie są prezentowane. Zatem brak wpisanej wartości oznacza brak informacji o danej cesze lub to, że wartość opisująca daną cechę jest w zaokrągleniu równa 0.

II. METODYKA

1. Ogólna informacja o wcześniejszych aktualizacjach dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Aktualizacja stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w lasach pozostających poza zarządem PGL Lasy Państwowe do czasu zbudowania Banku Danych o Lasach albo w ogóle nie była przeprowadzana (w lasach parków narodowych, innych publicznych i w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa), albo była wykonywana nieregularnie i w sposób uproszczony w stosunku do aktualizacji realizowanej w lasach w zarządzie PGL Lasy Państwowe (w lasach prywatnych i gminnych).

W latach 2014–2015 aktualizacja dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe ograniczała się do sporządzenia zestawień tabelarycznych zamieszczanych w portalu internetowym Banku Danych o Lasach. Wyniki aktualizacji stanu lasów poza PGL LP na lata 2016–2021 zostały przedstawione w publikacji analogicznej do niniejszej.

Wcześniej przeprowadzane aktualizacje wykonywane były dla lasów gminnych i prywatnych traktowanych łącznie. Były one przeprowadzane nieregularnie i polegały tylko na prostej agregacji wielkości zawartych w uproszczonych planach urządzenia lasu, a dokładniej w tabelach powierzchniowo-miąższościowych według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, a także według typów siedliskowych lasu. Nie uwzględniały zatem wykonanego użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego) ani przesunięć między klasami wieku oraz odkładającego się przyrostu miąższości. W ramach tych aktualizacji były również zestawiane zadania z zakresu użytkowania głównego. Pierwsza taka aktualizacja w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa (gminnych i prywatnych) została wykonana według stanu na dzień 1 stycznia 1979 r., a kolejne według stanu na 1 stycznia następujących lat: 1985, 1990, 1995, 1996, 1997 i 1999. Najważniejsze ogólne informacje dotyczące lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa (razem lasów prywatnych i gminnych) zawarte w wyżej wymienionych aktualizacjach przedstawiono w tabeli II-1. W latach 1999–2013 aktualizacje stanu lasów prywatnych i gminnych nie były wykonywane z uwagi na brak środków finansowych.

Tabela II-1. Powierzchnia oraz miąższość drzewostanów w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa

Rok aktualizacji	Zasoby leśne		Zasobność w m³/ha	Przeciętny wiek w latach	Sumy etatów (przec./rok) w użytkowaniu		
	pow. leśna w tys. ha	miąższość ogółem w mln m³ brutto			rębnym	przedrębnym	razem
					w tys. m³ netto		
1	2	3	4	5	6	7	8
1979	1 579,3	132,9	84	35	1 505,7	700,2	2 205,9
1985	1 535,8	147,4	96	36	1 497,3	875,5	2 372,8
1990	1 516,7	152,5	101	36	1 467,9	929,4	2 397,3
1995	1 568,1	169,5	108	37	1 579,7	1 105,6	2 675,3
1996	1 570,1	176,4	112	37	1 534,6	1 099,5	2 634,1
1997	1 574,2	181,3	115	39	1 749,9	1 054,6	2 804,5
1999	1 590,6	188,6	119	40	1 752,1	1 136,4	2 888,5

Tabela II-2. Kompletność i stan dokumentacji urządzeniowej zgromadzonej w BDL dla lasów poszczególnych form własności

Wyszczególnienie		Powierzchnia w ha / udział względem powierzchni według GUS w %					
		SP w parkach narodowych	ZWRSP	inne publiczne	gminne	prywatne	razem
Według GUS	1.01.2022 r.*	**183 493**	**28 653**	**57 248**	**84 322**	**1 785 895**	**2 139 611**
	udział	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
W BDL	aktualne**	101 572	797	31 110	37 937	1 108 060	1 279 476
	udział	55,4	2,8	54,3	45,0	62,0	59,8
	nieaktualne***	76 465	3 263	4 865	22 410	526 214	633 217
	udział	41,7	11,4	8,5	26,6	29,5	29,6
	razem	**178 037**	**4 060**	**35 975**	**60 347**	**1 634 274**	**1 912 693**
	udział	**97,1**	**14,2**	**62,8**	**71,6**	**91,5**	**89,4**
Brak	1.01.2022 r.*	**5 456**	**24 593**	**21 273**	**23 975**	**151 621**	**226 918**
	udział	**2,9**	**85,8**	**37,2**	**28,4**	**8,5**	**10,6**

* Dane według GUS na 31.12.2021 r. przyjęto jako stan na 01.01.2022 r.
** Dane aktualne – stan urządzeniowy od 1.01.2012 r. (w przypadku parków narodowych od 1.01.2002 r.).
*** Dane nieaktualne – stan urządzeniowy z wcześniejszych lat.

2. Stan zebranej dokumentacji urządzeniowej dla lasów poza zarządem PGL Lasy Państwowe

W odróżnieniu od aktualizacji stanu lasów w zarządzie PGL Lasy Państwowe, która jest opracowywana na podstawie corocznie aktualizowanych danych urządzeniowych ze wszystkich nadleśnictw, aktualizacja stanu powierzchni i zasobów drzewnych dla lasów pozostających poza Lasami Państwowymi jest wykonywana na podstawie niepełnych danych, w części z nieaktualnej już dokumentacji urządzeniowej.

Stan zgromadzonej w BDL dokumentacji urządzeniowej dla lasów poszczególnych form własności można ogólnie przedstawić przede wszystkim na podstawie jej kompletności i aktualności. Kompletność i aktualność zgromadzonej dokumentacji urządzeniowej według stanu na 1 stycznia 2022 r. prezentuje tabela II-2.

Z tabeli tej wynika, że dotychczas w BDL zgromadzono dane urządzeniowe dla 89,4% ogólnej powierzchni lasów pozostających poza zarządem PGL LP, przy zróżnicowaniu tego udziału w zależności od formy własności od 14,2% (lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa) do 97,1% (lasy w parkach narodowych). Natomiast w przypadku zajmujących największą powierzchnię lasów prywatnych dane urządzeniowe zgromadzono dla 91,5% ich sumarycznej powierzchni.

Znajdujące się w BDL dane o lasach poza PGL LP pochodzą z dokumentacji urządzeniowej sporządzonej w znacznie dłuższym okresie niż 10-letni okres obowiązywania planów. Dokumentacje te były wykonywane na podstawie niejednakowych warunków zamówienia oraz przez dużą liczbę podmiotów (głównie prywatnych), często niedysponujących wystarczającymi umiejętnościami z zakresu urządzania lasu, a także ograniczonymi możliwościami w zakresie tworzenia i korzystania z oprogramowania wspomagającego tworzenie uproszczonych planów urządzenia lasu.

Z wyżej wymienionych względów zebrana w BDL dokumentacja charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem pod względem zarówno jakości, jak i układu oraz treści. Słabą merytorycznie stroną opracowań, utrudniającą aktualizację stanu lasu, są niejednokrotnie także usterki lub braki w opisie taksacyjnym drzewostanów, w tym we wskazaniach gospodarczych dotyczących wielkości planowanego użytkowania rębnego i przedrębnego, a także rozbieżności pomiędzy powierzchnią lasów ujętą w uproszczonych planach urządzenia lasu a ewidencyjną powierzchnią gruntów leśnych. Mankamentem jest również ograniczenie lub całkowity brak dostępu do wykazu rozbieżności między stanem faktycznym a ewidencyjnym.

3. Szacowanie intensywności użytkowania głównego na potrzeby aktualizacji stanu lasu

Z punktu widzenia aktualizacji stanu lasu bardzo istotną kwestią jest znajomość wielkości realizowanego użytkowania głównego (rębnego oraz przedrębnego). Wielkość ta decyduje bowiem o relacjach pomiędzy wielkościami użytkowania głównego i bieżącego przyrostu miąższo-

ści, a w konsekwencji o kształtowaniu się w kolejnych latach wielkości zasobów drzewnych.

Z powodu braku wystarczająco wiarygodnych informacji dotyczących wielkości realizowanego użytkowania rębnego i przedrębnego w poszczególnych obiektach leśnych – wielkości wykonywanego użytkowania w lasach poza PGL Lasy Państwowe (z wyjątkiem lasów w parkach narodowych) oszacowano, przyjmując jako poziom porównawczy dane dotyczące intensywności użytkowania głównego z wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów wszystkich form własności. Jednak z uwagi na stosunkowo małą dokładność określania tych danych (poza lasami prywatnymi), intensywność użytkowania głównego w lasach: w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, innych lasach publicznych oraz gminnych oszacowano łącznie z lasami prywatnymi, przy czym dla lasów gminnych (z uwagi na specyfikę tych lasów) przyjęto nieco niższe wskaźniki użytkowania rębnego. Konsekwencją takiego podejścia było przyjęcie w aktualizacji stanu lasów poza PGL Lasy Państwowe następujących wskaźników intensywności użytkowania głównego (w procentach zasobów drzewnych w przeliczeniu na 10 lat), w podziale na użytkowanie rębne i przedrębne dla lasów poszczególnych form własności:

- lasy prywatne, w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, inne publiczne (bez lasów doświadczalnych uczelni wyższych oraz lasów PAN): 5,0% – w użytkowaniu rębnym oraz 8,0% – w użytkowaniu przedrębnym;
- lasy gminne: 4,0% – w użytkowaniu rębnym oraz 8,0% w użytkowaniu przedrębnym;
- lasy w parkach narodowych: 0,4% – w użytkowaniu rębnym oraz 4,0% – w użytkowaniu przedrębnym (głównie na podstawie danych o użytkowaniu publikowanych przez GUS w latach 2002–2020).

Dla lasów doświadczalnych uczelni wyższych oraz lasów PAN użytkowanie rębne i przedrębne przyjmowano według wskazań gospodarczych zawartych w planach urządzenia lasu.

Wyżej wymienione wskaźniki użytkowania mogą być w następnych latach (np. co kilka lat) modyfikowane w miarę uzyskiwania coraz bardziej miarodajnych informacji dotyczących intensywności użytkowania głównego oraz wielkości bieżącego przyrostu miąższości, a także różnicowane między lasami różnych form własności.

III. LASY PRYWATNE

Wśród lasów poza PGL LP największy obszar zajmują lasy prywatne. Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2021 r. ich powierzchnia w kraju wynosi 1 785 895 ha (GUS Leśnictwo 2022), co stanowi około 19,3% powierzchni wszystkich lasów w Polsce. W Banku Danych o Lasach zgromadzono dotychczas opracowania urządzeniowe dla lasów prywatnych o powierzchni 1 634 274 ha, tj. 91,5% powierzchni lasów prywatnych w kraju, w tym:

- dane z aktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 1 108 060 ha (62,0%);
- dane z nieaktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 526 214 ha (29,5%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urządzeniowego zostały w BDL uzupełnione w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię i miąższość drzewostanów, odpowiednio w ha i tys. m³ ogółem oraz procentowy udział poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu w lasach prywatnych przedstawiają tabele III-1 i III-2, natomiast procentowy układ siedlisk według zasięgów województw – tabela III-3. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek III-1.

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: bór mieszany świeży (BMśw) oraz bór świeży (Bśw), zajmujące odpowiednio 28,4% i 24,3% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 58,3%, lasowe – 36,6%, olsowe – 5,1% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 82,8%, wyżynnych – 8,0%, a górskich – 9,2% powierzchni leśnej.

Tabela III-1. Powierzchnia lasów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy prywatne
(dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy prywatne)

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %											
			gruntów leśnych niezalesionych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem gruntów leśnych
	ha	%		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Ogółem	**1 785 895**	**100,0**	**4,2**	**8,2**	**14,3**	**23,4**	**29,1**	**13,0**	**3,0**	**0,9**	**3,9**	**95,8**	**100,0**	
Bs	4 555	0,3	7,0	4,5	16,6	39,0	22,5	8,2	1,6	0,6		93,0	100,0	
Bśw	434 173	24,3	3,6	8,4	17,1	30,5	26,1	10,9	2,8	0,5	0,1	96,4	100,0	
Bw	15 541	0,9	5,4	7,0	13,9	18,3	31,8	18,0	4,8	0,4	0,4	94,6	100,0	
Bb	2 173	0,1	20,3	0,9	10,2	27,9	27,0	6,4	3,5	0,4	3,4	79,7	100,0	
BMśw	509 908	28,4	4,0	11,1	16,2	24,6	29,2	11,5	2,6	0,5	0,3	96,0	100,0	
BMw	52 448	2,9	4,7	8,3	16,1	20,2	28,7	17,6	3,5	0,4	0,5	95,3	100,0	
BMb	3 046	0,2	13,7	3,4	15,0	25,1	26,1	8,6	2,6	0,5	5,0	86,3	100,0	
LMśw	206 199	11,5	3,8	8,9	12,9	18,2	29,8	15,0	3,8	1,1	6,5	96,2	100,0	
LMw	53 903	3,0	7,7	7,2	15,0	24,1	28,7	7,9	1,0	0,3	8,1	92,3	100,0	
LMb	3 712	0,2	12,4	2,6	24,8	28,3	20,8	5,0	0,9	0,3	4,9	87,6	100,0	
Lśw	81 385	4,6	3,0	7,1	10,9	19,6	28,8	15,3	4,2	2,9	8,2	97,0	100,0	
Lw	22 688	1,3	7,5	6,8	12,7	20,1	30,1	11,0	1,7	1,2	8,9	92,5	100,0	
Ol	84 120	4,7	10,2	8,5	14,5	26,6	33,5	6,4	0,3			89,8	100,0	
OlJ	5 863	0,3	6,3	4,6	9,8	22,3	32,3	12,1	2,1	0,6	9,9	93,7	100,0	
Ł	2 143	0,1	21,0	4,6	13,4	14,3	22,4	7,3	3,3	6,2	7,5	79,0	100,0	
BMwyż	6 576	0,4	2,6	4,7	14,5	20,9	31,6	14,7	2,7	0,9	7,4	97,4	100,0	
LMwyż	25 738	1,4	2,3	2,9	9,2	16,3	31,7	22,6	3,3	1,0	10,7	97,7	100,0	
Lwyż	106 352	6,0	2,0	3,9	9,3	13,9	33,1	21,4	4,0	0,8	11,6	98,0	100,0	
OlJwyż	1 280	0,1	4,2	3,1	24,5	36,9	22,4	2,7	0,1		6,1	95,8	100,0	
Łwyż	948	0,1	11,2	4,9	28,2	26,1	15,9	3,9	0,9	1,3	7,6	88,8	100,0	
BWG	2 248	0,1	8,0	2,4	6,0	18,5	11,7	8,4	17,4	22,2	5,4	92,0	100,0	
BG	1 287	0,1	9,4	0,9	3,5	28,4	37,3	8,1	1,2	4,8	6,4	90,6	100,0	
BMG	10 245	0,6	3,5	9,0	8,6	15,5	18,5	8,6	2,7	6,1	27,5	96,5	100,0	
LMG	44 054	2,5	3,3	4,8	8,2	17,1	30,7	15,7	4,2	1,3	14,7	96,7	100,0	
LG	103 107	5,8	2,2	2,2	7,6	16,0	32,7	17,9	5,0	1,9	14,5	97,8	100,0	
OlJG	673		8,0	3,0	43,4	24,1	11,4	4,0	1,2		4,9	92,0	100,0	
ŁIG	1 530	0,1	10,3	2,7	29,7	30,2	13,4	4,4	2,3	1,0	6,0	89,7	100,0	

Tabela III-2. Miąższość drzewostanów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy prywatne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy prywatne)

Typ siedliskowy lasu	Miąższość ogółem na gruntach leśnych		Miąższość w %											
			na gruntach leśnych niezalesionych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem na gruntach leśnych
	tys. m³	%		przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ogółem	**386 909,9**	**100,0**	**0,2**	**0,1**	**0,8**	**7,9**	**26,8**	**37,4**	**17,6**	**4,0**	**1,3**	**3,9**	**99,8**	**100,0**
Bs	605,0	0,2	0,3		0,4	10,5	45,1	29,8	10,7	1,9	1,3		99,7	100,0
Bśw	86 446,8	22,3	0,2		0,6	9,0	37,4	34,8	14,0	3,3	0,6	0,1	99,8	100,0
Bw	2 977,1	0,8	0,3		0,5	7,5	20,3	41,9	22,9	5,8	0,4	0,4	99,7	100,0
Bb	230,0	0,1	0,7	0,1	0,1	6,8	30,2	40,8	11,2	6,6	0,6	2,9	99,3	100,0
BMśw	107 424,5	27,8	0,2		1,0	9,7	30,9	38,9	15,0	3,3	0,7	0,3	99,8	100,0
BMw	10 525,0	2,7	0,3	0,1	0,7	9,9	22,8	36,7	23,7	4,7	0,5	0,6	99,7	100,0
BMb	459,1	0,1	0,5		0,3	9,0	29,7	37,6	13,6	4,7	0,9	3,7	99,5	100,0
LMśw	43 864,0	11,3	0,2	0,1	0,9	7,7	21,0	38,2	19,9	5,0	1,7	5,3	99,8	100,0
LMw	9 929,0	2,6	0,6	0,1	1,3	11,5	28,9	38,1	11,4	1,5	0,4	6,2	99,4	100,0
LMb	528,3	0,1	0,6	0,2	0,6	19,0	33,8	31,3	8,7	1,7	0,6	3,5	99,4	100,0
Lśw	17 300,9	4,5	0,2		0,5	6,0	20,3	35,0	20,6	6,1	4,7	6,6	99,8	100,0
Lw	4 655,8	1,2	0,5	0,1	1,2	9,1	23,5	38,7	15,1	2,5	2,0	7,3	99,5	100,0
Ol	15 547,1	4,0	0,6		1,4	11,4	32,0	44,9	9,1	0,5	0,1		99,4	100,0
OlJ	1 299,4	0,3	0,5	0,1	1,1	6,9	24,2	38,7	17,4	3,2	1,0	6,9	99,5	100,0
Ił	372,0	0,1	3,4	0,1	2,0	11,4	17,3	30,6	11,8	4,8	12,7	5,9	96,6	100,0
BMwyż	1 538,4	0,4	0,1	0,1	0,5	8,1	23,4	39,8	18,5	2,9	0,8	5,8	99,9	100,0
LMwyż	6 773,2	1,8	0,1	0,1	0,2	4,2	14,4	35,6	30,3	4,1	1,2	9,8	99,9	100,0
Lwyż	27 686,1	7,2	0,1	0,1	0,5	4,1	12,5	38,2	28,1	5,3	1,1	10,0	99,9	100,0
OlJwyż	273,5	0,1	0,2	0,2	0,8	20,1	41,3	29,2	4,1	0,2		3,9	99,8	100,0
Iłwyż	151,0		0,7	0,4	0,9	22,7	31,8	24,3	6,5	1,6	3,4	7,7	99,3	100,0
BWG	388,0	0,1	0,1	0,3		0,4	9,6	15,4	10,0	20,6	34,9	8,7	99,9	100,0
BG	250,5	0,1	0,6			1,7	22,9	53,7	9,0	1,6	3,3	7,2	99,4	100,0
BMG	2 409,4	0,6	0,2	0,3	0,2	3,2	17,2	23,7	15,1	4,3	6,3	29,5	99,8	100,0
LMG	12 979,8	3,4	0,2	0,2	0,1	2,8	16,6	36,8	21,5	5,5	1,6	14,7	99,8	100,0
LG	31 945,5	8,3	0,1	0,1	0,1	2,3	14,8	38,6	22,7	6,3	2,7	12,3	99,9	100,0
OlJG	97,1		0,5	0,1	1,3	35,7	29,6	19,3	7,0	2,3		4,2	99,5	100,0
LIG	253,4	0,1	0,5	0,2	1,1	24,7	31,7	20,4	8,0	5,6	3,7	4,1	99,5	100,0

Tabela III-3. Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu według województw – lasy prywatne
(dawniej: Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – lasy prywatne)

Województwo	Typ siedliskowy lasu w % powierzchni																											
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	Ol	OlJ	Ł	BMwyż	LMwyż	Lwyż	OlJwyż	Łwyż	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OlJG	ŁIG	ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Ogółem	**0,3**	**24,3**	**0,9**	**0,1**	**28,4**	**2,9**	**0,2**	**11,5**	**3,0**	**0,2**	**4,6**	**1,3**	**4,7**	**0,3**	**0,1**	**0,4**	**1,4**	**6,0**	**0,1**	**0,1**	**0,1**	**0,1**	**0,6**	**2,5**	**5,8**		**0,1**	**100,0**
Dolnośląskie		2,1	0,1		16,5	1,4		11,8	4,1		5,7	5,5	1,8	1,0	0,6	0,8	15,4	9,1	0,4	0,2			0,8	14,1	7,8	0,5	0,3	100,0
Kujawsko--pomorskie	0,3	27,8	0,2	0,1	40,0	1,7	0,3	12,6	4,0	0,3	2,8	1,4	7,7	0,6	0,2													100,0
Lubelskie	0,1	13,5	1,2	0,3	29,4	5,0	0,4	21,2	4,4	0,2	14,2	0,6	3,0			0,6	1,4	4,5										100,0
Lubuskie		23,1			40,3	1,0		17,8	3,9		4,6	3,1	3,9	1,2	1,1													100,0
Łódzkie	0,2	35,0	0,7		46,4	3,0	0,1	7,3	2,0		0,8	0,4	3,9	0,1	0,1													100,0
Małopolskie		1,0	0,1		2,5	0,4		1,3	0,6		0,4	0,2	0,5	0,1	0,1	1,1	5,6	22,4	0,3	0,2	1,2	0,6	4,8	16,1	39,8	0,2	0,5	100,0
Mazowieckie	0,5	38,4	1,4		33,7	3,7		8,4	3,9	0,1	1,7	1,2	6,1	0,3	0,1	0,2	0,3											100,0
Opolskie		9,7	0,1		42,1	2,7	0,1	19,6	5,1	0,1	8,8	5,2	1,4	0,5	1,4		1,1	2,0							0,1			100,0
Podkarpackie		13,7	1,1	0,1	18,8	2,8		6,7	2,9		1,2	0,7	1,6	0,2	0,1	0,1	1,9	39,0	0,4	0,4				0,4	7,7		0,2	100,0
Podlaskie	0,1	28,3	0,4	0,4	29,9	2,3	0,2	14,8	3,8	0,8	4,0	2,8	11,3	0,9														100,0
Pomorskie	0,8	40,2	0,3	0,2	32,1	1,4	0,6	16,8	1,5	0,4	3,4	0,6	1,5	0,1	0,1													100,0
Śląskie	0,1	14,1	0,5	0,1	25,5	3,1	0,2	8,8	2,4	0,1	2,2	0,7	0,8	0,1	0,1	1,6	2,2	2,6	0,1		0,1		1,4	12,6	20,3	0,1	0,2	100,0
Świętokrzyskie	0,3	33,8	2,4	0,1	33,5	5,8	0,3	11,5	1,4		2,2	0,3	2,8		0,2	0,7	3,0	1,6							0,1			100,0
Warmińsko--mazurskie		8,8	0,2		20,8	1,6	0,4	25,4	3,8	0,9	19,9	4,6	12,5	0,9	0,2													100,0
Wielkopolskie	0,9	41,2	1,0		38,0	2,1		6,0	1,9		2,4	1,3	4,5	0,5	0,2													100,0
Zachodnio-pomorskie		7,3	0,2	0,1	25,6	1,7	0,4	31,4	5,0	0,8	15,2	3,1	7,6	1,4	0,2													100,0

Rysunek III-1. Procentowy udział powierzchni typów siedliskowych lasu – lasy prywatne

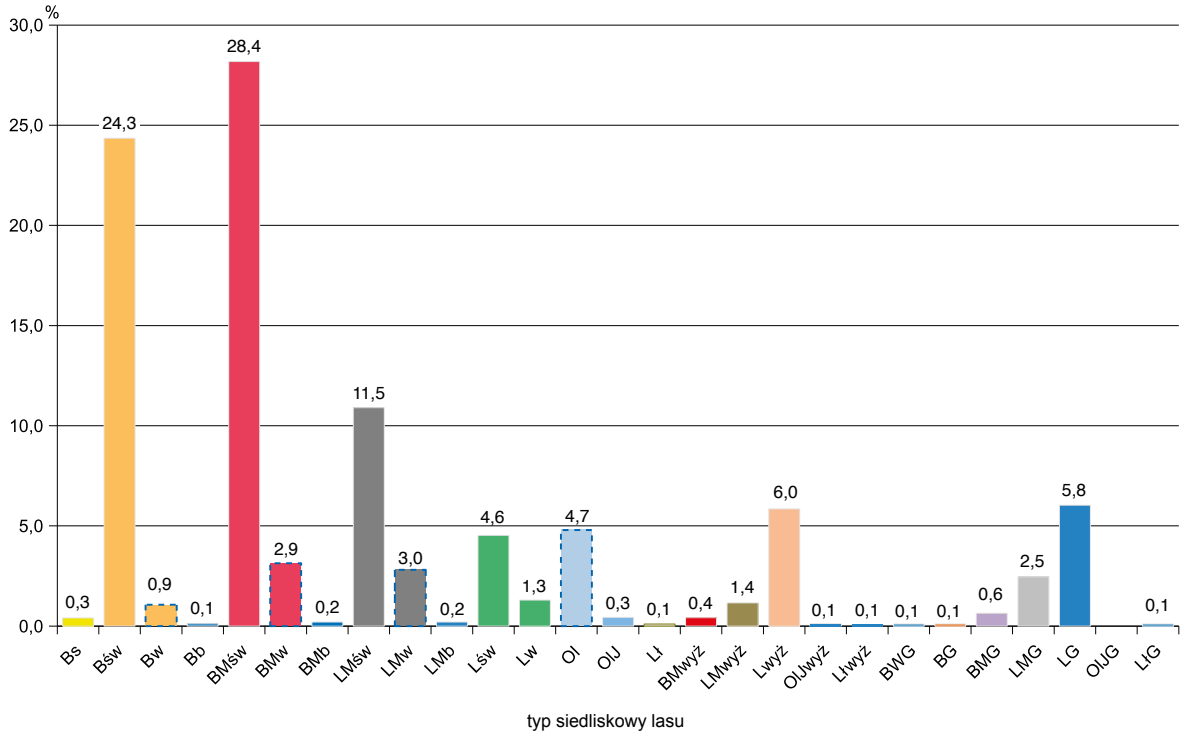

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela III-4, natomiast zestawienie powierzchni zgeneralizowane do układu według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela III-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek III-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) w lasach prywatnych według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosiła 1 785 895 ha, w tym:

– grunty zalesione	1 711 638 ha,	tj.	95,8%
– grunty niezalesione	74 257 ha,	tj.	4,2%
	1 785 895 ha,	tj.	100,0%

Natomiast struktura powierzchni leśnej na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących jest następująca:

– gatunki iglaste	1 182 860 ha,	tj.	69,1%
– gatunki liściaste	528 778 ha,	tj.	30,9%
	1 711 638 ha,	tj.	100,0%

Udział powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	74 257	4,2
I i II klasa wieku (1–40 lat)	402 530	22,5
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	937 799	52,5
V i starsze oraz KO, KDO, BP	371 309	20,8
Razem	1 785 895	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2022 r. ogólna miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej w lasach prywatnych wynosi 386 909,9 tys. m^3. Zestawienie miąższości drzewostanów według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele III-4 i III-6.

Z danych, które przedstawia tabela III-4, wynika, że miąższość drzewostanów na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) w podziale na grunty zalesione i niezalesione przedstawia się następująco:

– grunty zalesione	386 107,0 tys. m^3,	tj.	99,8%
– grunty niezalesione	802,9 tys. m^3,	tj.	0,2%
	386 909,9 tys. m^3,	tj.	100,0%

Tabela III-4. Powierzchnia oraz miąższość drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku – lasy prywatne
(dawniej: Powierzchniowo-miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy prywatne)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / miąższość w tys. m³ (M)																Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku																
			przestoje	I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
				a	b	a	b	a	b	a	b	a	b					ha/tys. m³	% zal.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	P	**74 257**		**36 225**	**110 438**	**145 819**	**110 048**	**150 591**	**268 209**	**289 872**	**229 127**	**151 136**	**80 474**	**53 987**	**15 651**	**70 061**	**1 711 638**	**1 785 895**	**95,8**
Ogółem	**M**	**802,9**	**249,6**	**61,5**	**2 841,9**	**12 301,2**	**18 160,9**	**33 633,6**	**70 099,2**	**80 158,3**	**65 041,9**	**44 342,2**	**23 639,6**	**15 525,5**	**4 876,9**	**15 174,7**	**386 107,0**	**386 909,9**	**99,8**
	P	51 707		29 017	77 601	89 921	63 003	97 631	197 613	203 161	158 191	112 404	62 497	42 553	9 858	39 410	1 182 860	1 234 567	95,8
R-m iglaste	M	507,9	145,3	13,0	1 804,4	7 402,1	11 070,8	23 376,0	54 594,2	59 491,5	47 190,0	33 738,2	18 367,6	11 973,6	2 900,7	10 036,2	282 103,6	282 611,5	99,8
	P	46 598		26 564	73 519	83 425	57 015	89 402	182 546	180 794	135 981	93 208	52 181	35 206	7 286	19 389	1 036 516	1 083 114	95,7
So	M	441,0	77,8	9,5	1 763,8	7 082,4	10 161,7	21 220,8	49 347,1	50 887,3	37 904,2	25 386,3	13 899,4	9 037,2	1 883,2	4 094,0	232 754,7	233 195,7	99,8
	P	2 129		1 498	3 701	5 084	4 361	5 439	9 461	10 724	8 279	5 193	2 814	2 762	1 571	10 417	71 304	73 433	97,1
Św	M	30,7	47,5	3,4	38,9	297,5	709,7	1 347,6	2 961,8	3 592,4	2 908,0	1 857,4	1 059,6	900,2	581,9	2 789,3	19 095,2	19 125,9	99,8
	P	2 980		955	381	1 412	1 627	2 790	5 606	11 643	13 931	14 003	7 502	4 585	1 001	9 604	75 040	78 020	96,2
Jd	M	36,2	20,0	0,1	1,7	22,2	199,4	807,6	2 285,3	5 011,8	6 377,8	6 494,5	3 408,6	2 036,2	435,6	3 152,9	30 253,7	30 289,9	99,9
	P	22 550		7 208	32 837	55 898	47 045	52 960	70 596	86 711	70 936	38 732	17 977	11 434	5 793	30 651	528 778	551 328	95,9
R-m liściaste	M	295,0	104,3	48,5	1 037,5	4 899,1	7 090,1	10 257,6	15 505,0	20 666,8	17 851,9	10 604,0	5 272,0	3 551,9	1 976,2	5 138,5	104 003,4	104 298,4	99,7
	P	3 225		1 006	1 829	2 216	1 572	2 129	4 721	10 048	12 577	10 738	6 386	4 582	2 012	7 990	67 806	71 031	95,5
Bk	M	44,5	14,0	2,0	11,9	61,3	160,9	436,5	1 118,9	2 741,8	3 735,8	3 393,2	2 063,4	1 526,3	683,8	1 924,6	17 874,4	17 918,9	99,8
	P	9 650		1 707	7 180	5 519	4 650	5 395	7 553	13 104	16 939	12 968	7 878	5 552	3 427	2 216	94 088	103 738	90,7
Db	M	150,1	21,9	3,4	60,6	287,4	570,8	971,2	1 622,3	3 163,6	4 176,8	3 402,0	2 250,7	1 651,1	1 183,6	427,7	19 793,1	19 943,2	99,2
	P	6		37	323	1 197	2 158	4 810	7 297	7 128	4 171	1 608	330	127	71	4 337	33 594	33 600	100,0
Gb	M		12,2	0,1	4,5	92,7	263,8	853,7	1 441,8	1 613,6	999,5	416,3	80,8	31,4	22,7	598,1	6 431,2	6 431,2	100,0
	P	86		1 254	13 116	33 581	21 355	18 842	22 838	24 592	16 026	4 797	1 175	365	32	7 357	165 330	165 416	99,9
Brz	M	0,9	29,5	7,6	444,0	2 844,1	3 114,9	3 453,2	4 728,7	5 309,6	3 503,0	1 065,4	257,8	83,1	5,4	996,6	25 842,9	25 843,8	100,0
	P	9 478		3 108	9 430	10 098	13 056	17 430	23 783	28 615	19 565	7 857	1 787	503	76	6 040	141 348	150 826	93,7
Ol	M	98,0	17,6	34,6	475,8	1 194,1	2 212,8	3 616,6	5 585,0	7 076,2	5 031,1	2 131,0	499,1	161,8	29,7	839,5	28 904,9	29 002,9	99,7
	P	50		11	29	124	177	253	374	362	179	100	42	17	8	294	1 970	2 020	97,5
Tp	M	1,3	0,2	0,2	2,1	18,6	36,9	55,4	93,4	81,5	41,3	24,6	11,4	4,8	2,7	40,9	414,0	415,3	99,7
	P	55		85	930	3 163	4 077	4 101	4 030	2 862	1 479	664	379	288	167	2 417	24 642	24 697	99,8
Os	M	0,2	8,9	0,6	38,6	400,9	730,0	871,0	914,9	680,5	364,4	171,5	108,8	93,4	48,3	311,1	4 742,9	4 743,1	100,0

Tabela III-5. Powierzchnia lasów według klas wieku i gatunków panujących – lasy prywatne
(dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy prywatne)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**74 257**	**146 663**	**255 867**	**418 800**	**518 999**	**231 610**	**53 987**	**15 651**	**70 061**	**1 711 638**	**1 785 895**	**100,0**
	%	**4,2**	**8,2**	**14,3**	**23,4**	**29,1**	**13,0**	**3,0**	**0,9**	**3,9**	**95,8**	**100,0**	
R-m iglaste	P	51 707,0	106 618,0	152 926,0	295 242,0	361 351,0	174 902,0	42 553,0	9 858,0	39 410,0	1 182 860,0	1 234 567,0	69,1
	%	4,2	8,6	12,4	23,9	29,4	14,2	3,4	0,8	3,1	95,8	100,0	
So	P	46 598	100 083	140 441	271 947	316 775	145 389	35 206	7 286	19 389	1 036 516	1 083 114	60,6
	%	4,3	9,2	13,0	25,1	29,2	13,4	3,3	0,7	1,8	95,7	100,0	
Św	P	2 129	5 199	9 445	14 899	19 003	8 008	2 762	1 571	10 417	71 304	73 433	4,1
	%	2,9	7,1	12,9	20,3	25,8	10,9	3,8	2,1	14,2	97,1	100,0	
Jd	P	2 980	1 336	3 040	8 396	25 573	21 505	4 585	1 001	9 604	75 040	78 020	4,4
	%	3,8	1,7	3,9	10,8	32,7	27,6	5,9	1,3	12,3	96,2	100,0	
R-m liściaste	P	22 550	40 045	102 941	123 558	157 648	56 708	11 434	5 793	30 651	528 778	551 328	30,9
	%	4,1	7,3	18,7	22,4	28,4	10,3	2,1	1,1	5,6	95,9	100,0	
Bk	P	3 225	2 835	3 788	6 851	22 625	17 123	4 582	2 012	7 990	67 806	71 031	4,0
	%	4,5	4,0	5,3	9,6	32,0	24,1	6,5	2,8	11,2	95,5	100,0	
Db	P	9 650	8 887	10 169	12 949	30 043	20 845	5 552	3 427	2 216	94 088	103 738	5,8
	%	9,3	8,6	9,8	12,5	28,9	20,1	5,4	3,3	2,1	90,7	100,0	
Gb	P	6	360	3 355	12 106	11 300	1 938	127	71	4 337	33 594	33 600	1,9
	%		1,1	10,0	36,0	33,6	5,8	0,4	0,2	12,9	100,0	100,0	
Brz	P	86	14 370	54 935	41 680	40 619	5 972	365	32	7 357	165 330	165 416	9,3
	%	0,1	8,7	33,2	25,2	24,6	3,6	0,2		4,4	99,9	100,0	
Ol	P	9 478	12 537	23 154	41 214	48 180	9 644	503	76	6 040	141 348	150 826	8,4
	%	6,3	8,3	15,4	27,3	31,9	6,4	0,3	0,1	4,0	93,7	100,0	
Tp	P	50	41	301	626	541	142	17	8	294	1 970	2 020	0,1
	%	2,5	2,0	14,9	31,1	26,8	7,0	0,8	0,4	14,5	97,5	100,0	
Os	P	55	1 015	7 239	8 132	4 340	1 044	288	167	2 417	24 642	24 697	1,4
	%	0,2	4,1	29,3	32,9	17,6	4,2	1,2	0,7	9,8	99,8	100,0	

Rysunek III-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy prywatne

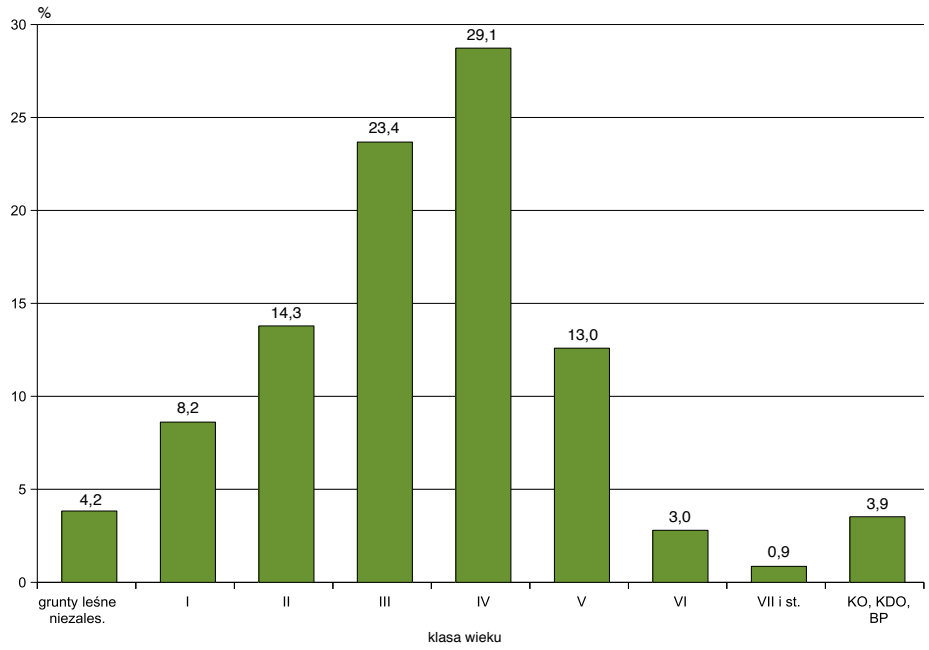

Tabela III-6. Miąższość drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy prywatne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy prywatne)

Gatunek panujący		Miąższość tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ogółem	**M**	**802,9**	**249,6**	**2 903,4**	**30 462,1**	**103 732,8**	**145 200,2**	**67 981,8**	**15 525,5**	**4 876,9**	**15 174,7**	**386 107,0**	**386 909,9**	**100,0**
	%	**0,2**	**0,1**	**0,8**	**7,9**	**26,8**	**37,4**	**17,6**	**4,0**	**1,3**	**3,9**	**99,8**	**100,0**	
R-m iglaste	M	507,9	145,3	1 817,4	18 472,9	77 970,2	106 681,5	52 105,8	11 973,6	2 900,7	10 036,2	282 103,6	282 611,5	73,0
	%	0,2	0,1	0,6	6,5	27,7	37,7	18,4	4,2	1,0	3,6	99,8	100,0	
So	M	441,0	77,8	1 773,3	17 244,1	70 567,9	88 791,5	39 285,7	9 037,2	1 883,2	4 094,0	232 754,7	233 195,7	60,3
	%	0,2		0,8	7,4	30,3	38,0	16,8	3,9	0,8	1,8	99,8	100,0	
Św	M	30,7	47,5	42,3	1 007,2	4 309,4	6 500,4	2 917,0	900,2	581,9	2 789,3	19 095,2	19 125,9	4,9
	%	0,2	0,2	0,2	5,3	22,5	34,0	15,3	4,7	3,0	14,6	99,8	100,0	
Jd	M	36,2	20,0	1,8	221,6	3 092,9	11 389,6	9 903,1	2 036,2	435,6	3 152,9	30 253,7	30 289,9	7,8
	%	0,1	0,1		0,7	10,2	37,7	32,7	6,7	1,4	10,4	99,9	100,0	
R-m liściaste	M	295,0	104,3	1 086,0	11 989,2	25 762,6	38 518,7	15 876,0	3 551,9	1 976,2	5 138,5	104 003,4	104 298,4	27,0
	%	0,3	0,1	1,0	11,5	24,8	36,9	15,2	3,4	1,9	4,9	99,7	100,0	
Bk	M	44,5	14,0	13,9	222,2	1 555,4	6 477,6	5 456,6	1 526,3	683,8	1 924,6	17 874,4	17 918,9	4,6
	%	0,2	0,1	0,1	1,2	8,7	36,2	30,5	8,5	3,8	10,7	99,8	100,0	
Db	M	150,1	21,9	64,0	858,2	2 593,5	7 340,4	5 652,7	1 651,1	1 183,6	427,7	19 793,1	19 943,2	5,2
	%	0,8	0,1	0,3	4,3	13,0	36,9	28,3	8,3	5,9	2,1	99,2	100,0	
Gb	M		12,2	4,6	356,5	2 295,5	2 613,1	497,1	31,4	22,7	598,1	6 431,2	6 431,2	1,7
	%		0,2	0,1	5,5	35,7	40,6	7,7	0,5	0,4	9,3	100,0	100,0	
Brz	M	0,9	29,5	451,6	5 959,0	8 181,9	8 812,6	1 323,2	83,1	5,4	996,6	25 842,9	25 843,8	6,7
	%		0,1	1,7	23,1	31,7	34,1	5,1	0,3		3,9	100,0	100,0	
Ol	M	98,0	17,6	510,4	3 406,9	9 201,6	12 107,3	2 630,1	161,8	29,7	839,5	28 904,9	29 002,9	7,5
	%	0,3	0,1	1,8	11,7	31,7	41,7	9,1	0,6	0,1	2,9	99,7	100,0	
Tp	M	1,3	0,2	2,3	55,5	148,8	122,8	36,0	4,8	2,7	40,9	414,0	415,3	0,1
	%	0,3		0,6	13,4	35,7	29,6	8,7	1,2	0,7	9,8	99,7	100,0	
Os	M	0,2	8,9	39,2	1 130,9	1 785,9	1 044,9	280,3	93,4	48,3	311,1	4 742,9	4 743,1	1,2
	%		0,2	0,8	23,8	37,7	22,0	5,9	2,0	1,0	6,6	100,0	100,0	

Natomiast struktura miąższości drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących przedstawia się następująco:

– gatunki iglaste	282 103,6 tys. m³,	tj.	73,1%
– gatunki liściaste	104 003,4 tys. m³,	tj.	26,9%
	386 107,0 tys. m³,	tj.	100,0%

Miąższość drzewostanów, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m³	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	802,9	0,2
Przestoje na gruntach zalesionych	249,6	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	33 365,5	8,7
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	248 933,0	64,2
V i starsze oraz KO, KDO, BP	103 558,9	26,8
Razem	386 909,9	100,0

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach prywatnych wynosi 59 lat (por. tabela III-7), natomiast z uwzględnieniem powierzchni leśnej niezalesionej – 57 lat. Najwyższy przeciętny wiek (na powierzchni leśnej zalesionej) wykazują drzewostany jodłowe oraz bukowe – po 76 lat, natomiast najniższy – drzewostany brzozowe, osikowe, olchowe i topolowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (59 lat), które zajmują 60,4% powierzchni leśnej zalesionej. W tabeli III-7 przedstawiono ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości drzewostanów w lasach prywatnych na gruntach leśnych zalesionych.

Tabela III-7. Powierzchnia, miąższość, przeciętna zasobność oraz przeciętny wiek drzewostanów według gatunków panujących na gruntach leśnych zalesionych – lasy prywatne
(dawniej: Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy prywatne)

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m³	%	m³/ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	**1 711 638**	**100,0**	**386 107,0**	**100,0**	**226**	**59**
So	1 036 516	60,4	232 754,7	60,3	225	59
Św	71 304	4,2	19 095,2	4,9	268	63
Jd	75 040	4,4	30 253,7	7,8	403	76
Bk	67 806	4,0	17 874,4	4,6	264	76
Db	94 088	5,5	19 793,1	5,2	210	67
Gb	33 594	2,0	6 431,2	1,7	191	59
Brz	165 330	9,7	25 842,9	6,7	156	47
Ol	141 348	8,3	28 904,9	7,5	204	54
Tp	1 970	0,1	414,0	0,1	210	56
Os	24 642	1,4	4 742,9	1,2	192	50

1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność, w m³ grubizny na 1 ha powierzchni zalesionej, według gatunków panujących przedstawia tabela III-7, a według klas wieku – tabela III-8. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek III-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach prywatnych na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 226 m³/ha, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 217 m³/ha.

Tabela III-8. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy prywatne
(dawniej: Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy prywatne)

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m³/ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	**11**	**20**	**119**	**248**	**280**	**294**	**288**	**312**	**217**	**226**	**217**
So	9	18	123	259	280	270	257	258	211	225	215
Św	14	8	107	289	342	364	326	370	268	268	260
Jd	12	1	73	368	445	461	444	435	328	403	388
Bk	14	5	59	227	286	319	333	340	241	264	252
Db	16	7	84	200	244	271	297	345	193	210	192
Gb	8	13	106	190	231	257	247	321	138	191	191
Brz	9	31	108	196	217	222	228	167	135	156	156
Ol	10	41	147	223	251	273	322	392	139	204	192
Tp	26	56	184	237	227	254	283	343	139	210	205
Os	4	39	156	220	241	269	324	289	129	192	192

Rysunek III-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy prywatne

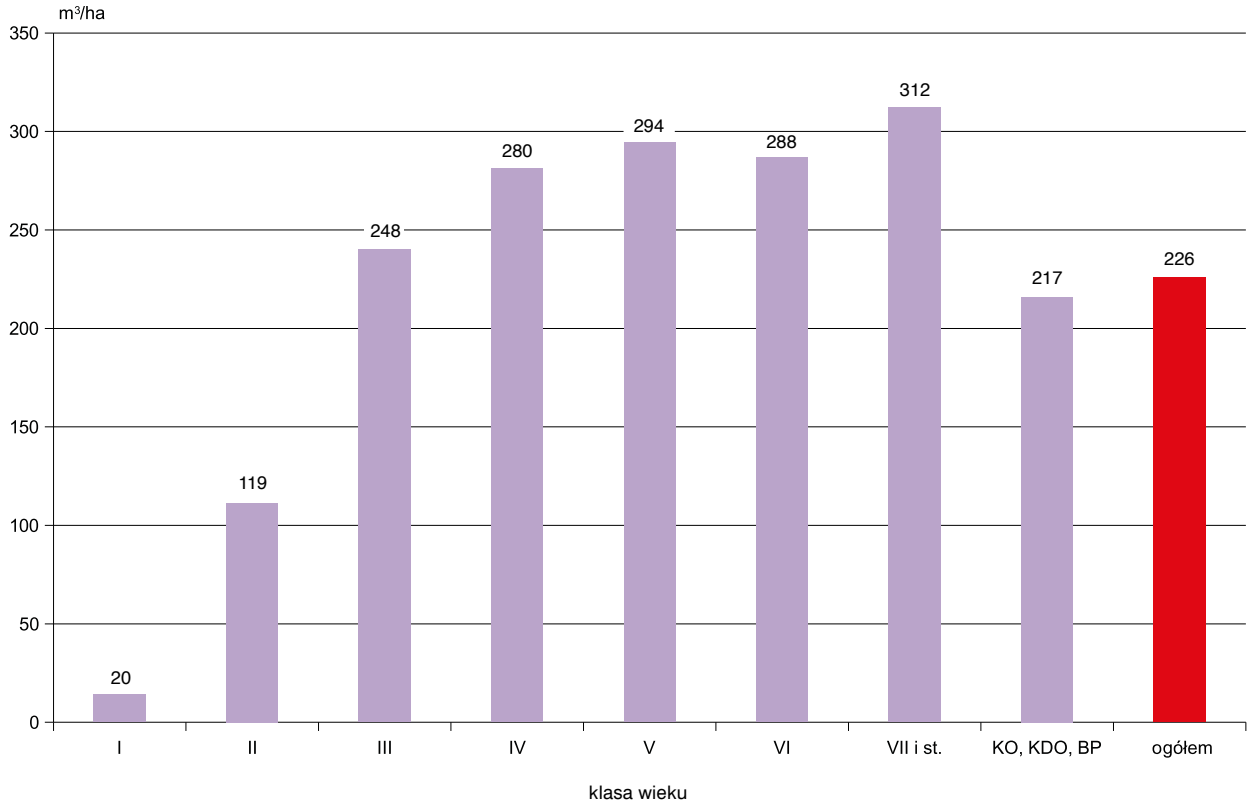

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela III-9 (dodatkowo powierzchnię lasów prywatnych według województw obrazuje rysunek III-4). Większy niż przeciętny w lasach prywatnych (20,8%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: małopolskim – 37,4%, śląskim – 29,7%, podkarpackim – 29,5%, opolskim – 28,4% i dolnośląskim – 27,8%. Udział tych drzewostanów nieco większy niż przeciętny w lasach prywatnych zarejestrowano w województwach lubelskim i zachodniopomorskim. W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwach: kujawsko-pomorskim – 8,4%, warmińsko-mazurskim – 12,4%, pomorskim – 12,8%, wielkopolskim – 13,7% oraz łódzkim – 14,4%.

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

Strukturę miąższościową lasów prywatnych według województw przedstawia tabela III-10 (wielkości zasobów drzewnych według województw obrazuje dodat-

Tabela III-9. Powierzchnia lasów według klas wieku i województw – lasy prywatne
(dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – lasy prywatne)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne nieza-les.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**74 257**	**146 663**	**255 867**	**418 800**	**518 999**	**231 610**	**53 987**	**15 651**	**70 061**	**1 711 638**	**1 785 895**	**100,0**
	%	**4,2**	**8,2**	**14,3**	**23,4**	**29,1**	**13,0**	**3,0**	**0,9**	**3,9**	**95,8**	**100,0**	
Dolnośląskie	P	1 080	3 998	3 161	3 434	4 411	2 805	1 158	713	1 514	21 194	22 274	1,2
	%	4,8	17,9	14,2	15,4	19,9	12,6	5,2	3,2	6,8	95,2	100,0	
Kujawsko-pomorskie	P	2 882	6 718	10 357	14 612	10 430	2 611	631	286	595	46 240	49 122	2,8
	%	5,9	13,7	21,1	29,7	21,2	5,3	1,3	0,6	1,2	94,1	100,0	
Lubelskie	P	6 736	14 727	31 276	53 565	76 385	39 926	7 937	1 236	9 969	235 021	241 757	13,5
	%	2,8	6,1	12,9	22,2	31,6	16,5	3,3	0,5	4,1	97,2	100,0	
Lubuskie	P	418	2 665	1 792	3 119	2 528	1 287	573	374	449	12 787	13 205	0,7
	%	3,2	20,2	13,6	23,7	19,1	9,7	4,3	2,8	3,4	96,8	100,0	
Łódzkie	P	5 326	11 376	20 282	37 337	40 059	13 971	3 170	530	1 428	128 153	133 479	7,5
	%	4,0	8,5	15,2	28,0	29,9	10,5	2,4	0,4	1,1	96,0	100,0	
Małopolskie	P	4 396	4 526	12 317	32 069	64 950	34 092	7 671	3 438	25 520	184 583	188 979	10,6
	%	2,3	2,4	6,5	17,0	34,4	18,0	4,1	1,8	13,5	97,7	100,0	
Mazowieckie	P	17 337	28 411	60 549	91 837	117 121	42 350	9 082	2 270	4 954	356 574	373 911	21,0
	%	4,6	7,6	16,2	24,6	31,4	11,3	2,4	0,6	1,3	95,4	100,0	
Opolskie	P	457	1 599	1 510	2 409	3 315	2 005	845	379	452	12 514	12 971	0,7
	%	3,5	12,3	11,7	18,6	25,5	15,5	6,5	2,9	3,5	96,5	100,0	
Podkarpackie	P	3 582	9 594	18 851	19 231	34 536	22 284	4 915	589	8 183	118 183	121 765	6,8
	%	2,9	7,9	15,5	15,8	28,4	18,3	4,0	0,5	6,7	97,1	100,0	
Podlaskie	P	12 723	13 716	26 980	52 486	61 538	26 913	6 529	1 118	4 170	193 450	206 173	11,5
	%	6,2	6,7	13,1	25,5	29,7	13,1	3,2	0,5	2,0	93,8	100,0	
Pomorskie	P	4 204	8 827	12 415	26 299	15 900	5 997	2 074	818	982	73 312	77 516	4,3
	%	5,4	11,4	16,0	33,9	20,5	7,7	2,7	1,1	1,3	94,6	100,0	
Śląskie	P	3 260	4 586	8 871	16 238	23 128	13 042	3 646	1 317	5 609	76 437	79 697	4,5
	%	4,1	5,8	11,1	20,4	28,9	16,4	4,6	1,7	7,0	95,9	100,0	
Świętokrzyskie	P	4 112	7 965	18 657	24 791	25 176	10 554	1 855	269	1 885	91 152	95 264	5,3
	%	4,3	8,4	19,6	26,0	26,4	11,1	1,9	0,3	2,0	95,7	100,0	
Warmińsko-mazurskie	P	3 872	15 939	10 236	11 426	14 138	4 152	1 228	646	1 877	59 642	63 514	3,6
	%	6,1	25,1	16,1	18,0	22,3	6,5	1,9	1,0	3,0	93,9	100,0	
Wielkopolskie	P	2 949	8 081	15 205	24 816	21 004	7 463	1 920	992	1 046	80 527	83 476	4,7
	%	3,5	9,7	18,2	29,7	25,2	8,9	2,3	1,2	1,3	96,5	100,0	
Zachodnio-pomorskie	P	923	3 935	3 408	5 131	4 380	2 158	753	676	1 428	21 869	22 792	1,3
	%	4,0	17,3	15,0	22,4	19,2	9,5	3,3	3,0	6,3	96,0	100,0	

Rysunek III-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – lasy prywatne

kowo rysunek III-5). Udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się między województwami od 11,4% do 42,0% ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 26,8%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: kujawsko-pomorskim – 11,4%, pomorskim i wielkopolskim po 17,0% oraz łódzkim – 17,2%; największy zaś w województwach: małopolskim – 42,0%, dolnośląskim – 40,7%, podkarpackim – 38,1% i opolskim – 35,4%.

Tabela III-10. Miąższość drzewostanów według klas wieku i województw – lasy prywatne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według województw – lasy prywatne)

Województwo		Miąższość tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys. m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ogółem	**M**	**802,9**	**249,6**	**2 903,4**	**30 462,1**	**103 732,8**	**145 200,2**	**67 981,8**	**15 525,5**	**4 876,9**	**15 174,7**	**386 107,0**	**386 909,9**	**100,0**
	%	**0,2**	**0,1**	**0,8**	**7,9**	**26,8**	**37,4**	**17,6**	**4,0**	**1,3**	**3,9**	**99,8**	**100,0**	
Dolnośląskie	M	17,3	5,8	78,8	347,8	848,1	1 175,2	796,3	349,1	235,3	327,2	4 163,6	4 180,9	1,1
	%	0,4	0,1	1,9	8,3	20,3	28,3	19,0	8,3	5,6	7,8	99,6	100,0	
Kujawsko-pomorskie	M	23,1	3,7	155,6	1 439,7	3 619,5	2 821,2	697,7	175,2	76,2	93,0	9 081,8	9 104,9	2,4
	%	0,3		1,7	15,8	39,8	31,0	7,7	1,9	0,8	1,0	99,7	100,0	
Lubelskie	M	81,5	22,3	302,7	3 542,8	12 441,5	19 972,9	11 193,9	2 174,1	378,8	1 741,9	51 770,9	51 852,4	13,4
	%	0,2		0,6	6,8	24,0	38,5	21,6	4,2	0,7	3,4	99,8	100,0	
Lubuskie	M	3,0	1,5	44,3	256,4	901,0	804,3	400,7	173,3	121,9	96,9	2 800,3	2 803,3	0,7
	%	0,1	0,1	1,6	9,1	32,1	28,7	14,3	6,2	4,3	3,5	99,9	100,0	
Łódzkie	M	58,4	22,9	247,7	2 762,9	9 724,1	11 056,2	3 693,4	827,4	165,3	250,0	28 749,9	28 808,3	7,4
	%	0,2	0,1	0,9	9,6	33,8	38,2	12,8	2,9	0,6	0,9	99,8	100,0	
Małopolskie	M	47,7	68,9	44,1	1 337,3	8 652,1	22 211,2	12 652,8	2 707,3	1 224,2	6 831,5	55 729,4	55 777,1	14,4
	%	0,1	0,1	0,1	2,4	15,5	39,8	22,7	4,9	2,2	12,2	99,9	100,0	
Mazowieckie	M	178,5	29,6	534,8	6 775,2	22 044,1	31 066,4	11 390,7	2 309,8	621,2	913,8	75 685,6	75 864,1	19,6
	%	0,2		0,7	8,9	29,1	41,1	15,0	3,0	0,8	1,2	99,8	100,0	
Opolskie	M	3,0	2,7	35,1	193,8	635,5	921,8	575,9	227,6	97,6	80,8	2 770,8	2 773,8	0,7
	%	0,1	0,1	1,3	7,0	22,9	33,2	20,8	8,2	3,5	2,9	99,9	100,0	
Podkarpackie	M	36,7	25,0	278,6	2 276,7	4 659,7	9 905,4	7 155,6	1 558,1	175,6	1 691,9	27 726,6	27 763,3	7,2
	%	0,1	0,1	1,0	8,2	16,8	35,7	25,8	5,6	0,6	6,1	99,9	100,0	
Podlaskie	M	153,4	9,3	248,3	3 401,1	13 066,0	16 500,4	7 218,3	1 723,6	308,1	628,7	43 103,8	43 257,2	11,2
	%	0,4		0,6	7,9	30,2	38,0	16,7	4,0	0,7	1,5	99,6	100,0	
Pomorskie	M	30,8	9,4	180,5	1 496,2	6 162,1	4 101,1	1 521,0	522,2	225,3	165,9	14 383,7	14 414,5	3,7
	%	0,2	0,1	1,3	10,4	42,5	28,5	10,6	3,6	1,6	1,2	99,8	100,0	
Śląskie	M	43,5	25,8	58,9	1 029,7	4 142,7	6 699,2	3 854,3	1 096,7	369,9	1 155,8	18 433,0	18 476,5	4,8
	%	0,2	0,1	0,3	5,6	22,4	36,3	20,9	5,9	2,0	6,3	99,8	100,0	
Świętokrzyskie	M	55,3	5,6	141,1	2 096,1	5 969,8	6 693,8	2 804,2	474,9	73,4	325,9	18 584,8	18 640,1	4,8
	%	0,3		0,8	11,2	32,0	36,1	15,0	2,5	0,4	1,7	99,7	100,0	
Warmińsko-mazurskie	M	33,5	5,6	336,4	1 278,1	2 917,1	4 059,6	1 298,6	441,0	244,0	348,5	10 928,9	10 962,4	2,8
	%	0,3	0,1	3,1	11,7	26,6	37,0	11,8	4,0	2,2	3,2	99,7	100,0	
Wielkopolskie	M	28,5	8,8	151,6	1 791,4	6 534,4	5 869,3	1 954,2	495,3	297,6	187,0	17 289,6	17 318,1	4,5
	%	0,2	0,1	0,9	10,3	37,6	33,9	11,3	2,9	1,7	1,1	99,8	100,0	
Zachodnio-pomorskie	M	8,7	2,7	64,9	436,9	1 415,1	1 342,2	774,2	269,9	262,5	335,9	4 904,3	4 913,0	1,3
	%	0,2	0,1	1,3	8,9	28,8	27,3	15,8	5,5	5,3	6,8	99,8	100,0	

Rysunek III-5. Miąższość drzewostanów według województw (w tys. m³) – lasy prywatne

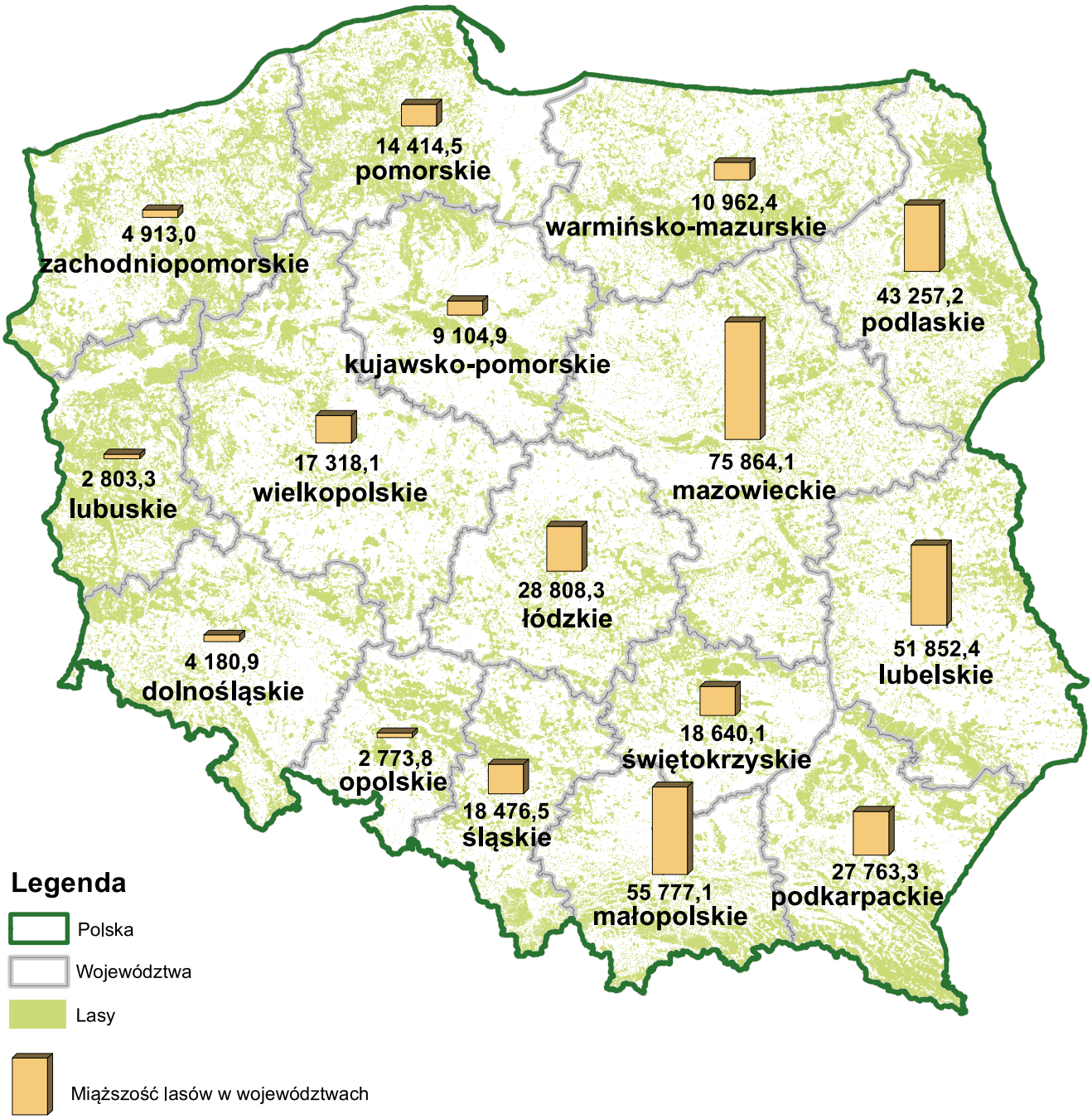

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących oraz województw przedstawia tabela III-11. Największy powierzchniowy udział drzewostanów z gatunkami panującymi: Św, Jd, Bk, czyli gatunkami o największych zasobnościach, występuje głównie w górach i na Pomorzu. Łącznie największy udział tych gatunków jest w województwach: małopolskim – 62,2%, śląskim – 33,2% i podkarpackim – 25,4%. Bliski średniego w kraju (12,5%) łączny udział Św, Jd i Bk występuje w województwach: dolnośląskim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach udział ten jest

Tabela III-11. Powierzchnia lasów według gatunków panujących i województw – lasy prywatne
(dawniej: Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – lasy prywatne)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	P	**1 083 114**	**73 433**	**78 020**	**71 031**	**103 738**	**33 600**	**165 416**	**150 826**	**2 020**	**24 697**	**1 785 895**	**100,0**
Ogółem	**%**	**60,6**	**4,1**	**4,4**	**4,0**	**5,8**	**1,9**	**9,3**	**8,4**	**0,1**	**1,4**	**100,0**	
	P	6 466	2 827	80	1 046	6 337	76	2 091	2 148	187	1 016	22 274	1,2
Dolnośląskie	%	29,1	12,7	0,4	4,7	28,4	0,3	9,4	9,6	0,8	4,6	100,0	
Kujawsko-	P	36 516	183	2	92	2 312	196	3 560	5 717	130	414	49 122	2,8
-pomorskie	%	74,4	0,4		0,2	4,7	0,4	7,2	11,6	0,3	0,8	100,0	
	P	139 828	1 034	5 209	9 362	23 153	14 406	25 792	16 396	192	6 385	241 757	13,5
Lubelskie	%	57,7	0,4	2,2	3,9	9,6	6,0	10,7	6,8	0,1	2,6	100,0	
	P	9 891	56	11	69	1 343	11	764	969	24	67	13 205	0,7
Lubuskie	%	74,9	0,4	0,1	0,5	10,2	0,1	5,8	7,3	0,2	0,5	100,0	
	P	108 369	289	66	50	4 101	206	11 148	8 265	82	903	133 479	7,5
Łódzkie	%	81,1	0,2			3,1	0,2	8,4	6,2	0,1	0,7	100,0	
	P	34 724	40 567	50 940	25 955	14 452	7 051	6 500	6 423	148	2 219	188 979	10,6
Małopolskie	%	18,4	21,5	27,0	13,7	7,6	3,7	3,4	3,4	0,1	1,2	100,0	
	P	274 270	1 341	409	98	14 629	1 330	40 138	37 174	368	4 154	373 911	21,0
Mazowieckie	%	73,4	0,4	0,1		3,9	0,4	10,7	9,9	0,1	1,1	100,0	
	P	8 447	42		157	1 935	53	979	925	65	368	12 971	0,7
Opolskie	%	65,3	0,3		1,2	14,9	0,4	7,5	7,1	0,5	2,8	100,0	
	P	55 430	978	14 851	15 158	6 458	6 856	9 231	11 056	179	1 568	121 765	6,8
Podkarpackie	%	45,6	0,8	12,2	12,4	5,3	5,6	7,6	9,1	0,1	1,3	100,0	
	P	130 303	7 729		1	6 425	865	26 985	31 274	46	2 545	206 173	11,5
Podlaskie	%	63,3	3,7			3,1	0,4	13,1	15,2		1,2	100,0	
	P	61 102	1 288	7	4 038	2 403	506	5 410	2 318	29	415	77 516	4,3
Pomorskie	%	78,8	1,7		5,2	3,1	0,7	7,0	3,0		0,5	100,0	
	P	39 853	11 176	5 013	10 242	3 621	614	5 940	2 284	125	829	79 697	4,5
Śląskie	%	49,9	14,0	6,3	12,9	4,5	0,8	7,5	2,9	0,2	1,0	100,0	
	P	71 530	680	1 401	1 172	4 222	712	9 851	4 336	136	1 224	95 264	5,3
Świętokrzyskie	%	75,2	0,7	1,5	1,2	4,4	0,7	10,3	4,6	0,1	1,3	100,0	
Warmińsko-	P	26 941	4 236	2	1 227	7 116	449	9 061	12 501	22	1 959	63 514	3,6
-mazurskie	%	42,4	6,7		1,9	11,2	0,7	14,3	19,7		3,1	100,0	
	P	68 692	258	8	198	2 733	122	4 924	6 006	224	311	83 476	4,7
Wielkopolskie	%	82,3	0,3		0,2	3,3	0,1	5,9	7,2	0,3	0,4	100,0	
Zachodnio-	P	10 752	749	21	2 166	2 498	147	3 042	3 034	63	320	22 792	1,3
pomorskie	%	47,2	3,3	0,1	9,5	11,0	0,6	13,3	13,3	0,3	1,4	100,0	

znacznie mniejszy i waha się od 0,2% w województwie łódzkim do 6,9% w województwie pomorskim.

Drzewostany o mniejszej zasobności, tj. z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 75,7% ogólnej powierzchni lasów prywatnych.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących (tabela III-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej przedstawionej w tabeli III-11.

Tabela III-12. Miąższość drzewostanów według gatunków panujących i województw – lasy prywatne
(dawniej: Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – lasy prywatne)

Województwo		Miąższość tys. m³ (M) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	tys. m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	M	**233 195,7**	**19 125,9**	**30 289,9**	**17 918,9**	**19 943,2**	**6 431,2**	**25 843,8**	**29 002,9**	**415,3**	**4 743,1**	**386 909,9**	**100,0**
Ogółem	**%**	**60,3**	**4,9**	**7,8**	**4,6**	**5,2**	**1,7**	**6,7**	**7,5**	**0,1**	**1,2**	**100,0**	
	M	876,1	787,8	12,1	174,7	1 276,2	14,4	353,8	420,9	36,1	228,8	4 180,9	1,1
Dolnośląskie	%	21,0	18,8	0,3	4,2	30,4	0,3	8,5	10,1	0,9	5,5	100,0	
Kujawsko-	M	7 117,1	32,3	0,3	6,3	305,4	40,0	503,6	997,9	25,4	76,6	9 104,9	2,4
-pomorskie	%	78,1	0,4		0,1	3,4	0,4	5,5	11,0	0,3	0,8	100,0	
	M	31 394,3	233,7	1 904,7	2 434,7	4 831,0	2 682,1	3 861,7	3 200,6	30,3	1 279,3	51 852,4	13,4
Lubelskie	%	60,4	0,5	3,7	4,7	9,3	5,2	7,4	6,2	0,1	2,5	100,0	
	M	2 177,5	9,6	1,7	5,6	244,4	1,9	146,7	194,9	6,2	14,8	2 803,3	0,7
Lubuskie	%	77,7	0,3		0,2	8,7	0,1	5,2	7,0	0,2	0,5	99,9	
	M	23 908,6	62,8	14,4	9,2	827,6	43,9	1 852,7	1 886,9	20,2	182,0	28 808,3	7,4
Łódzkie	%	83,1	0,2			2,9	0,2	6,4	6,5	0,1	0,6	100,0	
	M	8 922,1	11 834,7	20 536,9	6 950,7	3 426,0	1 429,0	1 141,3	1 126,7	27,4	382,3	55 777,1	14,4
Małopolskie	%	16,0	21,2	36,9	12,5	6,1	2,6	2,0	2,0		0,7	100,0	
	M	58 222,7	266,1	125,3	15,4	2 823,4	264,4	6 020,4	7 311,1	76,0	739,3	75 864,1	19,6
Mazowieckie	%	76,8	0,4	0,2		3,7	0,3	7,9	9,6	0,1	1,0	100,0	
	M	1 892,1	8,3		30,8	399,6	11,4	168,8	161,4	15,5	85,9	2 773,8	0,7
Opolskie	%	68,2	0,3		1,1	14,4	0,4	6,1	5,8	0,6	3,1	100,0	
	M	12 090,3	158,4	5 291,4	4 107,9	1 247,5	1 331,9	1 317,6	1 925,0	35,0	258,3	27 763,3	7,2
Podkarpackie	%	43,6	0,6	19,1	14,8	4,5	4,8	4,7	6,9	0,1	0,9	100,0	
	M	29 178,9	1 784,6		0,2	896,0	132,5	4 568,7	6 165,6	9,7	521,0	43 257,2	11,2
Podlaskie	%	67,4	4,1			2,1	0,3	10,6	14,3		1,2	100,0	
	M	11 576,8	245,0	2,5	787,7	370,9	84,3	870,9	389,3	6,4	80,7	14 414,5	3,7
Pomorskie	%	80,3	1,7		5,5	2,6	0,6	6,0	2,7		0,6	100,0	
	M	8 978,0	2 579,3	1 952,3	2 389,7	789,7	125,1	971,3	491,4	28,4	171,3	18 476,5	4,8
Śląskie	%	48,4	14,0	10,6	12,9	4,3	0,7	5,3	2,7	0,2	0,9	100,0	
	M	14 640,3	120,7	437,0	296,0	778,7	123,6	1 246,7	753,7	25,4	218,0	18 640,1	4,8
Świętokrzyskie	%	78,6	0,6	2,3	1,6	4,2	0,7	6,7	4,0	0,1	1,2	100,0	
Warmińsko-	M	5 191,1	760,4	0,8	215,0	686,7	92,4	1 435,7	2 187,4	5,3	387,6	10 962,4	2,8
-mazurskie	%	47,4	6,9		2,0	6,3	0,8	13,1	20,0		3,5	100,0	
	M	14 670,3	36,1	1,7	44,1	531,4	26,6	776,7	1 122,8	51,3	57,1	17 318,1	4,5
Wielkopolskie	%	84,6	0,2		0,3	3,1	0,2	4,5	6,5	0,3	0,3	100,0	
Zachodnio-	M	2 359,5	206,1	8,8	450,9	508,7	27,7	607,2	667,3	16,7	60,1	4 913,0	1,3
pomorskie	%	47,9	4,2	0,2	9,2	10,4	0,6	12,4	13,6	0,3	1,2	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela III-13. Waha się on od 47 do 70 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: małopolskim – 70 lat, śląskim – 65 lat, lubelskim, opolskim i podkarpackim po 62 lata, natomiast najniższym w: warmińsko-mazurskim – 47 lat, kujawsko-pomorskim – 48 lat oraz pomorskim – 53 lata.

W lasach prywatnych pozostałych województw przeciętny wiek drzewostanów kształtuje się w granicach 54–59 lat, przy przeciętnym w kraju – 59 lat.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela III-13. Największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: małopolskiego – 302 m^3/ha, śląskiego – 241 m^3/ha oraz podkarpackiego – 235 m^3/ha. Zasobność na gruntach leśnych zalesionych zbliżoną do przeciętnej (226 m^3/ha) wykazują także drzewostany województw: zachodniopomorskiego i łódzkiego po 224 m^3/ha, podlaskiego – 223 m^3/ha oraz opolskiego – 221 m^3/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: warmińsko-

Tabela III-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według województw – lasy prywatne

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność w m^3/ha
1	2	3
Ogółem	**59**	**226**
Dolnośląskie	59	196
Kujawsko-pomorskie	48	196
Lubelskie	62	220
Lubuskie	54	219
Łódzkie	56	224
Małopolskie	70	302
Mazowieckie	57	212
Opolskie	62	221
Podkarpackie	62	235
Podlaskie	59	223
Pomorskie	53	196
Śląskie	65	241
Świętokrzyskie	55	204
Warmińsko-mazurskie	47	183
Wielkopolskie	54	215
Zachodniopomorskie	56	224

Rysunek III-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy prywatne

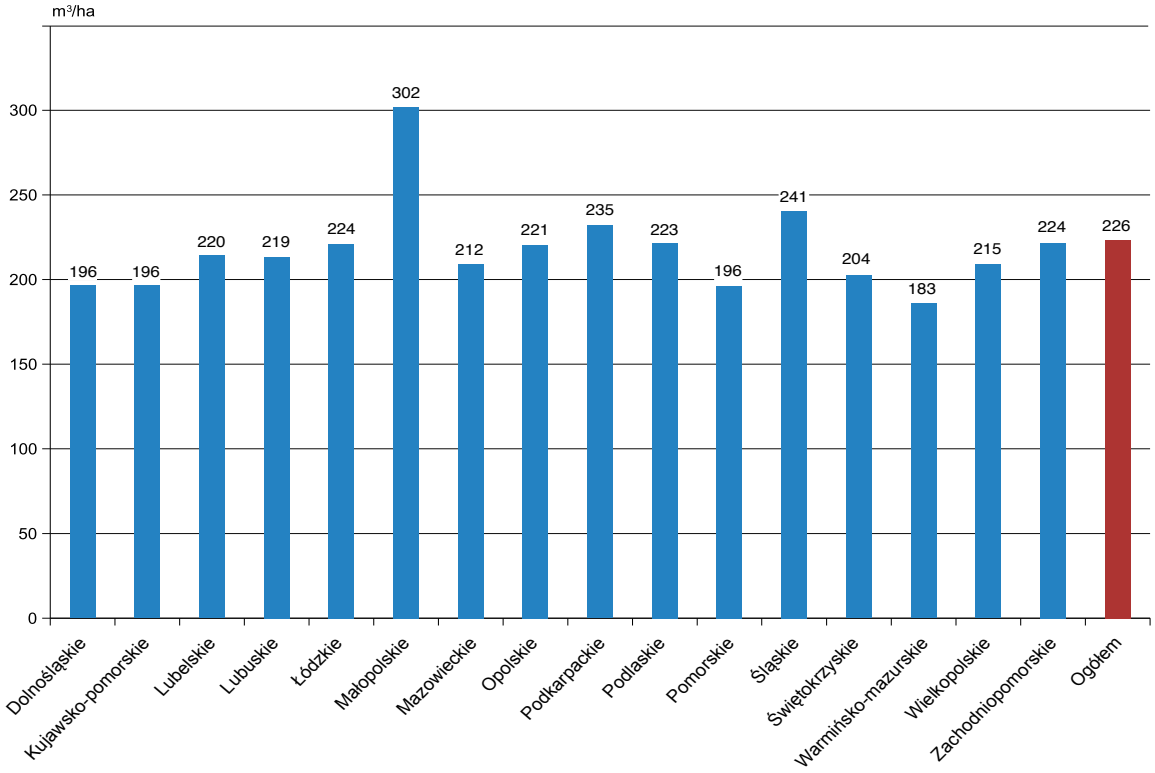

-mazurskiego – 183 m³/ha oraz dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, pomorskiego po 196 m³/ha.

Przeciętną zasobność w lasach własności prywatnej według województw przedstawia dodatkowo rysunek III-6.

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela III-14 przedstawia wysokość użytkowania w lasach własności prywatnej w ostatnich 10 latach, zestawioną na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2013–2022). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość drzewostanów została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach.

Tabela III-14. Użytkowanie w lasach prywatnych

Rok	Powierzchnia	Miąższość drzewostanów	Użytkowanie netto	Użytkowanie brutto*	Użytkowanie brutto w stosunku do miąższości
	tys. ha	tys. m³			%
1	2	3	4	5	6
2012	1 724	b.d.	1 349	1 686	b.d.
2013	1 737	b.d.	1 247	1 559	b.d.
2014	1 751	349 767	1 526	1 908	0,55
2015	1 765	355 299	1 407	1 759	0,50
2016	1 774	360 424	1 290	1 612	0,45
2017	1 782	367 735	1 642	2 053	0,56
2018	1 788	369 769	1 830	2 288	0,62
2019	1 787	375 304	1 307	1 634	0,44
2020	1 786	380 051	1 032	1 291	0,34
2021	1 786	386 910	1 289	1 612	0,42

* Użytkowanie netto na brutto przeliczono wskaźnikiem 1,25.

IV. LASY GMINNE

Powierzchnia lasów gminnych w kraju według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosi 84 322 ha, co stanowi około 0,9% powierzchni wszystkich lasów w Polsce według (GUS Leśnictwo 2022). W Banku Danych o Lasach zgromadzono obecnie opracowania urządzeniowe dla lasów gminnych o powierzchni 60 347 ha, co stanowi 71,6% ogólnej powierzchni lasów gminnych w kraju, w tym:

- dane z aktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 37 937 ha (45,0%),
- dane z nieaktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 22 410 ha (26,6%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urządzeniowego zostały uzupełnione w BDL w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

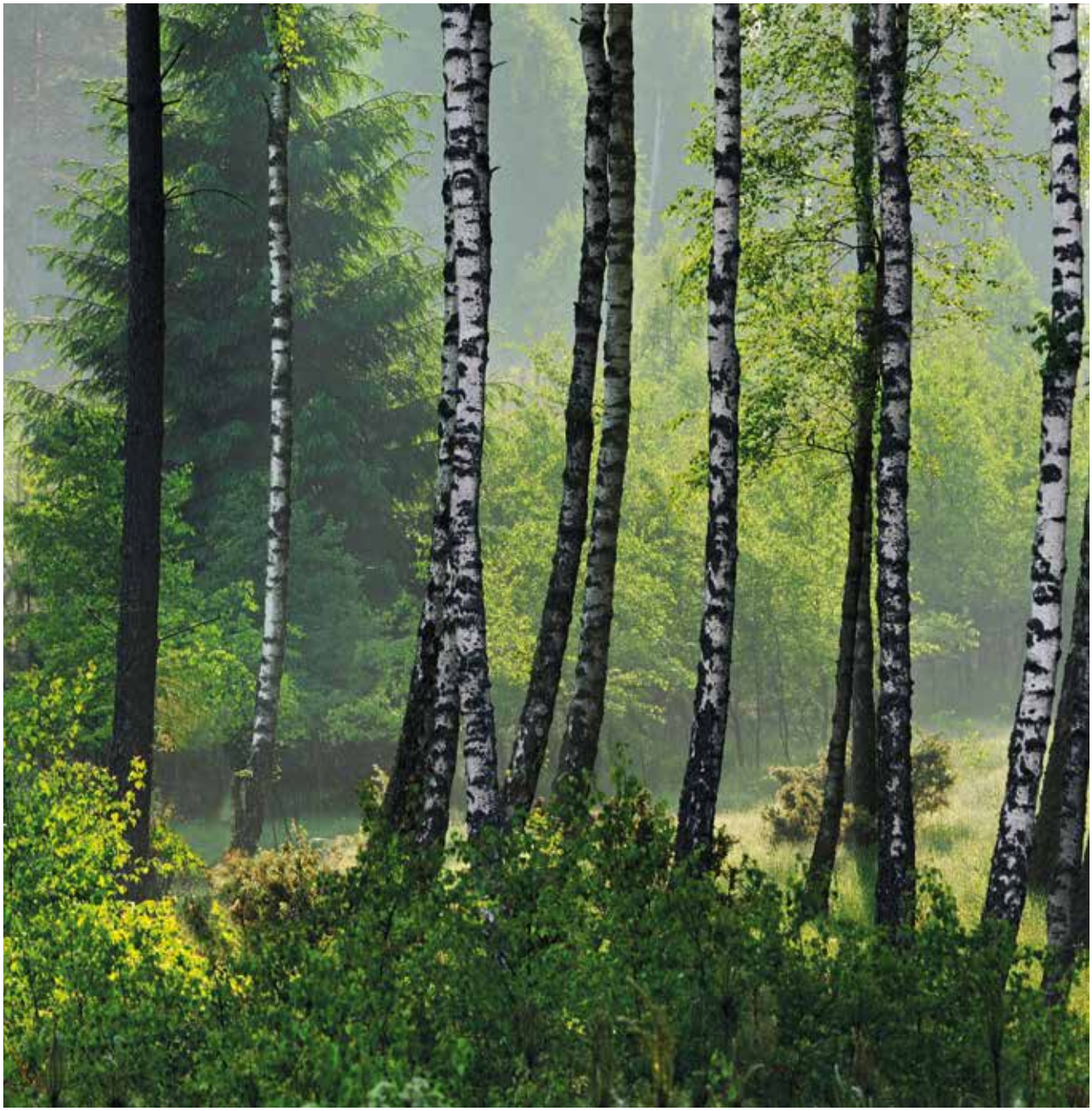

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię oraz miąższość drzewostanów, odpowiednio w ha i tys. m³ ogółem oraz procentowy udział poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu w lasach gminnych przedstawiają tabele IV-1 i IV-2, natomiast procentowy udział siedlisk według województw – tabela IV-3. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek IV-1.

Tabela IV-1. Powierzchnia lasów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy gminne
(dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy gminne)

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %											
			gruntów leśnych niezalesionych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem gruntów leśnych
	ha	%		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Ogółem	**84 322**	**100,0**	**2,8**	**5,9**	**11,2**	**16,6**	**23,8**	**16,5**	**8,0**	**6,8**	**8,4**	**97,2**	**100,0**	
Bs	99	0,1	4,0	1,0	12,1	14,1	23,4	13,1	13,1	19,2		96,0	100,0	
Bśw	7 915	9,4	5,0	6,9	15,4	25,5	22,7	14,6	5,2	4,5	0,2	95,0	100,0	
Bw	421	0,5	5,5	10,7	14,7	17,8	29,0	12,1	9,5	0,7		94,5	100,0	
Bb	132	0,2	54,5		31,1	3,8	6,8	1,5	0,8	1,5		45,5	100,0	
BMśw	15 142	17,8	2,9	8,3	15,2	22,5	25,6	12,8	5,7	5,7	1,3	97,1	100,0	
BMw	1 937	2,3	4,1	11,0	21,7	22,3	21,0	10,4	7,8	0,8	0,9	95,9	100,0	
BMb	121	0,1	14,0	3,3	13,2	14,0	24,1	14,9	6,6	3,3	6,6	86,0	100,0	
LMśw	14 251	16,9	1,5	4,9	9,1	14,6	26,5	15,8	9,6	10,9	7,1	98,5	100,0	
LMw	2 376	2,8	4,0	6,1	21,7	21,7	22,9	12,1	3,5	2,4	5,6	96,0	100,0	
LMb	334	0,4	7,8	11,1	15,9	28,3	13,8	15,0	2,1	5,1	0,9	92,2	100,0	
Lśw	7 023	8,3	2,1	4,8	10,5	10,0	21,8	15,8	11,1	16,3	7,6	97,9	100,0	
Lw	1 739	2,1	4,4	4,6	12,1	14,0	18,7	21,7	8,0	8,3	8,2	95,6	100,0	
Ol	1 847	2,2	9,4	5,1	12,1	26,8	24,1	19,8	2,4	0,2	0,1	90,6	100,0	
OlJ	338	0,4	5,3	6,2	10,7	17,8	26,9	13,3	10,9	3,6	5,3	94,7	100,0	
Ł	1 112	1,3	4,9	11,5	6,9	4,0	20,0	12,2	5,8	31,4	3,3	95,1	100,0	
BMwyż	79	0,1	3,8		3,8	29,1	26,6	21,5	7,6	3,8	3,8	96,2	100,0	
LMwyż	1 500	1,8	3,3	2,7	9,8	14,0	18,2	24,2	9,1	7,2	11,5	96,7	100,0	
Lwyż	11 801	14,0	1,6	3,5	6,3	11,2	26,7	22,6	9,1	3,0	16,0	98,4	100,0	
OlJwyż	56	0,1	16,1	1,8	19,6	17,9	37,4	3,6			3,6	83,9	100,0	
Łwyż	132	0,2	6,1	7,6	43,8	25,8	9,1	4,5	1,5	0,8	0,8	93,9	100,0	
BWG														
BG	69	0,1	2,9	1,4	11,6	68,2					15,9	97,1	100,0	
BMG	569	0,7	2,6	8,4	14,4	20,0	14,2	5,8	8,8	2,8	23,0	97,4	100,0	
LMG	3 765	4,5	2,2	4,6	9,3	15,4	21,0	15,3	11,7	6,9	13,6	97,8	100,0	
LG	11 321	13,4	1,5	5,8	6,8	12,2	21,3	19,9	9,2	3,8	19,5	98,5	100,0	
OlJG	67	0,1	9,0	1,5	11,9	34,3	32,8	3,0	3,0		4,5	91,0	100,0	
ŁG	176	0,2	9,7		32,9	32,4	7,4	12,5	3,4		1,7	90,3	100,0	

Tabela IV-2. Miąższość drzewostanów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy gminne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy gminne)

Typ siedliskowy lasu	Miąższość ogółem na gruntach leśnych		Miąższość w %											
			na gruntach leśnych niezalesionych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem na gruntach leśnych
	tys. m³	%		przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ogółem	**22 349,6**	**100,0**	**0,1**	**0,1**	**0,3**	**5,5**	**16,7**	**27,6**	**21,4**	**10,7**	**9,0**	**8,6**	**99,9**	**100,0**
Bs	15,5	0,1	0,2	0,2		3,5	12,8	23,4	17,0	18,4	24,5		99,8	100,0
Bśw	1 702,7	7,6	0,1		0,5	9,5	29,6	29,5	19,0	6,5	5,1	0,2	99,9	100,0
Bw	90,2	0,4	0,1		0,6	9,8	20,5	38,7	17,1	12,3	0,9		99,9	100,0
Bb	6,9		2,1			48,6	7,8	28,7	4,7	2,0	6,0	0,1	97,9	100,0
BMśw	3 687,2	16,5	0,1	0,1	0,6	9,2	26,0	31,6	16,8	7,4	6,8	1,4	99,9	100,0
BMw	398,7	1,8	0,1	0,1	0,9	13,6	26,7	28,5	16,0	11,8	1,1	1,2	99,9	100,0
BMb	22,3	0,1			0,2	8,8	17,3	26,7	21,9	15,1	5,7	4,3	100,0	100,0
LMśw	3 985,7	17,8	0,1	0,1	0,3	4,4	15,0	29,3	18,7	12,2	14,1	5,8	99,9	100,0
LMw	490,8	2,2	0,2	0,1	0,8	15,0	23,8	30,0	16,8	5,2	3,1	5,0	99,8	100,0
LMb	61,0	0,3	0,1		1,7	14,8	36,4	17,9	16,3	3,0	9,2	0,6	99,9	100,0
Lśw	1 964,0	8,8	0,1	0,2	0,3	4,3	9,4	24,1	18,9	13,8	22,5	6,4	99,9	100,0
Lw	434,6	1,9	0,2	0,1	0,3	6,7	14,3	21,7	28,7	10,9	10,4	6,7	99,8	100,0
Ol	385,3	1,7	0,3		0,8	9,3	29,2	31,1	24,6	4,1	0,4	0,2	99,7	100,0
OlJ	85,5	0,4	0,4	0,1	1,0	7,9	18,4	31,3	16,5	14,2	6,0	4,2	99,6	100,0
Ł	272,8	1,2	0,8	0,2	0,3	3,1	3,7	19,6	14,1	7,9	48,3	2,0	99,2	100,0
BMwyż	19,5	0,1	0,1		0,1	2,4	25,7	30,8	25,1	8,5	4,3	3,0	99,9	100,0
LMwyż	370,4	1,7	0,2	0,1	0,1	3,7	12,6	22,6	28,4	11,2	10,4	10,7	99,8	100,0
Lwyż	3 429,1	15,3	0,1	0,1	0,3	2,6	9,8	28,6	27,9	11,5	3,9	15,2	99,9	100,0
OlJwyż	9,9		1,4		0,5	16,6	22,1	49,8	7,3			2,3	98,6	100,0
Łwyż	20,6	0,1	0,1	0,1	3,0	32,8	38,4	17,1	6,0	1,4	0,8	0,3	99,9	100,0
BWG														
BG	11,9	0,1				6,2	63,0	0,9				29,9	100,0	100,0
BMG	152,6	0,7		0,2	0,2	4,0	21,8	16,6	8,5	16,5	5,2	27,0	100,0	100,0
LMG	1 183,3	5,3	0,1	0,4		3,0	13,7	23,2	21,1	15,5	8,6	14,4	99,9	100,0
LG	3 506,3	15,7	0,1	0,2		1,8	11,5	24,2	27,0	11,9	4,6	18,7	99,9	100,0
OlJG	14,6	0,1	0,3	0,1		5,0	36,6	41,4	3,1	9,7	0,6	3,2	99,7	100,0
ŁIG	28,2	0,1	0,3			30,9	33,9	9,6	18,4	5,5	0,1	1,3	99,7	100,0

Tabela IV-3. Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu według województw – lasy gminne
(dawniej: Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – lasy gminne)

Województwo	Typ siedliskowy lasu w % powierzchni																											
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	Ol	OlJ	Ł	BMwyż	LMwyż	Lwyż	OlJwyż	Łwyż	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OlJG	ŁG	ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Ogółem	**0,1**	**9,4**	**0,5**	**0,2**	**17,8**	**2,3**	**0,1**	**16,9**	**2,8**	**0,4**	**8,3**	**2,1**	**2,2**	**0,4**	**1,3**	**0,1**	**1,8**	**14,0**	**0,1**	**0,2**	**0,0**	**0,1**	**0,7**	**4,5**	**13,4**	**0,1**	**0,2**	**100,0**
Dolnośląskie		0,4			2,9			6,9	1,3		8,9	2,5	0,8	0,5	6,9	0,1	8,6	4,3		0,1			3,0	40,2	11,2	0,8	0,6	100,0
Kujawsko--pomorskie		16,6			44,3	0,2	0,6	18,6	2,2	0,3	7,5	1,3	3,3	0,5	4,3	0,1								0,2				100,0
Lubelskie	0,1	13,4	0,3	0,2	19,4	2,0		29,0	5,7	0,1	15,9	1,5	5,1	0,3		0,4	1,3	5,2	0,1									100,0
Lubuskie		32,2			26,9	0,3		19,0	1,3		9,6	5,7	1,6	0,8	2,6													100,0
Łódzkie	0,1	14,0	0,2		29,8	2,5		38,6	2,5		7,8	1,0	2,5	1,0														100,0
Małopolskie		0,9			4,9	0,9		1,1	0,8		1,9	1,1	0,5	0,1	0,9	0,2	3,4	17,4	0,1	0,2		0,6	3,0	6,6	54,6		0,8	100,0
Mazowieckie	0,2	31,5	0,5		30,1	2,3		17,8	4,3		5,4	2,8	4,2	0,4			0,5											100,0
Opolskie		5,3			20,4	0,7		10,7	3,1		19,2	10,9	0,6	1,3	0,9		8,2	7,2		0,1				4,2	7,1	0,1		100,0
Podkarpackie		9,3	0,9	0,3	17,5	4,1	0,1	12,9	3,7	0,5	2,8	0,5	1,8	0,1	0,2		0,2	31,8	0,1	0,4					12,6		0,2	100,0
Podlaskie		26,2		2,5	26,9	1,4	0,8	14,1	1,8	3,8	12,0	3,7	5,7	1,1														100,0
Pomorskie	0,7	7,2	0,7		18,4	1,4	0,3	40,3	4,7	0,5	22,0	1,5	1,6	0,2	0,5													100,0
Śląskie	0,4	9,6	2,4		16,9	7,4	0,4	15,1	6,8	0,2	6,3	5,4	0,8	0,2	0,1	0,6	3,7	9,0	0,1					2,0	12,5	0,1		100,0
Świętokrzyskie	0,6	24,1	0,7		28,6	3,1		15,6	1,8		2,7	0,3	1,9	0,1		1,0	11,4	7,9						0,1	0,1			100,0
Warmińsko--mazurskie		3,3		0,1	14,2	0,6	0,7	36,4	1,2	1,6	33,1	2,8	5,2	0,5	0,3													100,0
Wielkopolskie	0,6	15,0	0,1		29,8	1,0		28,3	1,8		14,8	3,5	2,0	1,0	2,0									0,1				100,0
Zachodniopomorskie		4,6	0,5		19,7	0,9	0,6	34,0	3,5	0,9	19,3	5,1	7,2	1,2	2,5													100,0

Rysunek IV-1. Procentowy udział powierzchni typów siedliskowych lasu – lasy gminne

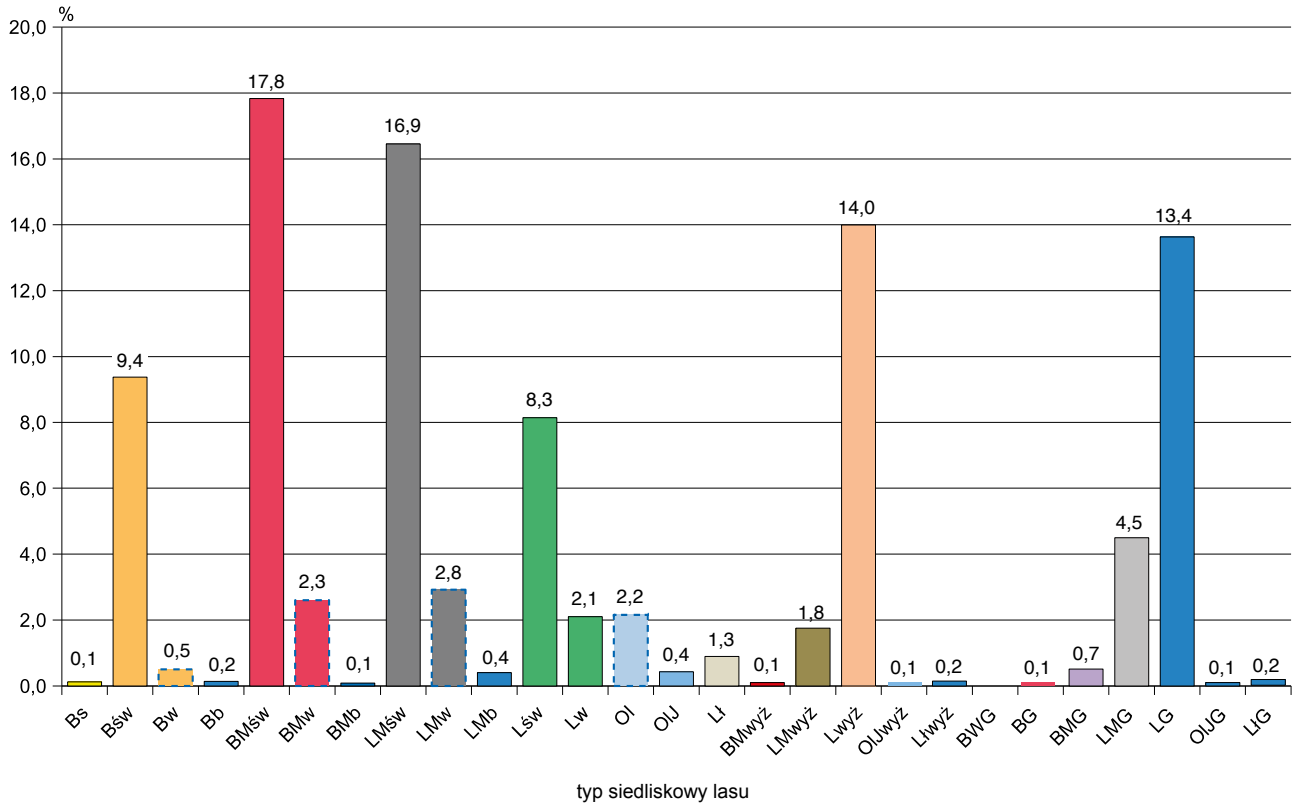

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: bór mieszany świeży (BMśw) oraz las mieszany świeży (LMśw) zajmujące odpowiednio 17,8% oraz 16,9% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 31,3%, lasowe – 65,9%, olsowe – 2,8% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 64,8%, wyżynnych – 16,2%, a górskich – 19,0% powierzchni leśnej.

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela IV-4, natomiast zestawienie powierzchni zgeneralizowane do układu według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela IV-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek IV-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosi 84 322 ha, w tym:

– leśna zalesiona	81 941 ha,	tj.	97,2%
– leśna niezalesiona	2 381 ha,	tj.	2,8%
	84 322 ha,	tj.	100,0%

Natomiast struktura powierzchni leśnej zalesionej według grup gatunków panujących przedstawia się następująco:

– gatunki iglaste	50 554 ha,	tj.	61,7%
– gatunki liściaste	31 387 ha,	tj.	38,3%
	81 941 ha,	tj.	100,0%

Struktura powierzchniowa w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	2 381	2,8
I i II klasa wieku (1–40 lat)	14 418	17,1
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	34 053	40,4
V i starsze oraz KO, KDO, BP	33 470	39,7
Razem	84 322	100,0

Tabela IV-4. Powierzchnia oraz miąższość drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku – lasy gminne
(dawniej: Powierzchniowo-miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy gminne)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / miąższość drzewostanów w tys. m³ (M)																Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku																
			przestoje	I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO BP	razem		
				a	b	a	b	a	b	a	b	a	b					ha/tys. m³	% zal.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	P	**2 381**		**1 880**	**3 071**	**5 185**	**4 282**	**5 553**	**8 450**	**9 929**	**10 121**	**7 791**	**6 154**	**6 755**	**5 716**	**7 054**	**81 941**	**84 322**	**97,2**
Ogółem	**M**	**25,1**	**27,9**	**2,7**	**73,4**	**483,0**	**736,6**	**1 338,0**	**2 391,7**	**2 974,3**	**3 192,2**	**2 563,9**	**2 227,1**	**2 395,3**	**2 002,2**	**1 916,2**	**22 324,5**	**22 349,6**	**99,9**
	P	1 415		1 058	1 809	2 794	2 301	3 159	5 520	6 605	6 473	4 921	3 983	4 278	3 219	4 434	50 554	51 969	97,3
R-m iglaste	M	11,3	11,6	1,1	43,9	267,9	438,3	852,2	1 706,0	2 105,9	2 152,3	1 709,8	1 535,5	1 538,1	1 086,6	1 297,1	14 746,3	14 757,6	99,9
	P	1 184		875	1 612	2 290	1 921	2 590	4 776	5 748	5 431	3 572	2 448	2 715	2 696	1 907	38 581	39 765	97,0
So	M	7,6	4,2	1,0	43,0	253,9	384,8	662,3	1 421,9	1 760,3	1 699,4	1 132,4	808,4	876,2	864,5	457,2	10 369,5	10 377,1	99,9
	P	74		65	150	229	191	211	326	412	420	411	382	479	182	742	4 200	4 274	98,3
Św	M	1,1	3,7	0,1	0,9	11,3	32,2	58,7	107,2	153,3	164,1	180,3	176,1	219,9	86,7	248,9	1 443,4	1 444,5	99,9
	P	157		118	47	275	189	358	418	445	622	938	1 153	1 084	341	1 785	7 773	7 930	98,0
Jd	M	2,6	3,7			2,7	21,3	131,2	176,9	192,3	288,8	397,1	551,0	442,0	135,4	591,0	2 933,4	2 936,0	99,9
	P	966		822	1 262	2 391	1 981	2 394	2 930	3 324	3 648	2 870	2 171	2 477	2 497	2 620	31 387	32 353	97,0
R-m liściaste	M	13,8	16,3	1,6	29,5	215,1	298,3	485,8	685,7	868,4	1 039,9	854,1	691,6	857,2	915,6	619,1	7 578,2	7 592,0	99,8
	P	272		551	293	340	197	234	275	489	937	956	793	775	714	1 390	7 944	8 216	96,7
Bk	M	3,4	7,9	0,1	0,8	10,3	23,2	57,1	76,7	159,5	324,9	324,9	286,9	289,6	261,1	380,4	2 203,4	2 206,8	99,8
	P	441		164	451	622	434	440	585	899	822	797	833	1 268	1 649	403	9 367	9 808	95,5
Db	M	8,1	4,6	0,2	4,4	41,7	59,6	89,2	141,4	234,2	232,8	227,8	246,8	435,9	616,7	92,9	2 428,2	2 436,3	99,7
	P	1			22	35	40	95	167	220	149	76	39	57	20	139	1 059	1 060	99,9
Gb	M		0,8		0,4	3,3	4,6	17,7	31,9	47,8	35,3	20,6	11,6	17,9	6,7	25,9	224,5	224,5	100,0
	P	12		26	225	730	640	779	892	855	951	478	213	154	5	372	6 320	6 332	99,8
Brz	M		1,3	0,2	10,3	70,4	97,2	152,1	195,5	205,9	230,1	126,5	52,7	39,0	1,0	65,3	1 247,5	1 247,5	100,0
	P	230		80	251	452	470	665	810	684	576	427	191	119	21	191	4 937	5 167	95,5
Ol	M	2,1	1,0	1,1	13,0	62,2	78,0	132,2	189,6	175,5	155,9	116,0	63,9	43,0	7,5	34,5	1 073,4	1 075,5	99,8
	P	10			1	26	11	23	45	59	34	42	29	10	41	42	363	373	97,3
Tp	M	0,2				5,0	2,7	5,8	13,2	17,0	11,3	10,2	8,7	3,2	10,7	7,1	94,9	95,1	99,8
	P			1	19	186	189	158	156	118	179	94	73	94	47	83	1 397	1 397	100,0
Os	M		0,7		0,6	22,2	33,0	31,7	37,4	28,5	49,6	28,1	21,0	28,6	11,9	13,0	306,3	306,3	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji według stanu na 1 stycznia 2022 r. ogólna miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej w lasach gminnych wynosi 22 349,6 tys. m³. Zestawienie miąższości drzewostanów według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele IV-4 i IV-6.

Z danych tych wynika, że miąższość drzewostanów na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	22 324,5 tys. m³,	tj.	99,9%
– grunty niezalesione	25,1 tys. m³,	tj.	0,1%
	22 349,6 tys. m³,	tj.	100,0%

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	14 746,3 tys. m³,	tj.	66,1%
– gatunki liściaste	7 578,2 tys. m³,	tj.	33,9%
	22 324,5 tys. m³,	tj.	100,0%

Miąższość drzewostanów, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m³	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	25,1	0,1
Przestoje na gruntach zalesionych	27,9	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	1 295,7	5,8
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	9 896,2	44,3
V i starsze oraz KO, KDO, BP	11 104,7	49,7
Razem	22 349,6	100,0

Tabela IV-5. Powierzchnia lasów według klas wieku i gatunków panujących – lasy gminne
(dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy gminne)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**2 381**	**4 951**	**9 467**	**14 003**	**20 050**	**13 945**	**6 755**	**5 716**	**7 054**	**81 941**	**84 322**	**100,0**
	%	**2,8**	**5,9**	**11,2**	**16,6**	**23,8**	**16,5**	**8,0**	**6,8**	**8,4**	**97,2**	**100,0**	
R-m iglaste	P	1 415	2 867	5 096	8 679	13 077	8 904	4 278	3 219	4 434	50 554	51 969	61,7
	%	2,7	5,5	9,8	16,7	25,3	17,1	8,2	6,2	8,5	97,3	100,0	
So	P	1 184	2 488	4 212	7 366	11 177	6 020	2 715	2 696	1 907	38 581	39 765	47,2
	%	3,0	6,3	10,6	18,5	28,1	15,1	6,8	6,8	4,8	97,0	100,0	
Św	P	74	214	420	537	832	794	479	182	742	4 200	4 274	5,1
	%	1,7	5,0	9,8	12,6	19,4	18,6	11,2	4,3	17,4	98,3	100,0	
Jd	P	157	165	464	776	1 068	2 090	1 084	341	1 785	7 773	7 930	9,4
	%	2,0	2,1	5,9	9,8	13,5	26,2	13,7	4,3	22,5	98,0	100,0	
R-m liściaste	P	966	2 084	4 371	5 324	6 973	5 041	2 477	2 497	2 620	31 387	32 353	38,3
	%	3,0	6,4	13,5	16,5	21,6	15,6	7,7	7,7	8,1	97,1	100,0	
Bk	P	272	844	537	509	1 426	1 749	775	714	1 390	7 944	8 216	9,7
	%	3,3	10,3	6,5	6,2	17,4	21,3	9,4	8,7	16,9	96,7	100,0	
Db	P	441	616	1 056	1 025	1 721	1 629	1 268	1 649	403	9 367	9 808	11,6
	%	4,5	6,3	10,8	10,5	17,5	16,6	12,9	16,8	4,1	95,5	100,0	
Gb	P	1	22	75	262	369	115	57	20	139	1 059	1 060	1,3
	%	0,1	2,1	7,1	24,7	34,8	10,8	5,4	1,9	13,1	99,9	100,0	
Brz	P	12	251	1 369	1 671	1 806	692	154	5	372	6 320	6 332	7,5
	%	0,2	4,0	21,6	26,4	28,5	10,9	2,4	0,1	5,9	99,8	100,0	
Ol	P	230	330	922	1 475	1 260	619	119	21	191	4 937	5 167	6,1
	%	4,5	6,4	17,8	28,5	24,4	12,0	2,3	0,4	3,7	95,5	100,0	
Tp	P	10	1	37	68	93	71	10	41	42	363	373	0,4
	%	2,7	0,3	9,9	18,3	25,0	18,8	2,7	11,0	11,3	97,3	100,0	
Os	P		20	375	314	298	166	94	47	83	1 397	1 397	1,7
	%		1,5	26,8	22,5	21,3	11,9	6,7	3,4	5,9	100,0	100,0	

Rysunek IV-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy gminne

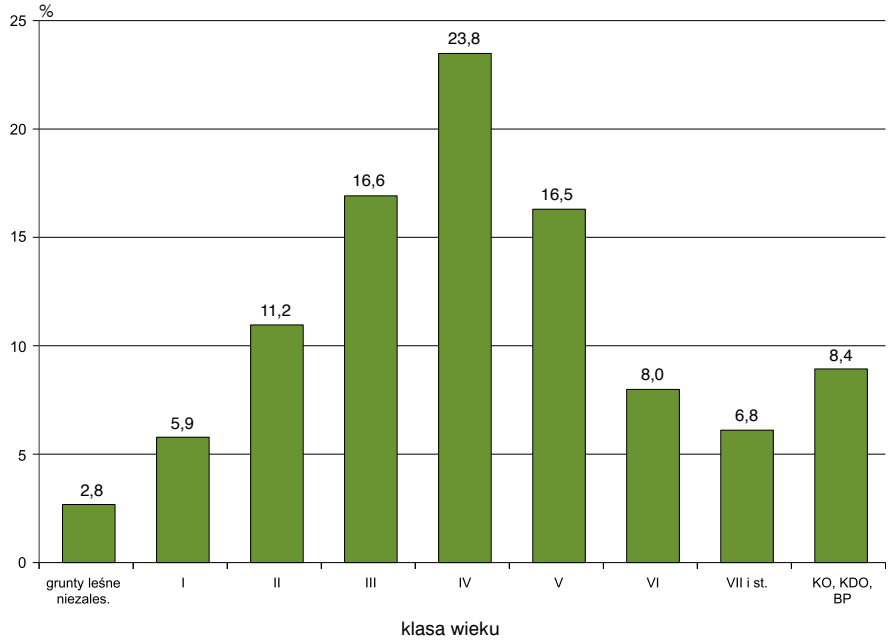

Tabela IV-6. Miąższość drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy gminne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy gminne)

Gatunek panujący		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys. m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	M	**25,1**	**27,9**	**76,1**	**1 219,6**	**3 729,7**	**6 166,5**	**4 791,0**	**2 395,3**	**2 002,2**	**1 916,2**	**22 324,5**	**22 349,6**	**100,0**
Ogółem	**%**	**0,1**	**0,1**	**0,3**	**5,5**	**16,7**	**27,6**	**21,4**	**10,7**	**9,0**	**8,6**	**99,9**	**100,0**	
R-m	M	11,3	11,6	45,0	706,2	2 558,2	4 258,2	3 245,3	1 538,1	1 086,6	1 297,1	14 746,3	14 757,6	66,0
iglaste	%	0,1	0,1	0,3	4,8	17,3	28,8	22,0	10,4	7,4	8,8	99,9	100,0	
	M	7,6	4,2	44,0	638,7	2 084,2	3 459,7	1 940,8	876,2	864,5	457,2	10 369,5	10 377,1	46,4
So	%	0,1		0,4	6,2	20,1	33,4	18,7	8,4	8,3	4,4	99,9	100,0	
	M	1,1	3,7	1,0	43,5	165,9	317,4	356,4	219,9	86,7	248,9	1443,4	1 444,5	6,5
Św	%	0,1	0,3	0,1	3,0	11,5	22,0	24,6	15,2	6,0	17,2	99,9	100,0	
	M	2,6	3,7		24,0	308,1	481,1	948,1	442,0	135,4	591,0	2 933,4	2 936,0	13,1
Jd	%	0,1	0,1		0,8	10,5	16,4	32,3	15,1	4,6	20,1	99,9	100,0	
R-m	M	13,8	16,3	31,1	513,4	1 171,5	1 908,3	1 545,7	857,2	915,6	619,1	7 578,2	7 592,0	34,0
liściaste	%	0,2	0,2	0,4	6,8	15,4	25,0	20,4	11,3	12,1	8,2	99,8	100,0	
	M	3,4	7,9	0,9	33,5	133,8	484,4	611,8	289,6	261,1	380,4	2 203,4	2 206,8	9,9
Bk	%	0,2	0,4		1,5	6,1	22,0	27,7	13,1	11,8	17,2	99,8	100,0	
	M	8,1	4,6	4,6	101,3	230,6	467,0	474,6	435,9	616,7	92,9	2 428,2	2 436,3	10,9
Db	%	0,3	0,2	0,2	4,2	9,5	19,2	19,5	17,9	25,2	3,8	99,7	100,0	
	M		0,8	0,4	7,9	49,6	83,1	32,2	17,9	6,7	25,9	224,5	224,5	1,0
Gb	%		0,4	0,2	3,5	22,1	37,0	14,3	8,0	3,0	11,5	100,0	100,0	
	M		1,3	10,5	167,6	347,6	436,0	179,2	39,0	1,0	65,3	1 247,5	1 247,5	5,6
Brz	%		0,1	0,8	13,4	27,9	35,0	14,4	3,1	0,1	5,2	100,0	100,0	
	M	2,1	1,0	14,1	140,2	321,8	331,4	179,9	43,0	7,5	34,5	1 073,4	1 075,5	4,8
Ol	%	0,2	0,1	1,3	13,0	29,9	30,9	16,7	4,0	0,7	3,2	99,8	100,0	
	M	0,2			7,7	19,0	28,3	18,9	3,2	10,7	7,1	94,9	95,1	0,4
Tp	%	0,2			8,1	20,0	29,6	19,9	3,4	11,3	7,5	99,8	100,0	
	M		0,7	0,6	55,2	69,1	78,1	49,1	28,6	11,9	13,0	306,3	306,3	1,4
Os	%		0,2	0,2	18,0	22,6	25,6	16,0	9,3	3,9	4,2	100,0	100,0	

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach gminnych, co obrazuje tabela IV-7, wynosi 72 lata.

Najwyższy przeciętny wiek wykazują drzewostany jodłowe (86 lat), dębowe (80 lat) oraz bukowe (79 lat), natomiast najniższy – drzewostany olchowe i brzozowe (57 lat). O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (70 lat), które zajmują 47,2% ogólnej powierzchni leśnej zalesionej. Tabela IV-7 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości.

Tabela IV-7. Powierzchnia, miąższość, przeciętna zasobność oraz przeciętny wiek drzewostanów według gatunków panujących na gruntach leśnych zalesionych – lasy gminne
(dawniej: Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy gminne)

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m³	%	m³/ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	**81 941**	**100,0**	**22 324,5**	**100,0**	**272**	**72**
So	38 581	47,2	10 369,5	46,4	269	70
Św	4 200	5,1	1 443,4	6,5	344	76
Jd	7 773	9,5	2 933,4	13,1	377	86
Bk	7 944	9,7	2 203,4	9,9	277	79
Db	9 367	11,4	2 428,2	10,9	259	80
Gb	1 059	1,3	224,5	1,0	212	68
Brz	6 320	7,7	1 247,5	5,6	197	57
Ol	4 937	6,0	1 073,4	4,8	217	57
Tp	363	0,4	94,9	0,4	262	73
Os	1 397	1,7	306,3	1,4	219	62

Tabela IV-8. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy gminne
(dawniej: Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy gminne)

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m³/ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	**11**	**15**	**129**	**266**	**308**	**344**	**355**	**350**	**272**	**272**	**265**
So	6	18	152	283	310	322	323	321	240	269	261
Św	15	5	104	309	381	449	459	478	336	344	338
Jd	17		52	397	451	453	408	398	331	377	370
Bk	12	1	62	263	340	350	373	366	274	277	269
Db	18	7	96	225	271	291	344	374	230	259	248
Gb		20	106	190	225	281	316	334	187	212	212
Brz		42	122	208	241	259	254	181	175	197	197
Ol	9	42	152	218	263	291	361	349	180	217	208
Tp	20	46	209	279	305	269	302	264	167	262	255
Os	7	31	147	220	262	295	306	252	158	219	219

Rysunek IV-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy gminne

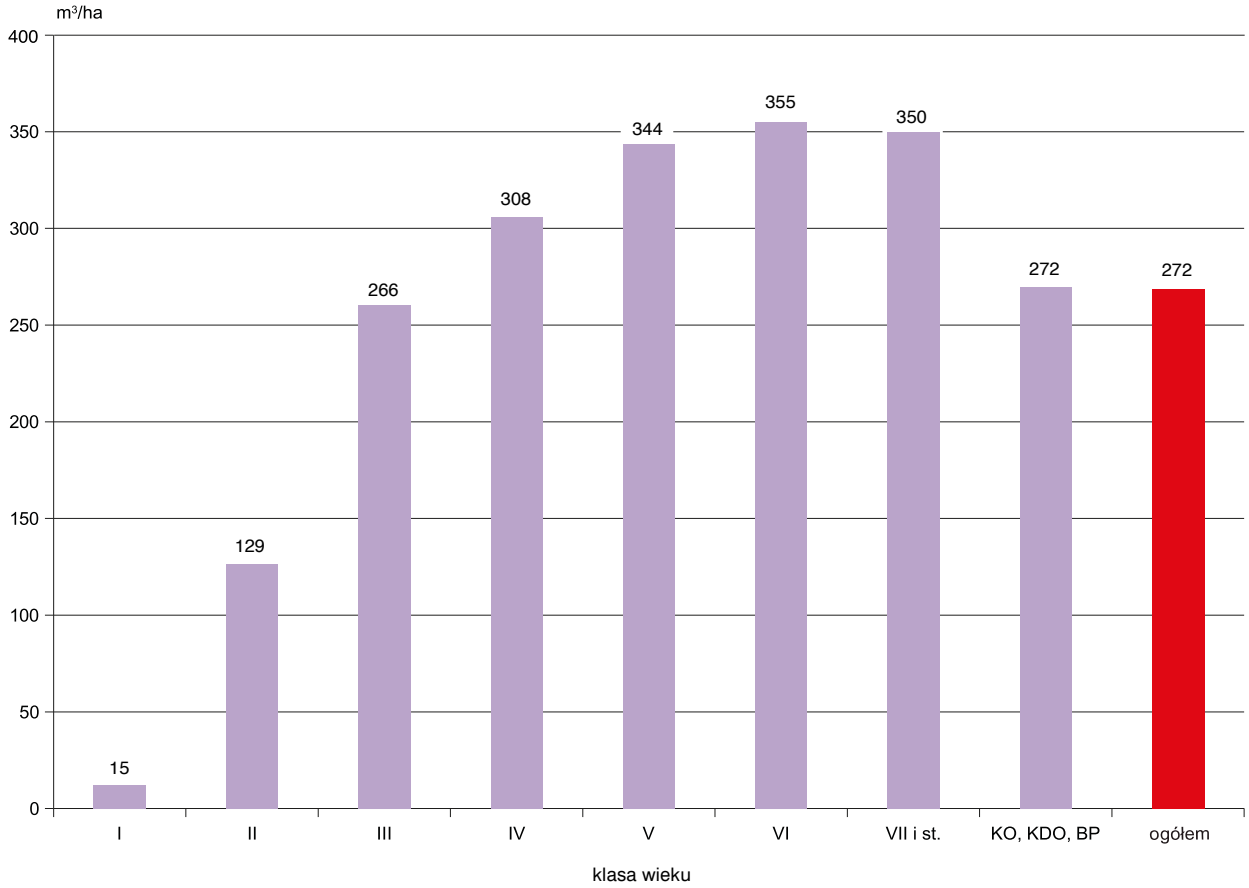

1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność w m³/ha grubizny na powierzchni zalesionej według gatunków panujących i klas wieku przedstawia tabela IV-8. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku zobrazowano na rysunku IV-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach gminnych na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 272 m³/ha, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 265 m³/ha.

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela IV-9 (dodatkowo rysunek IV-4). Większy niż przeciętny w lasach gminnych (39,7%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: pomorskim – 56,8%, zachodniopomorskim – 53,1%, dolnośląskim – 49,2%, opolskim – 46,0% i małopolskim – 43,9%. Nieco większy niż przeciętny w lasach gminnych udział tych drzewostanów zarejestrowano także w województwach lubuskim – 43,6% i warmińsko-mazurskim – 41,5%. W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwach: podlaskim – 20,1%, lubelskim – 25,2%, świętokrzyskim – 26,6%.

Tabela IV-9. Powierzchnia lasów według klas wieku i województw – lasy gminne
(dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – lasy gminne)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	P	**2 381**	**4 951**	**9 467**	**14 003**	**20 050**	**13 945**	**6 755**	**5 716**	**7 054**	**81 941**	**84 322**	**100,0**
Razem	**%**	**2,8**	**5,9**	**11,2**	**16,6**	**23,8**	**16,5**	**8,0**	**6,8**	**8,4**	**97,2**	**100,0**	
	P	258	400	740	932	1 239	1 216	840	827	587	6 781	7 039	8,3
Dolnośląskie	%	3,7	5,7	10,5	13,2	17,7	17,3	11,9	11,7	8,3	96,3	100,0	
Kujawsko-	P	126	313	420	580	722	587	313	398	94	3 427	3 553	4,2
-pomorskie	%	3,5	8,8	11,8	16,3	20,5	16,5	8,8	11,2	2,6	96,5	100,0	
	P	42	116	179	326	400	232	40	11	76	1 380	1 422	1,7
Lubelskie	%	3,0	8,2	12,6	22,9	28,1	16,3	2,8	0,8	5,3	97,0	100,0	
	P	63	143	111	479	339	295	186	344	55	1 952	2 015	2,4
Lubuskie	%	3,1	7,1	5,5	23,9	16,8	14,6	9,2	17,1	2,7	96,9	100,0	
	P	86	176	341	705	839	326	468	276	133	3 264	3 350	4,0
Łódzkie	%	2,6	5,3	10,2	21,1	24,9	9,7	14,0	8,2	4,0	97,4	100,0	
	P	334	620	933	2 096	2 637	1 747	945	481	2 007	11 466	11 800	14,0
Małopolskie	%	2,8	5,3	7,9	17,8	22,3	14,8	8,0	4,1	17,0	97,2	100,0	
	P	87	130	262	523	692	430	115	75	99	2 326	2 413	2,9
Mazowieckie	%	3,6	5,4	10,9	21,7	28,6	17,8	4,8	3,1	4,1	96,4	100,0	
	P	41	54	242	174	295	259	133	116	180	1 453	1 494	1,8
Opolskie	%	2,7	3,7	16,2	11,6	19,8	17,3	8,9	7,8	12,0	97,3	100,0	
	P	606	1 826	3 842	4 148	7 023	5 219	1 940	414	2 680	27 092	27 698	32,7
Podkarpackie	%	2,2	6,6	13,9	15,0	25,3	18,8	7,0	1,5	9,7	97,8	100,0	
	P	89	69	246	370	409	175	44	47	31	1 391	1 480	1,8
Podlaskie	%	6,0	4,7	16,6	25,0	27,6	11,8	3,0	3,2	2,1	94,0	100,0	
	P	89	143	230	390	574	561	348	819	152	3 217	3 306	3,9
Pomorskie	%	2,7	4,3	7,0	11,8	17,4	17,0	10,5	24,7	4,6	97,3	100,0	
	P	165	243	413	817	890	592	277	89	244	3 565	3 730	4,4
Śląskie	%	4,4	6,6	11,1	21,9	23,8	15,9	7,4	2,4	6,5	95,6	100,0	
	P	58	109	179	294	320	198	15	5	131	1 251	1 309	1,6
Świętokrzyskie	%	4,4	8,3	13,7	22,5	24,5	15,1	1,1	0,4	10,0	95,6	100,0	
Warmińsko-	P	126	211	373	406	886	444	223	557	203	3 303	3 429	4,1
-mazurskie	%	3,7	6,2	10,9	11,8	25,9	12,9	6,5	16,2	5,9	96,3	100,0	
	P	118	279	580	1 201	1 804	817	348	474	113	5 616	5 734	6,8
Wielkopolskie	%	2,1	4,9	10,1	20,9	31,4	14,2	6,1	8,3	2,0	97,9	100,0	
Zachodnio-	P	93	119	376	562	981	847	520	783	269	4 457	4 550	5,4
pomorskie	%	2,0	2,6	8,3	12,4	21,6	18,6	11,4	17,2	5,9	98,0	100,0	

Rysunek IV-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – lasy gminne

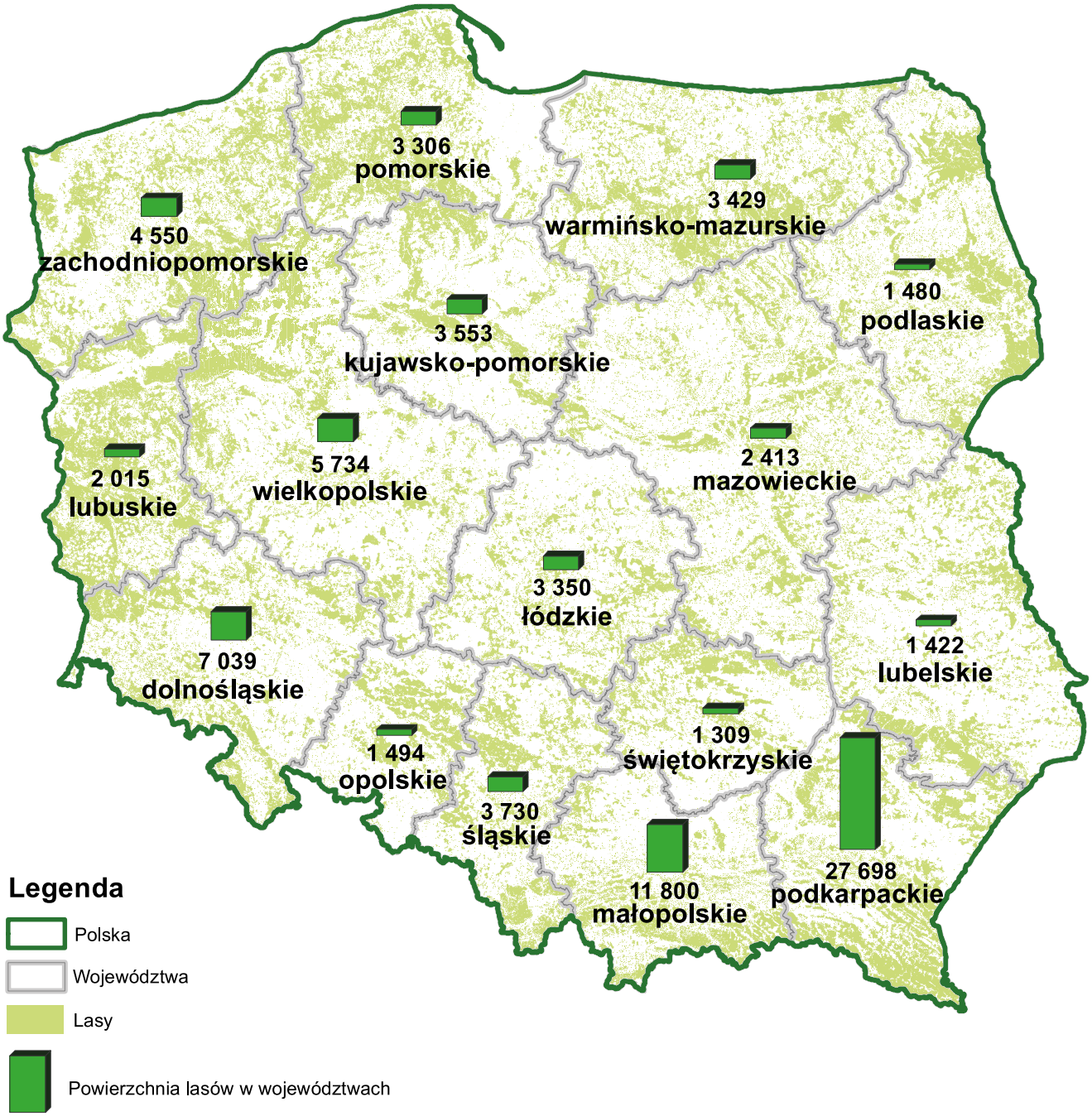

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

Strukturę miąższościową według województw przedstawia tabela IV-10, a wielkość zasobów drzewnych według województw obrazuje dodatkowo rysunek IV-5. Udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się między województwami od 26,8% do 66,6% ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 49,7%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: podlaskim – 26,8%, lubelskim – 32,8%, wielkopolskim – 34,6% i świętokrzyskim – 34,7%; największy zaś w województwach: pomorskim – 66,6%, dolnośląskim – 63,7% i zachodniopomorskim – 61,4%.

Tabela IV-10. Miąższość drzewostanów według klas wieku i województw – lasy gminne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według województw – lasy gminne)

Województwo		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys. m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	M	**25,1**	**27,9**	**76,1**	**1 219,6**	**3 729,7**	**6 166,5**	**4 791,0**	**2 395,3**	**2 002,2**	**1 916,2**	**22 324,5**	**22 349,6**	**100,0**
Ogółem	**%**	**0,1**	**0,1**	**0,3**	**5,5**	**16,7**	**27,6**	**21,4**	**10,7**	**9,0**	**8,6**	**99,9**	**100,0**	
	M	4,2	4,2	3,1	82,7	235,2	371,8	443,0	320,2	306,5	163,8	1 930,5	1 934,7	8,7
Dolnośląskie	%	0,2	0,2	0,2	4,3	12,2	19,2	22,8	16,6	15,8	8,5	99,8	100,0	
Kujawsko-	M	1,1	0,6	3,5	55,5	157,6	213,5	194,3	111,0	109,9	19,6	865,5	866,6	3,9
-pomorskie	%	0,1	0,1	0,4	6,4	18,2	24,6	22,4	12,8	12,7	2,3	99,9	100,0	
	M	0,3		3,6	22,9	82,0	109,0	71,8	13,7	4,1	16,6	323,7	324,0	1,4
Lubelskie	%	0,1		1,1	7,1	25,3	33,6	22,2	4,2	1,3	5,1	99,9	100,0	
	M	1,9	0,3	0,8	18,4	117,4	106,8	89,8	56,7	108,4	11,0	509,6	511,5	2,3
Lubuskie	%	0,4	0,1	0,2	3,6	22,7	20,9	17,6	11,1	21,2	2,2	99,6	100,0	
	M	0,4		3,4	49,8	196,0	249,7	105,4	176,3	106,3	31,6	918,5	918,9	4,1
Łódzkie	%			0,4	5,4	21,3	27,2	11,5	19,2	11,6	3,4	100,0	100,0	
	M	3,4	5,2	2,3	89,6	606,5	943,1	719,4	380,4	179,6	596,6	3 522,7	3 526,1	15,8
Małopolskie	%	0,1	0,1	0,1	2,5	17,2	26,8	20,4	10,8	5,1	16,9	99,9	100,0	
	M	0,8		1,9	33,0	125,9	183,4	133,1	35,3	24,6	24,0	561,2	562,0	2,5
Mazowieckie	%	0,1		0,3	5,9	22,4	32,6	23,7	6,3	4,4	4,3	99,9	100,0	
	M	0,4	1,1	0,7	28,4	49,8	104,7	91,3	45,8	39,8	46,6	408,2	408,6	1,8
Opolskie	%	0,1	0,3	0,2	7,0	12,2	25,6	22,3	11,2	9,7	11,4	99,9	100,0	
	M	3,9	7,1	41,7	537,3	1 062,6	2 112,4	1 779,0	646,9	132,3	738,9	7 058,2	7 062,1	31,6
Podkarpackie	%	0,1	0,1	0,6	7,6	15,0	29,8	25,2	9,2	1,9	10,5	99,9	100,0	
	M	1,5	0,1	1,3	30,5	99,2	126,0	57,8	13,6	15,9	7,7	352,1	353,6	1,6
Podlaskie	%	0,4		0,4	8,6	28,1	35,7	16,3	3,8	4,5	2,2	99,6	100,0	
	M	1,3	2,4	1,5	31,7	107,5	178,9	186,0	129,8	292,0	33,8	963,6	964,9	4,3
Pomorskie	%	0,1	0,2	0,2	3,3	11,1	18,5	19,3	13,5	30,3	3,5	99,9	100,0	
	M	0,9	2,3	1,7	47,7	194,2	255,7	177,1	96,8	33,6	54,7	863,8	864,7	3,9
Śląskie	%	0,1	0,3	0,2	5,5	22,5	29,5	20,5	11,2	3,9	6,3	99,9	100,0	
	M	0,2		1,7	20,8	74,9	90,3	62,0	3,8	1,5	32,7	287,7	287,9	1,3
Świętokrzyskie	%	0,1		0,6	7,2	26,0	31,4	21,5	1,3	0,5	11,4	99,9	100,0	
Warmińsko-	M	1,1	2,1	3,1	38,1	114,0	289,2	163,9	83,3	212,4	54,3	960,4	961,5	4,3
-mazurskie	%	0,1	0,2	0,3	4,0	11,9	30,1	17,0	8,7	22,1	5,6	99,9	100,0	
	M	3,0	1,6	4,2	84,9	350,9	536,9	243,9	104,1	146,7	24,5	1 497,7	1 500,7	6,7
Wielkopolskie	%	0,2	0,1	0,3	5,7	23,4	35,7	16,3	6,9	9,8	1,6	99,8	100,0	
Zachodnio-	M	0,7	0,9	1,6	48,3	156,0	295,1	273,2	177,6	288,6	59,8	1 301,1	1 301,8	5,8
pomorskie	%	0,1	0,1	0,1	3,7	12,0	22,6	21,0	13,6	22,2	4,6	99,9	100,0	

Rysunek IV-5. Miąższość drzewostanów według województw (w tys. m³) – lasy gminne

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących w układzie województw przedstawia tabela IV-11. Największy powierzchniowy udział drzewostanów z gatunkami panującymi: Św, Jd, Bk, czyli gatunkami o największych zasobnościach, występuje głównie w górach i na Pomorzu. Łącznie największy udział tych gatunków (tabela IV-11) występuje w województwach: małopolskim – 62,6% i dolnośląskim – 37,5%. Bliski średniego w kraju (24,2%) łączny udział Św, Jd i Bk występuje w województwie podkarpackim. W pozostałych województwach udział ten jest znacznie niższy i waha

Tabela IV-11. Powierzchnia lasów według gatunków panujących i województw – lasy gminne
(dawniej: Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – lasy gminne)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	P	**39 765**	**4 274**	**7 930**	**8 216**	**9 808**	**1 060**	**6 332**	**5 167**	**373**	**1 397**	**84 322**	**100,0**
Ogółem	**%**	**47,2**	**5,1**	**9,4**	**9,7**	**11,6**	**1,3**	**7,5**	**6,1**	**0,4**	**1,7**	**100,0**	
	P	784	2 127	29	489	2 263	29	665	379	45	229	7 039	8,3
Dolnośląskie	%	11,1	30,2	0,4	6,9	32,3	0,4	9,4	5,4	0,6	3,3	100,0	
Kujawsko-	P	2 640	9		29	345	7	202	200	84	37	3 553	4,2
-pomorskie	%	74,3	0,3		0,8	9,7	0,2	5,7	5,6	2,4	1,0	100,0	
	P	749	8	19	34	218	59	134	149	2	50	1 422	1,7
Lubelskie	%	52,8	0,6	1,3	2,4	15,3	4,1	9,4	10,5	0,1	3,5	100,0	
	P	1 398	9	1	12	367	2	134	65	6	21	2 015	2,4
Lubuskie	%	69,5	0,4		0,6	18,2	0,1	6,7	3,2	0,3	1,0	100,0	
	P	1 975	11	5	35	662	24	445	167	1	25	3 350	4,0
Łódzkie	%	59,1	0,3	0,1	1,0	19,8	0,7	13,3	5,0		0,7	100,0	
	P	2 113	1 304	3 862	2 224	1 074	146	433	481	23	140	11 800	14,0
Małopolskie	%	17,9	11,0	32,8	18,8	9,1	1,2	3,7	4,1	0,2	1,2	100,0	
	P	1 759	4	3	1	183	9	211	207	5	31	2 413	2,9
Mazowieckie	%	72,9	0,2	0,1		7,6	0,4	8,7	8,6	0,2	1,3	100,0	
	P	670	54		133	408	1	78	80	11	59	1 494	1,8
Opolskie	%	44,9	3,6		8,8	27,3	0,1	5,2	5,4	0,7	4,0	100,0	
	P	14 218	249	3 916	3 508	1 522	612	1 508	1 740	21	404	27 698	32,7
Podkarpackie	%	51,3	0,9	14,1	12,7	5,5	2,2	5,4	6,3	0,1	1,5	100,0	
	P	899	41			132	36	188	168	1	15	1 480	1,8
Podlaskie	%	60,4	2,9			8,7	2,4	12,0	12,3	0,1	1,2	100,0	
	P	1 978	48	1	539	314	12	255	138	1	20	3 306	3,9
Pomorskie	%	59,8	1,5		16,3	9,5	0,4	7,7	4,2		0,6	100,0	
	P	1 797	165	68	346	464	28	637	151	17	57	3 730	4,4
Śląskie	%	48,2	4,4	1,8	9,3	12,4	0,8	17,1	4,0	0,5	1,5	100,0	
	P	987	2	15	23	101	6	113	47	1	14	1 309	1,6
Świętokrzyskie	%	75,3	0,2	1,1	1,8	7,7	0,5	8,6	3,6	0,1	1,1	100,0	
Warmińsko-	P	1 796	138	1	317	402	19	350	318	10	78	3 429	4,1
-mazurskie	%	52,4	4,0		9,2	11,7	0,6	10,2	9,3	0,3	2,3	100,0	
	P	3 767	18	2	62	679	19	626	284	108	169	5 734	6,8
Wielkopolskie	%	65,7	0,3		1,1	11,8	0,3	10,9	5,0	1,9	3,0	100,0	
Zachodnio-	P	2 235	87	8	464	674	51	353	593	37	48	4 550	5,4
pomorskie	%	49,1	1,9	0,2	10,2	14,8	1,1	7,8	13,0	0,8	1,1	100,0	

się od 0,3% w województwie mazowieckim do 17,8% w województwie pomorskim. Drzewostany o niższych zasobnościach z panującymi So, Db i Brz występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 66,3% ogólnej powierzchni lasów gminnych.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących oraz województw (tabela IV-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej (tabela IV-11).

Tabela IV-12. Miąższość drzewostanów według gatunków panujących i województw – lasy gminne
(dawniej: Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – lasy gminne)

Województwo		Miąższość w tys. m³ (M) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	M	**10 377,1**	**1 444,5**	**2 936,0**	**2 206,8**	**2 436,3**	**224,5**	**1 247,5**	**1 075,5**	**95,1**	**306,3**	**22 349,6**	**100,0**
Ogółem	**%**	**46,4**	**6,5**	**13,1**	**9,9**	**10,9**	**1,0**	**5,6**	**4,8**	**0,4**	**1,4**	**100,0**	
	M	206,4	817,9	8,9	105,8	517,9	8,2	126,5	83,2	8,3	51,6	1 934,7	8,7
Dolnośląskie	%	10,7	42,2	0,5	5,5	26,8	0,4	6,5	4,3	0,4	2,7	100,0	
Kujawsko-	M	697,0	1,1		3,0	59,6	1,7	31,0	42,0	21,5	9,7	866,6	3,9
-pomorskie	%	80,5	0,1		0,3	6,9	0,2	3,6	4,8	2,5	1,1	100,0	
	M	179,3	1,8	6,4	9,8	55,8	10,5	20,4	30,3	0,5	9,2	324,0	1,4
Lubelskie	%	55,4	0,6	2,0	3,0	17,2	3,2	6,3	9,3	0,2	2,8	100,0	
	M	352,5	2,7	0,4	2,9	97,0	0,4	29,5	20,0	1,5	4,6	511,5	2,3
Lubuskie	%	68,8	0,5	0,1	0,6	19,0	0,1	5,8	3,9	0,3	0,9	100,0	
	M	509,9	2,5	1,5	8,3	239,5	7,9	101,1	42,3	0,5	5,4	918,9	4,1
Łódzkie	%	55,3	0,3	0,2	0,9	26,1	0,9	11,0	4,6		0,6	99,9	
	M	549,9	386,6	1 511,4	536,5	304,9	30,7	85,7	85,4	5,6	29,4	3 526,1	15,8
Małopolskie	%	15,6	11,0	42,9	15,2	8,6	0,9	2,4	2,4	0,2	0,8	100,0	
	M	417,3	0,7	0,9	0,2	46,6	1,1	39,4	47,4	1,2	7,2	562,0	2,5
Mazowieckie	%	74,3	0,1	0,2		8,3	0,2	7,0	8,4	0,2	1,3	100,0	
	M	201,9	21,2		21,4	103,8	0,4	19,1	20,7	2,5	17,6	408,6	1,8
Opolskie	%	49,4	5,2		5,2	25,4	0,1	4,7	5,1	0,6	4,3	100,0	
	M	3 534,3	64,4	1 376,8	1 037,1	309,1	118,2	234,9	309,1	5,9	72,3	7 062,1	31,6
Podkarpackie	%	50,0	0,9	19,5	14,7	4,4	1,7	3,3	4,4	0,1	1,0	100,0	
	M	229,9	10,5			28,1	12,0	30,3	39,2	0,2	3,4	353,6	1,6
Podlaskie	%	64,9	3,0			7,9	3,4	8,6	11,1	0,1	1,0	100,0	
	M	600,0	14,4	0,3	163,7	84,9	3,1	59,7	33,8	0,3	4,7	964,9	4,3
Pomorskie	%	62,2	1,5		17,0	8,8	0,3	6,2	3,5		0,5	100,0	
	M	409,6	52,2	22,4	80,0	107,1	6,8	138,3	35,6	4,9	7,8	864,7	3,9
Śląskie	%	47,3	6,0	2,6	9,3	12,4	0,8	16,0	4,1	0,6	0,9	100,0	
	M	227,9	0,5	4,0	4,5	19,1	1,6	18,6	9,0	0,2	2,5	287,9	1,3
Świętokrzyskie	%	79,1	0,2	1,4	1,5	6,6	0,6	6,5	3,1	0,1	0,9	100,0	
Warmińsko-	M	567,6	34,6	0,5	90,9	84,4	4,3	84,8	69,6	2,6	22,2	961,5	4,3
-mazurskie	%	59,0	3,6	0,1	9,5	8,8	0,4	8,8	7,2	0,3	2,3	100,0	
	M	1 014,3	3,9	0,7	9,9	174,6	4,9	146,5	69,0	30,4	46,5	1 500,7	6,7
Wielkopolskie	%	67,6	0,3		0,7	11,6	0,3	9,8	4,6	2,0	3,1	100,0	
Zachodnio-	M	679,3	29,5	1,8	132,8	203,9	12,7	81,7	138,9	9,0	12,2	1 301,8	5,8
pomorskie	%	52,1	2,3	0,1	10,2	15,7	1,0	6,3	10,7	0,7	0,9	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela IV-13. Waha się on od 60 do 87 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: pomorskim – 87 lat i zachodniopomorskim – 84 lata, natomiast najniższym w województwach: świętokrzyskim – 60 lat, podlaskim i lubelskim – po 61 lat.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawiono w tabeli IV-13. Największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: małopolskiego – 307 m³/ha, pomorskiego – 299 m³/ha, zachodniopomorskiego – 292 m³/ha i warmińsko-mazurskiego – 291 m³/ha.

Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (272 m³/ha) wykazują także drzewostany województw: dolnośląskiego – 285 m³/ha oraz opolskiego i łódzkiego po 281 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: świętokrzyskiego – 230 m³/ha, lubelskiego – 235 m³/ha oraz mazowieckiego – 241 m³/ha.

Przeciętną zasobność w lasach gminnych według województw przedstawia dodatkowo rysunek IV-6.

Tabela IV-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według województw – lasy gminne

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność w m³/ha
1	2	3
Ogółem	**72**	**272**
Dolnośląskie	78	285
Kujawsko-pomorskie	71	253
Lubelskie	61	235
Lubuskie	77	261
Łódzkie	72	281
Małopolskie	73	307
Mazowieckie	66	241
Opolskie	75	281
Podkarpackie	67	261
Podlaskie	61	253
Pomorskie	87	299
Śląskie	66	242
Świętokrzyskie	60	230
Warmińsko-mazurskie	78	291
Wielkopolskie	70	267
Zachodniopomorskie	84	292

Rysunek IV-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy gminne

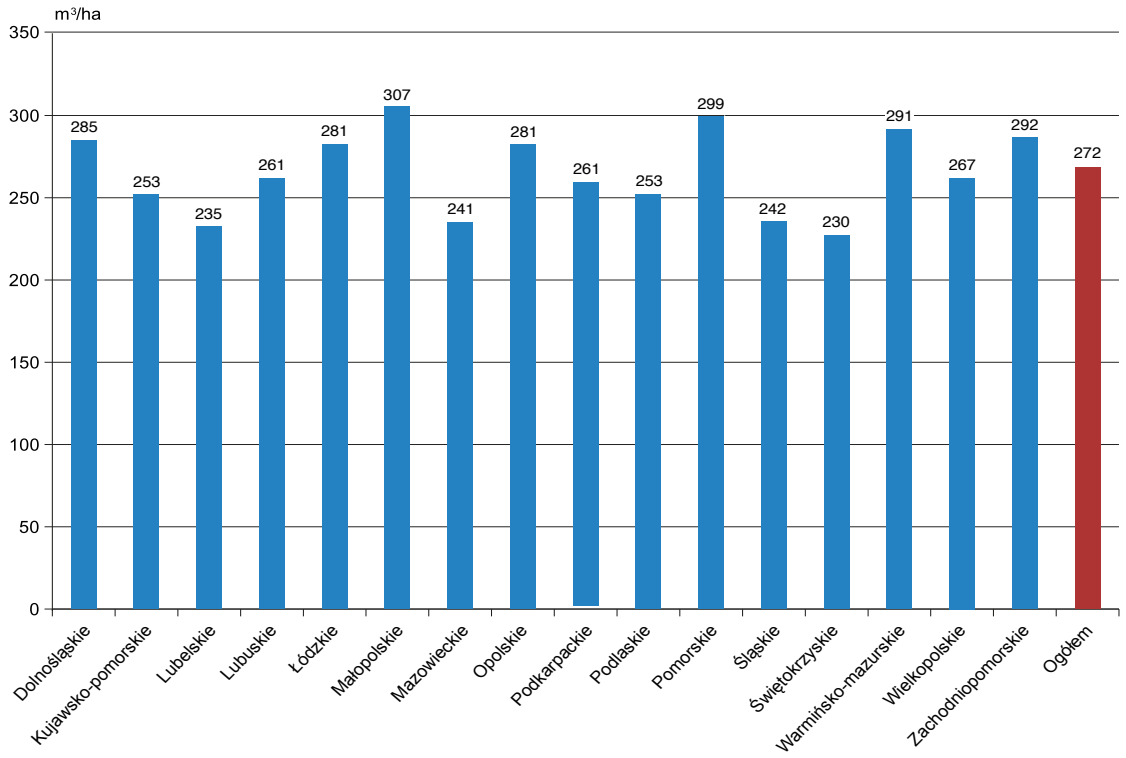

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela IV-14 przedstawia użytkowanie w lasach gminnych z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2013–2022). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość drzewostanów została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach.

Tabela IV-14. Użytkowanie w lasach gminnych

Rok	Powierzchnia	Miąższość drzewostanów	Użytkowanie netto	Użytkowanie brutto*	Użytkowanie brutto w stosunku do miąższości
	tys. ha	tys. m^3			%
1	2	3	4	5	6
2012	84	b.d.	126	158	b.d.
2013	84	b.d.	127	159	b.d.
2014	84	20 669	143	179	0,87
2015	84	20 895	131	164	0,78
2016	84	20 988	131	164	0,78
2017	84	21 639	127	159	0,73
2018	84	21 768	150	188	0,86
2019	84	21 802	152	190	0,87
2020	84	21 957	130	162	0,74
2021	84	22 350	135	169	0,76

* Użytkowanie netto na brutto zostało przeliczone wskaźnikiem 1,25.

V. LASY SKARBU PAŃSTWA W PARKACH NARODOWYCH

Powierzchnia lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych w kraju według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosi 183 493 ha, co stanowi około 2,0% powierzchni wszystkich lasów w Polsce (GUS Leśnictwo 2022). W Banku Danych o Lasach zgromadzono dotychczas opracowania dla lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych o powierzchni 178 037 ha, co stanowi 97,1% ogólnej powierzchni lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych w kraju, w tym:

- dane z aktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 101 572 ha (55,4%);
- dane z nieaktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 76 465 ha (41,7%).

W Banku Danych o Lasach nie została zgromadzona jedynie dokumentacja urządzeniowa dla Słowińskiego Parku Narodowego.

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urządzeniowego zostały uzupełnione w BDL w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

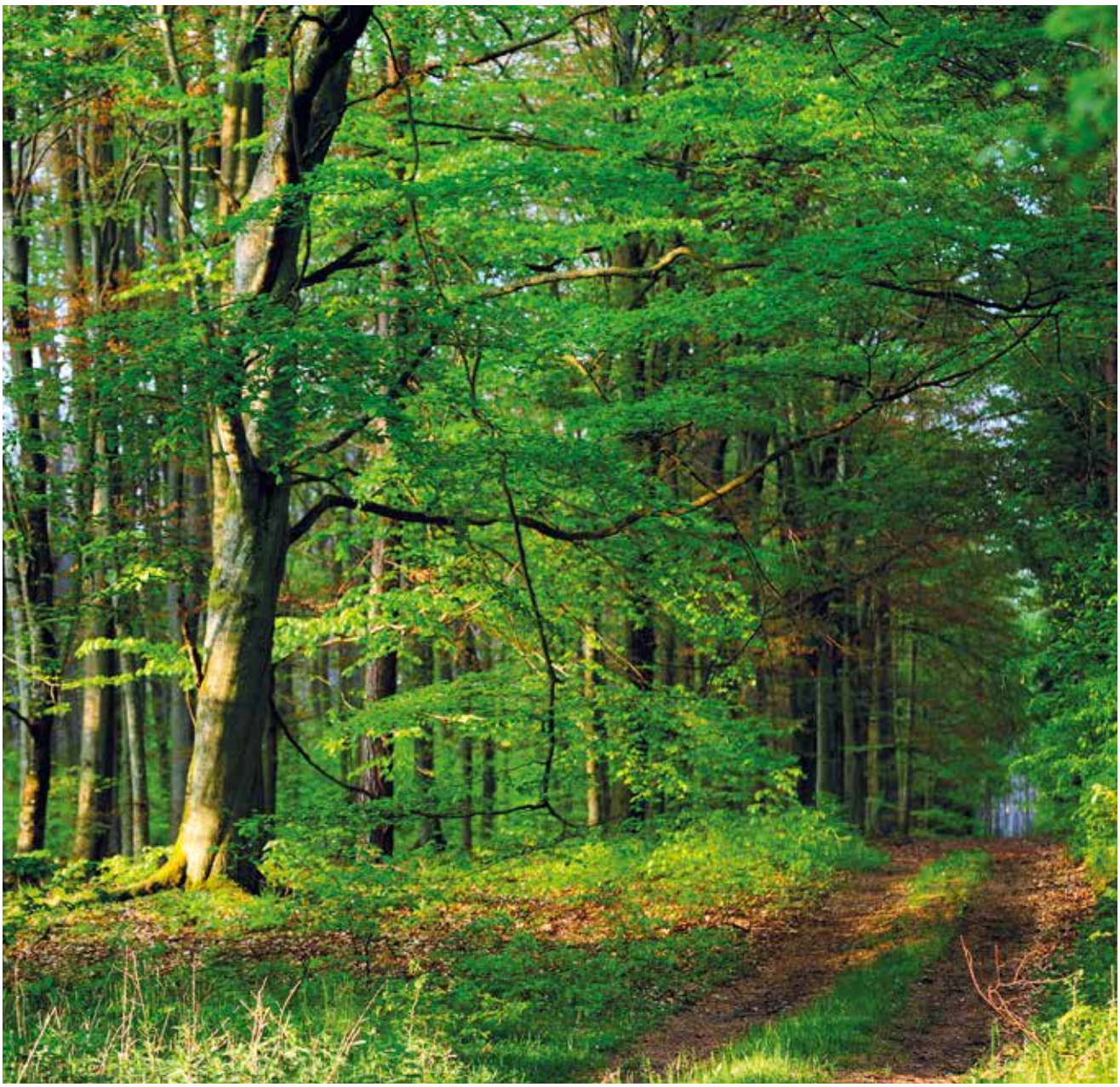

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię i miąższość drzewostanów, odpowiednio w ha i tys. m³ ogółem oraz udział poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu na gruntach lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych przedstawiają tabele V-1 i V-2, natomiast procentowy układ siedlisk według województw – tabela V-3. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek V-1.

Tabela V-1. Powierzchnia lasów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %											
			gruntów leśnych niezalesionych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem gruntów leśnych
	ha	%		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Ogółem	**183 493**	**100,0**	**1,9**	**0,5**	**5,1**	**12,8**	**16,9**	**16,3**	**17,6**	**26,9**	**2,0**	**98,1**	**100,0**	
Bs	226	0,1	0,9	0,9	1,8	19,0	55,3	10,2	4,9	6,6	0,4	99,1	100,0	
Bśw	18 839	10,3	0,2	0,3	3,6	11,7	26,3	23,4	19,2	15,0	0,3	99,8	100,0	
Bw	1 112	0,6	1,1	0,4	2,6	13,0	18,5	24,4	15,3	24,7		98,9	100,0	
Bb	927	0,5	0,9		1,7	2,2	7,8	10,6	6,0	68,5	2,3	99,1	100,0	
BMśw	19 266	10,6	0,8	2,1	7,5	16,9	19,2	16,9	15,9	19,8	0,9	99,2	100,0	
BMw	2 139	1,2	0,8	0,8	3,8	12,8	20,6	26,5	17,3	17,2	0,2	99,2	100,0	
BMb	1 137	0,6	0,4		2,3	12,4	18,2	10,3	11,3	43,4	1,7	99,6	100,0	
LMśw	16 781	9,1	0,7	1,3	10,0	14,1	14,0	16,3	16,2	25,6	1,8	99,3	100,0	
LMw	2 180	1,2	3,7	0,8	9,3	24,1	21,5	14,6	4,6	19,5	1,9	96,3	100,0	
LMb	6 832	3,7	3,2	0,1	3,1	18,0	35,7	15,8	12,9	10,5	0,7	96,8	100,0	
Lśw	9 243	5,0	1,2	1,6	7,5	8,0	10,2	14,1	12,3	41,5	3,6	98,8	100,0	
Lw	5 615	3,1	7,4		17,1	14,2	12,6	7,8	6,4	31,6	2,9	92,6	100,0	
Ol	7 609	4,1	2,9	0,5	4,9	20,9	31,4	18,1	15,4	5,9		97,1	100,0	
OlJ	3 501	1,9	7,4		8,1	9,7	10,0	19,2	22,4	17,6	5,6	92,6	100,0	
Ił	125	0,1	2,4		6,4	7,2	23,2	22,4	2,4	36,0		97,6	100,0	
BMwyż	243	0,1	0,8		0,8	2,9	13,2	23,9	11,1	45,7	1,6	99,2	100,0	
LMwyż	2 782	1,5	0,1	0,3	1,4	1,9	8,6	27,2	27,8	31,0	1,7	99,9	100,0	
Lwyż	7 694	4,2	1,0	0,1	3,0	2,1	10,4	22,3	22,1	37,5	1,5	99,0	100,0	
OlJwyż	10				40,0	20,0	40,0					100,0	100,0	
Łwyż	3				66,7	33,3						100,0	100,0	
BWG	5 523	3,0	0,9		1,8	41,8	10,8	5,6	4,8	32,8	1,5	99,1	100,0	
BG	454	0,2	1,5		0,9	0,9	4,4	10,1	9,0	67,7	5,5	98,5	100,0	
BMG	6 020	3,3	6,0	0,1	12,6	12,2	9,9	10,1	11,3	36,4	1,4	94,0	100,0	
LMG	11 333	6,2	2,7	0,6	5,7	9,2	13,9	20,8	16,6	28,9	1,6	97,3	100,0	
LG	53 396	29,2	1,7		1,6	9,9	14,4	13,9	23,2	31,9	3,4	98,3	100,0	
OlJG	64		1,6		23,4	43,7	29,7	1,6				98,4	100,0	
ŁIG	439	0,2	5,9		7,1	41,8	29,4	2,5	4,6	7,3	1,4	94,1	100,0	

Tabela V-2. Miąższość drzewostanów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Typ siedliskowy lasu	Miąższość ogółem na gruntach leśnych		Miąższość w %											
			na gruntach leśnych niezalesionych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem na gruntach leśnych
	tys. m³	%		przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ogółem	**62 723,0**	**100,0**		**0,1**		**1,6**	**8,5**	**15,3**	**18,7**	**21,1**	**32,7**	**2,0**	**100,0**	**100,0**
Bs	41,3	0,1				0,6	14,6	60,0	10,0	4,4	10,1	0,3	100,0	100,0
Bśw	6 083,3	9,7				1,3	9,2	26,5	25,7	20,9	16,1	0,3	100,0	100,0
Bw	378,0	0,6	0,1			1,1	10,2	16,2	26,9	16,9	28,6		99,9	100,0
Bb	173,0	0,3	0,1			0,9	2,1	5,3	10,3	6,8	73,2	1,3	99,9	100,0
BMśw	6 981,2	11,1		0,1	0,1	3,5	15,7	19,6	19,3	17,8	23,2	0,7	100,0	100,0
BMw	722,2	1,2	0,1	0,1		1,4	10,4	18,5	28,2	20,2	20,9	0,2	99,9	100,0
BMb	222,7	0,4				1,3	10,6	19,6	10,4	11,8	45,3	1,0	100,0	100,0
LMśw	6 459,6	10,3		0,1	0,1	3,3	11,5	14,2	18,3	19,8	31,4	1,3	100,0	100,0
LMw	616,2	1,0	0,2	0,1	0,1	4,4	20,1	20,9	16,2	5,2	30,6	2,2	99,8	100,0
LMb	1 029,6	1,6	0,2			2,1	17,8	36,7	16,3	12,4	13,5	1,0	99,8	100,0
Lśw	3 515,2	5,6		0,2		2,0	5,9	10,2	14,7	13,0	49,8	4,2	100,0	100,0
Lw	1 651,6	2,6	0,1			4,1	11,2	11,4	8,9	8,6	51,4	4,3	99,9	100,0
Ol	1 877,5	3,0	0,1		0,1	2,0	18,4	27,5	21,4	21,1	9,4		99,9	100,0
OlJ	1 254,6	2,0	0,1			1,7	7,1	8,4	21,1	30,6	23,6	7,4	99,9	100,0
Ł	35,8	0,1	0,3	1,1		2,1	7,1	23,0	26,3	3,9	36,0	0,2	99,7	100,0
BMwyż	111,6	0,2				0,4	1,6	11,7	21,1	10,3	53,5	1,4	100,0	100,0
LMwyż	1 256,5					0,4	1,1	8,2	27,0	27,4	35,1	0,8	100,0	100,0
Lwyż	3 303,5	2,0				0,9	1,3	9,0	22,3	23,5	42,1	0,9	100,0	100,0
OlJwyż	2,5	5,3			1,0	22,6	9,4	66,4				0,6	100,0	100,0
Łwyż	0,3					57,2	40,1					2,7	100,0	100,0
BWG	1 196,3	1,9				0,1	3,8	10,3	10,5	7,5	66,2	1,6	100,0	100,0
BG	122,3	0,2					0,6	3,6	14,2	9,9	66,4	5,3	100,0	100,0
BMG	1 292,2	2,1		0,3		2,1	8,2	16,0	17,8	19,6	35,3	0,7	100,0	100,0
LMG	4 213,7	6,7		0,1		1,1	5,9	14,7	25,4	19,7	31,7	1,4	100,0	100,0
LG	20 081,2	31,9		0,1		0,3	5,9	11,6	15,6	26,6	36,9	3,0	100,0	100,0
OlJG	8,9			0,4		8,2	40,3	47,4	3,7				100,0	100,0
ŁIG	92,2	0,1	0,1	0,1		3,7	35,2	28,6	3,9	8,7	16,9	2,8	99,9	100,0

Tabela V-3. Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych
(dawniej: Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Województwo	Typ siedliskowy lasu w % powierzchni																											
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	Ol	OlJ	Ł	BMwyż	LMwyż	Lwyż	OlJwyż	Łwyż	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OlJG	ŁłG	ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Ogółem	**0,1**	**10,3**	**0,6**	**0,5**	**10,6**	**1,2**	**0,6**	**9,1**	**1,2**	**3,7**	**5,0**	**3,1**	**4,1**	**1,9**	**0,1**	**0,1**	**1,5**	**4,2**			**3,0**	**0,2**	**3,3**	**6,2**	**29,2**		**0,2**	**100,0**
Dolnośląskie																0,2	1,6	0,3				1,3	37,0	48,1	11,3		0,2	100,0
Kujawsko--pomorskie																												
Lubelskie		7,3	1,3	0,9	13,2	4,7	1,4	5,8	6,8	11,8	0,1	0,7	3,5	0,1		1,5	13,9	27,0										100,0
Lubuskie		17,5			33,5	0,1	0,1	24,7	0,3	0,3	19,1	0,2	3,9	0,2	0,1													100,0
Łódzkie					7,5			92,5																				100,0
Małopolskie													0,3					5,0			22,5	1,3	9,6	21,7	39,3		0,3	100,0
Mazowieckie	0,7	37,3	1,6		19,7	3,2		11,9	0,7		2,5	9,3	5,1	7,9	0,1													100,0
Opolskie																												
Podkarpackie					0,1													0,7						1,7	96,6	0,1	0,8	100,0
Podlaskie		5,8	1,5	2,4	13,0	1,7	2,2	17,0	2,8	14,8	10,4	8,9	15,7	3,8														100,0
Pomorskie	0,4	37,3	0,3	0,1	26,4	1,4	2,4	16,8	1,9	4,7	5,6	0,4	1,8	0,5														100,0
Śląskie																												
Świętokrzyskie																0,6	12,9	39,9	0,1					5,9	40,6			100,0
Warmińsko--mazurskie																												
Wielkopolskie		7,4			14,3			21,9	0,1	0,1	51,8	1,0	0,6	0,9	1,9													100,0
Zachodnio-pomorskie		12,8		0,1	35,7		0,1	37,0	0,4	0,1	11,6	0,1	1,8	0,3														100,0

Rysunek V-1. Procentowy udział powierzchni typów siedliskowych lasu – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

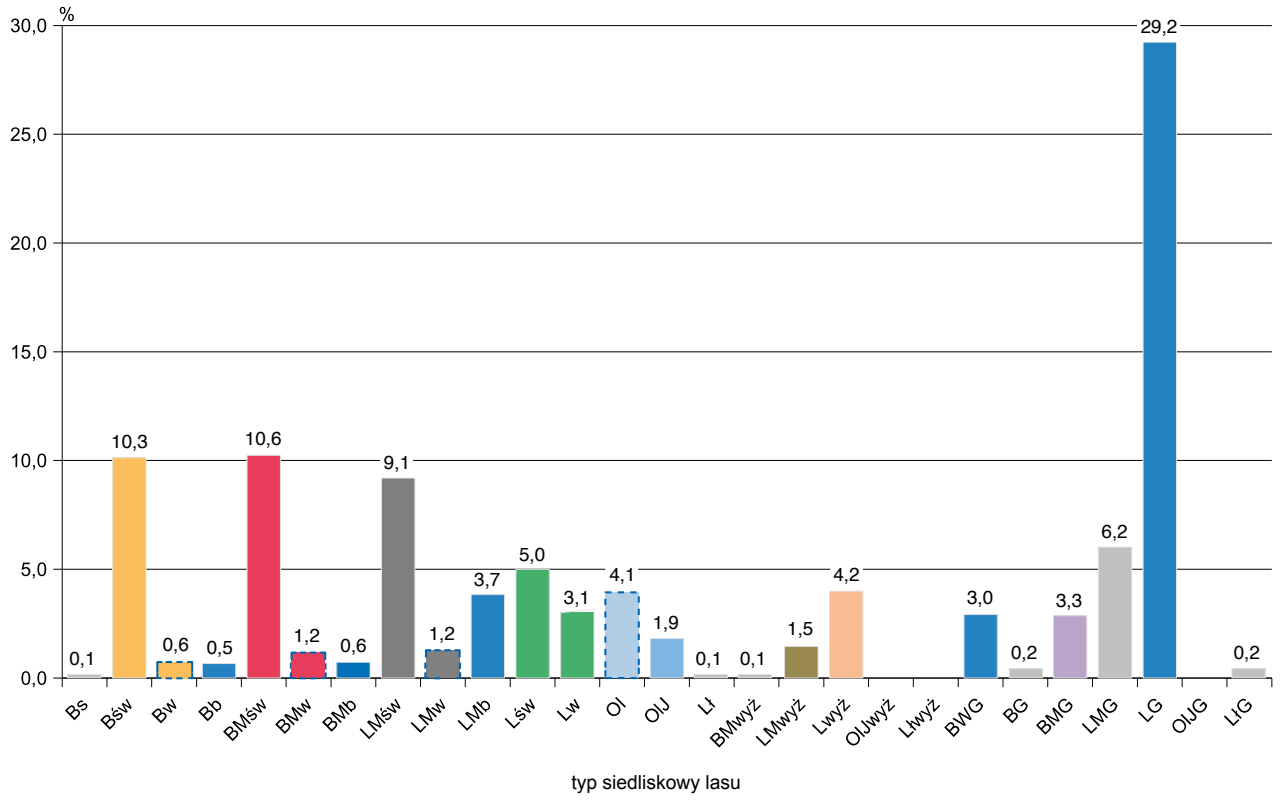

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: las górski (LG), bór mieszany świeży (BMśw), bór świeży (Bśw) oraz las mieszany świeży (LMśw) zajmujące odpowiednio: 29,2%, 10,6%, 10,3% oraz 9,1% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 30,5%, lasowe – 63,5%, olsowe – 6,0% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 52,1%, wyżynnych – 5,8%, a górskich – 42,1% powierzchni leśnej.

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela V-4, natomiast zestawienie powierzchni zgeneralizowane do układu według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela V-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek V-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosi 183 493 ha, w tym:

– grunty zalesione	180 083 ha,	tj.	98,1%
– grunty niezalesione	3 410 ha,	tj.	1,9%
	183 493 ha,	tj.	100,0%

Natomiast powierzchnia leśna na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących przedstawia się następująco:

– gatunki iglaste	101 676 ha,	tj.	56,5%
– gatunki liściaste	78 407 ha,	tj.	43,5%
	180 083 ha,	tj.	100,0%

Układ powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	3 410	1,9
I i II klasa wieku (1–40 lat)	10 344	5,6
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	54 566	29,7
V i starsze oraz KO, KDO, BP	115 173	62,8
Razem	183 493	100,0

Tabela V-4. Powierzchnia oraz miąższość drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Powierzchniowo-miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / miąższość w tys. m³ (M)																Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku																
			prze-stoje	I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
				a	b	a	b	a	b	a	b	a	b					ha/tys. m³	% zal.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	P	**3 410**		**310**	**687**	**2 819**	**6 528**	**8 904**	**14 603**	**14 363**	**16 696**	**13 381**	**16 600**	**32 329**	**49 127**	**3 736**	**180 083**	**183 493**	**98,1**
Ogółem	**M**	**23,2**	**53,0**	**0,2**	**13,2**	**167,0**	**810,7**	**1 924,9**	**3 435,0**	**4 333,9**	**5 249,0**	**4 993,4**	**6 739,1**	**13 260,3**	**20 483,3**	**1 236,8**	**62 699,8**	**62 723,0**	**100,0**
	P	893		261	321	1 351	3 294	4 668	9 995	8 443	10 535	8 447	9 267	16 885	25 833	2 376	101 676	102 569	99,1
R-m iglaste	M	2,4	20,6	0,1	7,9	105,6	490,5	1 131,8	2 458,1	2 968,1	3 606,4	3 354,7	3 889,9	7 001,3	10 544,2	745,7	36 324,9	36 327,3	100,0
	P	228		261	304	913	1 997	2 828	7 385	6 529	8 161	6 678	6 293	11 107	13 480	1 336	67 272	67 500	99,7
So	M	1,3	9,9	0,1	7,8	96,7	361,3	760,6	1 729,0	2 262,2	2 745,1	2 584,8	2 551,5	4 485,2	5 284,2	357,6	23 236,0	23 237,3	100,0
	P	607			9	426	1 269	1 623	2 231	1 730	2 022	1 516	2 438	3 290	7 694	915	25 163	25 770	97,6
Św	M	0,7	6,9		0,1	8,7	128,0	328,2	636,9	633,4	757,4	662,6	1 097,6	1 442,3	3 133,5	338,6	9 174,2	9 174,9	100,0
	P	58			8	12	28	217	379	184	352	253	536	2 488	4 659	125	9 241	9 299	99,4
Jd	M	0,4	3,8			0,2	1,2	43,0	92,2	72,5	103,9	107,3	240,8	1 073,8	2 126,5	49,5	3 914,7	3 915,1	100,0
	P	2 517		49	366	1 468	3 234	4 236	4 608	5 920	6 161	4 934	7 333	15 444	23 294	1 360	78 407	80 924	96,9
R-m liściaste	M	20,8	32,4	0,1	5,3	61,4	320,2	793,1	976,9	1 365,8	1 642,6	1 638,7	2 849,2	6 259,0	9 939,1	491,1	26 374,9	26 395,7	99,9
	P	1 047		24	145	192	222	380	991	1 423	1 471	2 296	4 727	11 287	18 088	606	41 852	42 899	97,6
Bk	M	10,5	19,0	0,1	0,6	4,7	9,7	55,1	234,0	411,9	574,6	873,8	2 043,5	4 842,9	7 610,8	152,1	16 832,8	16 843,3	99,9
	P	921		21	143	710	1 608	750	273	313	435	428	389	853	3 075	81	9 079	10 000	90,8
Db	M	4,8	8,5		0,9	21,0	140,2	145,1	69,7	81,5	140,2	136,3	151,8	327,5	1 453,3	23,9	2 699,9	2 704,7	99,8
	P	29			5	7	3	11	28	45	63	27	21	132	663	166	1 171	1 200	97,6
Gb	M	0,2	0,7			0,3	0,5	3,1	6,7	10,3	19,7	8,0	7,5	65,8	339,7	81,8	544,1	544,3	100,0
	P	60		1	12	445	698	1 330	1 186	2 371	2 451	1 019	1 007	1 168	393	38	12 119	12 179	99,5
Brz	M	2,0	1,9		0,6	26,2	82,0	225,7	216,7	436,5	436,6	221,7	198,8	206,5	48,3	4,8	2 106,3	2 108,3	99,9
	P	456		3	59	88	649	1 700	2 007	1 678	1 665	1 088	1 090	1 972	1 032	328	13 359	13 815	96,7
Ol	M	3,2	2,1		3,2	8,5	84,3	355,9	429,8	406,5	436,3	360,8	401,5	798,6	466,1	149,5	3 903,1	3 906,3	99,9
	P								3	3	3	3	7		5	1	25	25	100,0
Tp	M								0,9	1,0	1,5	1,1	2,4		1,8	0,6	9,3	9,3	100,0
	P	4			2	26	54	65	120	87	73	73	92	32	38	140	802	806	99,5
Os	M	0,1	0,2			0,7	3,5	8,2	19,1	18,1	33,7	37,0	43,7	17,7	19,1	78,4	279,4	279,5	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2022 r. ogólna miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej w parkach narodowych wynosi 62 723,0 tys. m³. Zestawienie miąższości drzewostanów według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele V-4 i V-6.

Z danych, które przedstawiono w tabeli V-4, wynika, że miąższość drzewostanów na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	62 699,8 tys. m³,	tj.	99,96%
– grunty niezalesione	23,2 tys. m³,	tj.	0,04%
	62 723,0 tys. m³,	tj.	100,00%

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	36 324,9 tys. m³,	tj.	57,9%
– gatunki liściaste	26 374,9 tys. m³,	tj.	42,1%
	62 699,8 tys. m³,	tj.	100,0%

Miąższość drzewostanów, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m³	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	23,2	
Przestoje na gruntach zalesionych	53,0	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	991,1	1,6
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	14 942,8	23,8
V i starsze oraz KO, KDO, BP	46 712,9	74,5
Razem	62 723,0	100,0

Tabela V-5. Powierzchnia lasów według klas wieku i gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**3 410**	**997**	**9 347**	**23 507**	**31 059**	**29 981**	**32 329**	**49 127**	**3 736**	**180 083**	**183 493**	**100,0**
	%	**1,9**	**0,5**	**5,1**	**12,8**	**16,9**	**16,3**	**17,6**	**26,9**	**2,0**	**98,1**	**100,0**	
R-m iglaste	P	893	583	4 646	14 663	18 977	17 713	16 885	25 833	2 376	101 676	102 569	56,0
	%	0,9	0,6	4,5	14,3	18,5	17,3	16,5	25,1	2,3	99,1	100,0	
So	P	228	565	2 910	10 213	14 690	12 971	11 107	13 480	1 336	67 272	67 500	36,9
	%	0,3	0,8	4,3	15,1	21,8	19,2	16,5	20,0	2,0	99,7	100,0	
Św	P	607	9	1 695	3 854	3 751	3 955	3 290	7 694	915	25 163	25 770	14,0
	%	2,4		6,6	15,0	14,6	15,3	12,8	29,7	3,6	97,6	100,0	
Jd	P	58	9	41	596	536	787	2 488	4 659	125	9 241	9 299	5,1
	%	0,6	0,1	0,4	6,4	5,8	8,5	26,7	50,2	1,3	99,4	100,0	
R-m liściaste	P	2 517	414	4 701	8 844	12 082	12 268	15 444	23 294	1 360	78 407	80 924	44,0
	%	3,1	0,5	5,8	10,9	14,9	15,2	19,1	28,8	1,7	96,9	100,0	
Bk	P	1 047	169	414	1 371	2 894	7 023	11 287	18 088	606	41 852	42 899	23,4
	%	2,4	0,4	1,0	3,2	6,7	16,4	26,3	42,2	1,4	97,6	100,0	
Db	P	921	164	2 318	1 023	748	817	853	3 075	81	9 079	10 000	5,4
	%	9,2	1,6	23,2	10,2	7,5	8,2	8,5	30,8	0,8	90,8	100,0	
Gb	P	29	5	10	40	107	48	132	663	166	1 171	1 200	0,7
	%	2,4	0,4	0,8	3,3	8,9	4,0	11,0	55,4	13,8	97,6	100,0	
Brz	P	60	13	1 143	2 515	4 822	2 027	1 168	393	38	12 119	12 179	6,6
	%	0,5	0,1	9,4	20,7	39,6	16,6	9,6	3,2	0,3	99,5	100,0	
Ol	P	456	61	737	3 707	3 344	2 178	1 972	1 032	328	13 359	13 815	7,5
	%	3,3	0,4	5,3	26,8	24,2	15,8	14,3	7,5	2,4	96,7	100,0	
Tp	P				3	6	10		5	1	25	25	
	%				12,0	24,0	40,0		20,0	4,0	100,0	100,0	
Os	P	4	2	79	185	161	165	32	38	140	802	806	0,4
	%	0,5	0,2	9,9	23,0	20,0	20,4	4,0	4,7	17,3	99,5	100,0	

Rysunek V-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

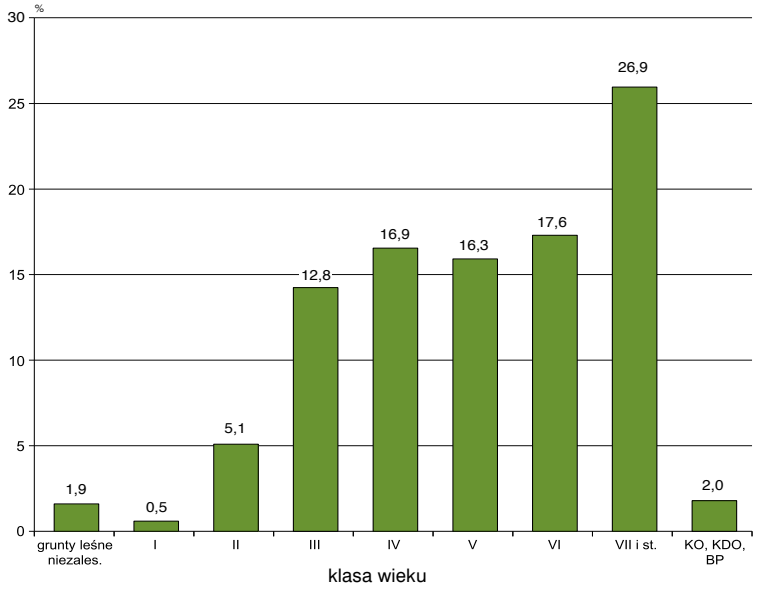

Tabela V-6. Miąższość drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Gatunek panujący		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ogółem	**M**	**23,2**	**53,0**	**13,4**	**977,7**	**5 359,9**	**9 582,9**	**11 732,5**	**13 260,3**	**20 483,3**	**1 236,8**	**62 699,8**	**62 723,0**	**100,0**
	%		**0,1**		**1,6**	**8,5**	**15,3**	**18,7**	**21,1**	**32,7**	**2,0**	**100,0**	**100,0**	
R-m iglaste	M	2,4	20,6	8,0	596,1	3 589,9	6 574,5	7 244,6	7 001,3	10 544,2	745,7	36 324,9	36 327,3	57,9
	%		0,1		1,6	9,9	18,1	19,9	19,3	29,0	2,1	100,0	100,0	
So	M	1,3	9,9	7,9	458,0	2 489,6	5 007,3	5 136,3	4 485,2	5 284,2	357,6	23 236,0	23 237,3	37,1
	%				2,0	10,7	21,5	22,1	19,3	22,9	1,5	100,0	100,0	
Św	M	0,7	6,9	0,1	136,7	965,1	1 390,8	1 760,2	1 442,3	3 133,5	338,6	9 174,2	9 174,9	14,6
	%		0,1		1,5	10,5	15,2	19,2	15,7	34,1	3,7	100,0	100,0	
Jd	M	0,4	3,8		1,4	135,2	176,4	348,1	1 073,8	2 126,5	49,5	3 914,7	3 915,1	6,2
	%		0,1			3,5	4,5	8,9	27,4	54,3	1,3	100,0	100,0	
R-m liściaste	M	20,8	32,4	5,4	381,6	1 770,0	3 008,4	4 487,9	6 259,0	9 939,1	491,1	26 374,9	26 395,7	42,1
	%	0,1	0,1		1,4	6,7	11,4	17,0	23,7	37,7	1,9	99,9	100,0	
Bk	M	10,5	19,0	0,7	14,4	289,1	986,5	2 917,3	4 842,9	7 610,8	152,1	16 832,8	16 843,3	26,9
	%	0,1	0,1		0,1	1,7	5,9	17,3	28,8	45,1	0,9	99,9	100,0	
Db	M	4,8	8,5	0,9	161,2	214,8	221,7	288,1	327,5	1 453,3	23,9	2 699,9	2 704,7	4,3
	%	0,2	0,3		6,0	7,9	8,2	10,7	12,1	53,7	0,9	99,8	100,0	
Gb	M	0,2	0,7		0,8	9,8	30,0	15,5	65,8	339,7	81,8	544,1	544,3	0,9
	%		0,1		0,1	1,8	5,5	2,8	12,1	62,6	15,0	100,0	100,0	
Brz	M	2,0	1,9	0,6	108,2	442,4	873,1	420,5	206,5	48,3	4,8	2 106,3	2 108,3	3,4
	%	0,1	0,1		5,1	21,0	41,5	19,9	9,8	2,3	0,2	99,9	100,0	
Ol	M	3,2	2,1	3,2	92,8	785,7	842,8	762,3	798,6	466,1	149,5	3 903,1	3 906,3	6,2
	%	0,1	0,1	0,1	2,4	20,1	21,6	19,5	20,4	11,9	3,8	99,9	100,0	
Tp	M					0,9	2,5	3,5		1,8	0,6	9,3	9,3	
	%					9,7	26,9	37,5		19,4	6,5	100,0	100,0	
Os	M	0,1	0,2		4,2	27,3	51,8	80,7	17,7	19,1	78,4	279,4	279,5	0,4
	%		0,1		1,5	9,8	18,5	28,9	6,3	6,8	28,1	100,0	100,0	

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych wynosi 93 lata, co obrazuje tabela V-7.

Najwyższy przeciętny wiek wykazują drzewostany grabowe (115) i jodłowe (112 lat), natomiast najniższy – drzewostany brzozowe, osikowe i olchowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (88 lat) oraz bukowych (110 lat), które zajmują odpowiednio 37,5% i 23,2% ogólnej powierzchni leśnej zalesionej. Tabela V-7 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości.

1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność w m^3 grubizny na powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela V-7, natomiast według klas wieku – tabela V-8. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek V-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 348 m^3/ha, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 342 m^3/ha.

Tabela V-7. Powierzchnia, miąższość, przeciętna zasobność oraz przeciętny wiek drzewostanów według gatunków panujących na gruntach leśnych zalesionych – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych
(dawniej: Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m^3	%	m^3/ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	**180 083**	**100,0**	**62 699,8**	**100,0**	**348**	**93**
So	67 272	37,5	23 236,0	37,2	345	88
Św	25 163	14,0	9 174,2	14,6	365	93
Jd	9 241	5,1	3 914,7	6,2	424	112
Bk	41 852	23,2	16 832,8	26,8	402	110
Db	9 079	5,0	2 699,9	4,3	297	83
Gb	1 171	0,7	544,1	0,9	465	115
Brz	12 119	6,7	2 106,3	3,4	174	71
Ol	13 359	7,4	3 903,1	6,2	292	77
Tp	25		9,3		375	89
Os	802	0,4	279,4	0,4	348	76

Tabela V-8. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m³/ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	**7**	**14**	**105**	**228**	**309**	**391**	**410**	**417**	**331**	**348**	**342**
So	5	14	157	244	341	396	404	392	268	345	344
Św	1	8	81	250	371	445	438	407	370	365	356
Jd	8		33	227	329	441	432	456	396	424	421
Bk	10	4	35	211	341	415	429	421	251	402	393
Db	5	5	70	210	296	353	384	473	294	297	270
Gb	6	3	72	247	279	322	500	512	494	465	454
Brz	33	48	95	176	181	207	177	123	124	174	173
Ol	7	53	126	212	252	350	405	451	456	292	283
Tp				325	430	363		354	409	375	375
Os	37	23	52	148	322	489	546	508	558	348	347

Rysunek V-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

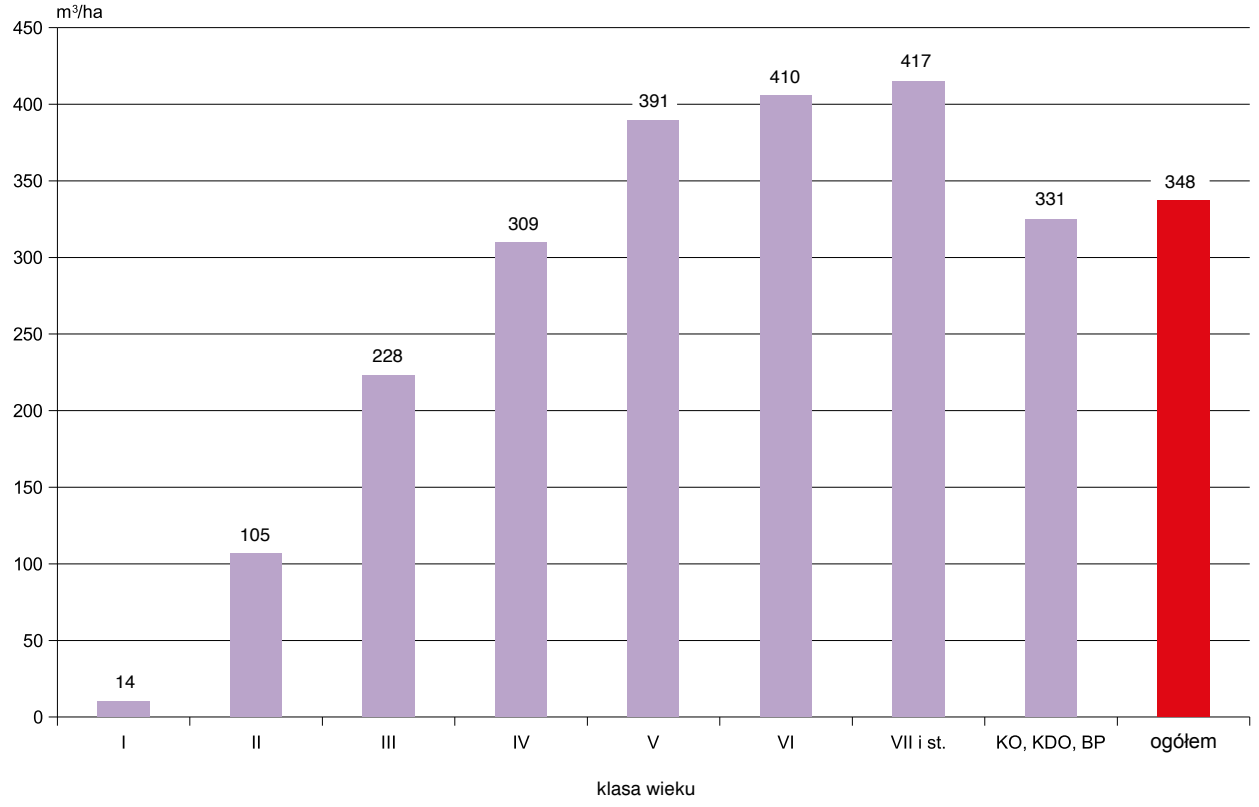

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela V-9 (dodatkowo rysunek V-4).

W czterech województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W pozostałych województwach większy niż przeciętny w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych (62,8%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: łódzkim – 92,4%, świętokrzyskim – 89,5%, wielkopolskim – 71,8%, zachodniopomorskim – 69,9% i podkarpackim – 69,6%.

Tabela V-9. Powierzchnia lasów według klas wieku i województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Województwo		Powierzchnia w ha (P)/ %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**3 410**	**997**	**9 347**	**23 507**	**31 059**	**29 981**	**32 329**	**49 127**	**3 736**	**180 083**	**183 493**	**100,0**
	%	**1,9**	**0,5**	**5,1**	**12,8**	**16,9**	**16,3**	**17,6**	**26,9**	**2,0**	**98,1**	**100,0**	
Dolnośląskie	P	14	79	1 042	1 307	1 474	1 745	1 222	2 947	197	10 013	10 027	5,5
	%	0,1	0,8	10,4	13,0	14,7	17,4	12,2	29,4	2,0	99,9	100,0	
Kujawsko-pomorskie	P												
	%												
Lubelskie	P	163	11	333	1 819	2 264	2 457	2 058	3 043	58	12 043	12 206	6,7
	%	1,3	0,1	2,7	14,9	18,5	20,1	16,9	25,0	0,5	98,7	100,0	
Lubuskie	P	7	5	277	816	489	613	931	1 458	11	4 600	4 607	2,5
	%	0,2	0,1	6,0	17,7	10,6	13,3	20,2	31,7	0,2	99,8	100,0	
Łódzkie	P	2		1		1	6		41	1	50	52	
	%	3,8		1,9		1,9	11,5		79,0	1,9	96,2	100,0	
Małopolskie	P	747	9	904	3 987	3 054	3 070	3 300	9 015	781	24 120	24 867	13,6
	%	3,0		3,6	16,0	12,3	12,3	13,3	36,4	3,1	97,0	100,0	
Mazowieckie	P	779	29	2 767	2 837	5 925	5 821	4 829	3 759	128	26 095	26 874	14,6
	%	2,9	0,1	10,3	10,6	21,9	21,7	18,0	14,0	0,5	97,1	100,0	
Opolskie	P												
	%												
Podkarpackie	P	1 035	2	619	4 411	6 374	5 666	9 484	11 979	1 340	39 875	40 910	22,2
	%	2,5		1,5	10,8	15,6	13,8	23,2	29,3	3,3	97,5	100,0	
Podlaskie	P	486	37	1 109	4 905	6 860	5 543	4 690	8 637	716	32 497	32 983	18,0
	%	1,5	0,1	3,4	14,9	20,8	16,8	14,2	26,1	2,2	98,5	100,0	
Pomorskie	P	129	697	1 196	2 264	2 186	1 146	889	866	477	9 721	9 850	5,4
	%	1,3	7,1	12,1	23,1	22,2	11,6	9,0	8,8	4,8	98,7	100,0	
Śląskie	P												
	%												
Świętokrzyskie	P		3	47	99	600	1 782	2 405	2 169	6	7 111	7 111	3,9
	%			0,7	1,4	8,4	25,1	33,8	30,5	0,1	100,0	100,0	
Warmińsko-mazurskie	P												
	%												
Wielkopolskie	P	12	117	396	283	643	922	919	1 834	9	5 123	5 135	2,8
	%	0,2	2,3	7,7	5,5	12,5	18,0	17,9	35,7	0,2	99,8	100,0	
Zachodnio-pomorskie	P	36	8	656	779	1 189	1 210	1 602	3 379	12	8 835	8 871	4,8
	%	0,4	0,1	7,4	8,8	13,4	13,6	18,1	38,1	0,1	99,6	100,0	

Udział tych drzewostanów, nieco większy niż przeciętna w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych, zarejestrowano także w województwach małopolskim i lubuskim. W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwie pomorskim – 34,2%.

Rysunek V-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

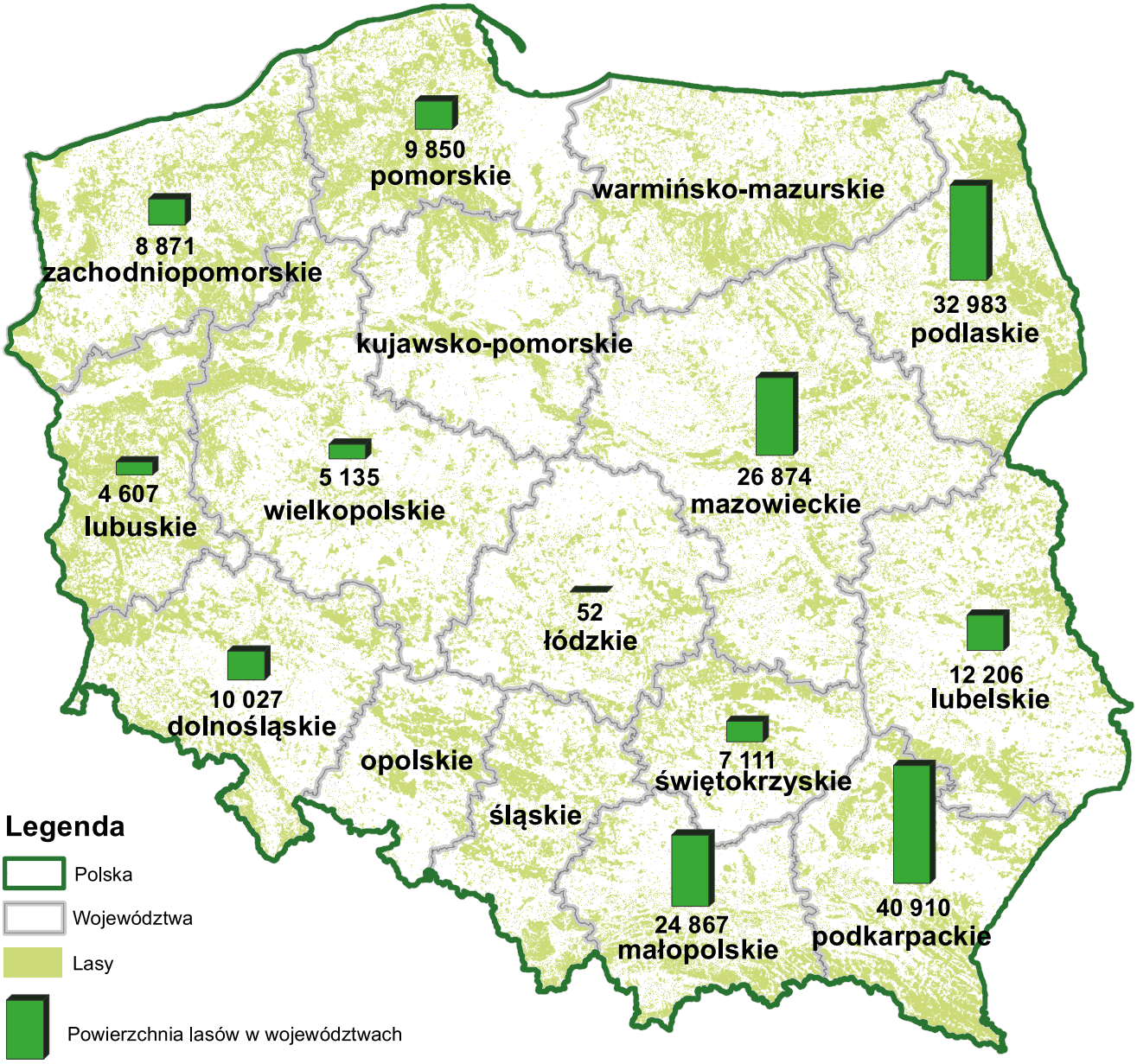

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

Strukturę miąższościową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela V-10, a wielkość zasobów drzewnych według województw dodatkowo rysunek V-5.

W czterech województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W pozostałych województwach udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się w granicach od 43,0% do 96,9% ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 74,5%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: pomorskim – 43,0%, mazowieckim – 65,0% i podlaskim – 69,4%; największy zaś w województwach: łódzkim – 96,9%, świętokrzyskim – 91,2% oraz małopolskim – 83,4%.

Tabela V-10. Miąższość drzewostanów według klas wieku i województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Województwo		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ogółem	**M**	**23,2**	**53,0**	**13,4**	**977,7**	**5 359,9**	**9 582,9**	**11 732,5**	**13 260,3**	**20 483,3**	**1 236,8**	**62 699,8**	**62 723,0**	**100,0**
	%		**0,1**		**1,6**	**8,5**	**15,3**	**18,7**	**21,1**	**32,7**	**2,0**	**100,0**	**100,0**	
Dolnośląskie	M	0,1	5,6		65,5	288,9	592,7	754,3	564,2	901,5	45,3	3 218,0	3 218,1	5,1
	%		0,2		2,0	9,0	18,4	23,4	17,5	28,1	1,4	100,0	100,0	
Kujawsko-pomorskie	M													
	%													
Lubelskie	M	3,3		0,1	41,7	399,6	579,3	897,9	847,2	1 437,3	17,2	4 220,3	4 223,6	6,7
	%	0,1			1,0	9,5	13,7	21,3	20,1	33,9	0,4	99,9	100,0	
Lubuskie	M	0,2	3,5		42,6	249,7	146,4	230,4	388,0	640,2	3,0	1 703,8	1 704,0	2,7
	%		0,2		2,5	14,7	8,6	13,5	22,8	37,5	0,2	100,0	100,0	
Łódzkie	M				0,3		0,2	2,3		13,2	0,1	16,1	16,1	
	%				1,9		1,2	14,3		82,0	0,6	100,0	100,0	
Małopolskie	M	0,9	4,9		54,2	385,1	878,0	1 315,9	1 359,1	3 656,7	294,2	7 948,1	7 949,0	12,7
	%		0,1		0,7	4,8	11,0	16,6	17,1	46,0	3,7	100,0	100,0	
Mazowieckie	M	3,7		0,4	247,7	710,2	1 959,3	2 084,1	1 846,3	1 456,0	39,1	8 343,1	8 346,8	13,3
	%				3,0	8,5	23,5	25,0	22,1	17,4	0,5	100,0	100,0	
Opolskie	M													
	%													
Podkarpackie	M	10,4	19,6	0,1	50,4	960,8	1 923,4	2 326,1	3 993,1	5 179,0	392,5	14 845,0	14 855,4	23,7
	%	0,1	0,1		0,3	6,5	12,9	15,7	26,9	34,9	2,6	99,9	100,0	
Podlaskie	M	3,7	8,7	0,5	158,7	1 407,8	1 865,4	1 988,3	1 787,9	3 714,2	314,4	11 245,9	11 249,6	18,0
	%		0,1		1,4	12,5	16,6	17,7	15,9	33,0	2,8	100,0	100,0	
Pomorskie	M		0,6	11,6	180,7	611,2	720,0	404,9	304,8	311,8	124,7	2 670,3	2 670,3	4,3
	%			0,4	6,8	22,9	26,9	15,2	11,4	11,7	4,7	100,0	100,0	
Śląskie	M													
	%													
Świętokrzyskie	M		0,5		6,5	31,5	261,4	875,9	1 171,6	1 061,9	1,3	3 410,6	3 410,6	5,4
	%				0,2	0,9	7,7	25,7	34,4	31,1		100,0	100,0	
Warmińsko-mazurskie	M													
	%													
Wielkopolskie	M	0,4	6,2	0,6	34,9	84,1	220,3	322,0	318,3	604,2	2,0	1 592,6	1 593,0	2,5
	%		0,4		2,2	5,3	13,8	20,2	20,0	38,0	0,1	100,0	100,0	
Zachodnio-pomorskie	M	0,5	3,4	0,1	94,5	231,0	436,5	530,4	679,8	1 507,3	3,0	3 486,0	3 486,5	5,6
	%		0,1		2,7	6,6	12,5	15,2	19,5	43,3	0,1	100,0	100,0	

Rysunek V-5. Miąższość drzewostanów według województw (w tys. m³) – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących oraz województw przedstawia tabela V-11.

Największy powierzchniowy udział drzewostanów z gatunkami panującymi: Św, Jd, Bk, czyli gatunkami o największych zasobnościach, występuje głównie w górach. W czterech województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W kilku województwach łącznie gatunki te zajmują (tabela V-11): w dolnośląskim – 90,3%, w małopolskim – 84,4%, w podkarpackim – 83,2%, w świętokrzyskim – 74,0%. Łączny średni udział Św, Jd i Bk wynosi 42,5%. W pozostałych

Tabela V-11. Powierzchnia lasów według gatunków panujących i województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**67 500**	**25 770**	**9 299**	**42 899**	**10 000**	**1 200**	**12 179**	**13 815**	**25**	**806**	**183 493**	**100,0**
	%	**36,9**	**14,0**	**5,1**	**23,4**	**5,4**	**0,7**	**6,6**	**7,5**		**0,4**	**100,0**	
Dolnośląskie	P	394	8 231	5	810	215		315	36		21	10 027	5,5
	%	3,9	82,2		8,1	2,1		3,1	0,4		0,2	100,0	
Kujawsko-pomorskie	P												
	%												
Lubelskie	P	5 935	39	1 565	1 366	509	27	1 725	989		51	12 206	6,7
	%	48,7	0,3	12,8	11,2	4,2	0,2	14,1	8,1		0,4	100,0	
Lubuskie	P	3 264	20		776	222	6	87	230		2	4 607	2,5
	%	71,0	0,4		16,8	4,8	0,1	1,9	5,0			100,0	
Łódzkie	P	32				18		2				52	
	%	61,6				34,6		3,8				100,0	
Małopolskie	P	3 044	11 859	2 314	6 794	209	74	119	335	3	116	24 867,0	13,6
	%	12,2	47,8	9,3	27,3	0,8	0,3	0,5	1,3		0,5	100,0	
Mazowieckie	P	18 518	13		1	3 115	6	1 779	3 404	18	20	26 874	14,6
	%	68,9				11,6		6,6	12,7	0,1	0,1	100,0	
Opolskie	P												
	%												
Podkarpackie	P	3 932	2 411	2 613	29 057	308	69	265	2 107		148	40 910	22,2
	%	9,6	5,9	6,4	70,9	0,8	0,2	0,6	5,2		0,4	100,0	
Podlaskie	P	12 669	2 913			3 245	979	6 801	5 951		425	32 983,0	18,0
	%	38,5	8,8			9,8	3,0	20,6	18,0		1,3	100,0	
Pomorskie	P	7 803	69		493	351	3	742	385		4	9 850	5,4
	%	79,3	0,7		5,0	3,6		7,5	3,9			100,0	
Śląskie	P												
	%												
Świętokrzyskie	P	1 524	158	2 771	2 320	149	10	53	109		17	7 111	3,9
	%	21,4	2,2	39,2	32,6	2,1	0,1	0,7	1,5		0,2	100,0	
Warmińsko-mazurskie	P												
	%												
Wielkopolskie	P	3 721	10	1	45	1 181	10	84	78	4	1	5 135	2,8
	%	72,5	0,2		0,9	23,0	0,2	1,6	1,5	0,1		100,0	
Zachodnio-pomorskie	P	6 664	47	30	1 237	478	16	207	191		1	8 871,0	4,8
	%	75,2	0,5	0,3	13,9	5,4	0,2	2,3	2,2			100,0	

województwach udział ten jest znacznie mniejszy i waha się od 1,1% w województwie wielkopolskim do 24,3% w województwie lubelskim.

Drzewostany o mniejszej zasobności, tj. z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 48,9% ogólnej powierzchni lasów Skarbu Państwa w parkach narodowych.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących (tabela V-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej (tabela V-11).

Tabela V-12. Miąższość drzewostanów według gatunków panujących i województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych (dawniej: Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych)

Województwo		Miąższość w tys. m³ (M) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	tys. m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	M	**23 237,3**	**9 174,9**	**3 915,1**	**16 843,3**	**2 704,7**	**544,3**	**2 108,3**	**3 906,3**	**9,3**	**279,5**	**62 723,0**	**100,0**
Ogółem	**%**	**37,1**	**14,6**	**6,2**	**26,9**	**4,3**	**0,9**	**3,4**	**6,2**		**0,4**	**100,0**	
	M	113,5	2 703,3	0,2	275,3	56,4	0,2	52,4	11,1	0,2	5,5	3 218,1	5,1
Dolnośląskie	%	3,5	84,0		8,6	1,8		1,6	0,3		0,2	100,0	
Kujawsko-	M												
-pomorskie	%												
	M	2 157,5	14,5	818,6	576,4	145,4	7,2	271,4	221,7		10,9	4 223,6	6,7
Lubelskie	%	51,2	0,3	19,4	13,6	3,4	0,2	6,4	5,2		0,3	100,0	
	M	1 168,5	6,6		334,2	115,3	2,0	17,7	59,2		0,5	1 704,0	2,7
Lubuskie	%	68,6	0,4		19,6	6,8	0,1	1,0	3,5			100,0	
	M	9,5				5,8		0,8				16,1	
Łódzkie	%	59,3				36,3		4,4				100,0	
	M	246,2	4 524,8	842,9	2 169,8	53,9	13,9	14,8	76,7	0,8	5,2	7 949,0	12,7
Małopolskie	%	3,1	56,8	10,6	27,3	0,7	0,2	0,2	1,0		0,1	100,0	
	M	6 497,0	3,2		0,2	328,0	1,8	371,0	1 134,9	6,9	3,8	8 346,8	13,3
Mazowieckie	%	78,0				3,9		4,4	13,6	0,1		100,0	
	M												
Opolskie	%												
	M	1 068,3	653,7	909,0	11 698,1	79,3	14,9	35,3	375,2		21,6	14 855,4	23,7
Podkarpackie	%	7,2	4,4	6,1	78,9	0,5	0,1	0,2	2,5		0,1	100,0	
	M	5 166,3	1 156,9			1 286,8	495,2	1 107,9	1 809,8		226,7	11 249,6	18,0
Podlaskie	%	46,0	10,3			11,4	4,4	9,8	16,1		2,0	100,0	
	M	2 231,4	16,2		87,8	75,6	0,3	162,2	95,9	0,1	0,8	2 670,3	4,3
Pomorskie	%	83,6	0,6		3,3	2,8		6,1	3,6			100,0	
	M												
Śląskie	%												
	M	760,4	73,1	1 320,1	1 124,5	68,3	3,3	11,0	46,0		3,9	3 410,6	5,4
Świętokrzyskie	%	22,3	2,1	38,8	33,0	2,0	0,1	0,3	1,3		0,1	100,0	
Warmińsko-	M												
-mazurskie	%												
	M	1 241,7	2,3	0,7	19,7	286,2	0,6	17,5	22,8	1,3	0,2	1 593,0	2,5
Wielkopolskie	%	78,1	0,1		1,2	18,0		1,1	1,4	0,1		100,0	
Zachodnio-	M	2 577,0	20,3	23,6	557,3	203,7	4,9	46,3	53,0		0,4	3 486,5	5,6
pomorskie	%	74,0	0,6	0,7	16,0	5,8	0,1	1,3	1,5			100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela V-13. W czterech województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W pozostałych województwach przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) waha się od 70 do 122 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: łódzkim – 122 lata, świętokrzyskim – 107 lat, podkarpackim – 99 lat, zachodniopomorskim i małopolskim – po 98 lat oraz wielkopolskim – 97 lat, natomiast najniższym: w pomorskim – 70 lat i mazowieckim – 84 lata.

W zasięgach pozostałych województw przeciętny wiek drzewostanów kształtuje się w granicach 90–94 lata, przy przeciętnym w kraju – 93 lata.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela V-13.

W czterech województwach nie występują lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych. W pozostałych województwach największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: świętokrzyskiego – 480 m³/ha i zachodniopomorskiego – 395 m³/ha.

Tabela V-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność w m³/ha
1	2	3
Ogółem	**93**	**348**
Dolnośląskie	90	321
Kujawsko-pomorskie		
Lubelskie	92	350
Lubuskie	94	370
Łódzkie	122	325
Małopolskie	98	330
Mazowieckie	84	320
Opolskie		
Podkarpackie	99	372
Podlaskie	92	346
Pomorskie	70	275
Śląskie		
Świętokrzyskie	107	480
Warmińsko-mazurskie		
Wielkopolskie	97	311
Zachodniopomorskie	98	395

Rysunek V-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy Skarbu Państwa w parkach narodowych

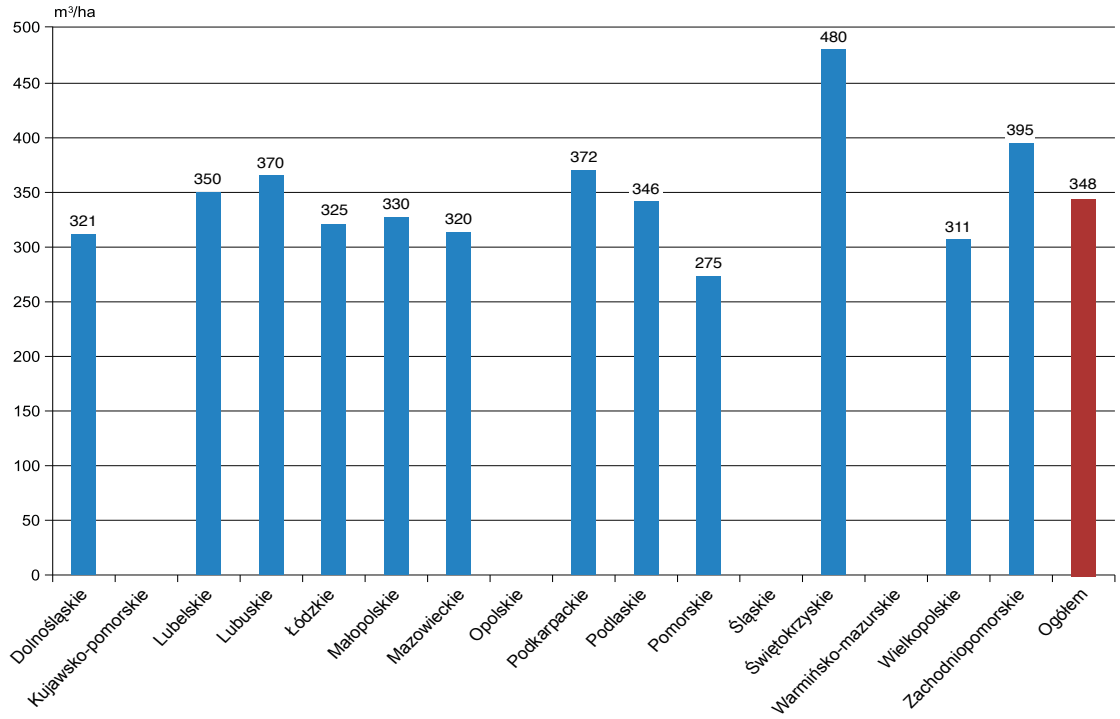

Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (348 m³/ha) wykazują także drzewostany województw: podkarpackiego – 372 m³/ha, lubuskiego – 370 m³/ha i lubelskiego – 350 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: pomorskiego – 275 m³/ha i wielkopolskiego – 311 m³/ha.

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela V-14 przedstawia użytkowanie w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2013–2022). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość drzewostanów została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach.

Tabela V-14. Użytkowanie w lasach Skarbu Państwa w parkach narodowych

Rok	Powierzchnia	Miąższość drzewostanów	Użytkowanie netto	Użytkowanie brutto*	Użytkowanie brutto w stosunku do miąższości
	tys. ha	tys. m³			%
1	2	3	4	5	6
2012	185	b.d.	176	220	b.d.
2013	185	b.d.	159	199	b.d.
2014	185	58 071	186	233	0,40
2015	185	58 741	179	224	0,38
2016	186	59 483	192	240	0,40
2017	186	60 498	185	231	0,38
2018	186	61 450	186	233	0,38
2019	184	61 165	166	208	0,34
2020	183	61 825	155	194	0,31
2021	183	62 723	161	201	0,32

* Użytkowanie netto na brutto zostało przeliczone wskaźnikiem 1,25.

VI. LASY W ZASOBIE WŁASNOŚCI ROLNEJ SKARBU PAŃSTWA

Lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa zajmują najmniejszą powierzchnię wśród lasów publicznych. Według stanu na 31 grudnia 2021 r. ich powierzchnia w kraju wynosi 28 653 ha, co stanowi 0,3% powierzchni wszystkich lasów w Polsce (GUS Leśnictwo 2022). W Banku Danych o Lasach dotychczas zgromadzono opracowania dla lasów w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa o powierzchni 4 060 ha, co stanowi 14,2% powierzchni lasów ZWRSP w kraju, w tym:

- dane z aktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 797 ha (2,8%);
- dane z nieaktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 3 263 ha (11,4%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urządzeniowego zostały uzupełnione w BDL w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

Ze względu na niewielki udział lasów posiadających opracowanie urządzeniowe w tej formie własności zrezygnowano z prezentowania zestawień według województw.

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię i miąższość drzewostanów, odpowiednio w ha i tys. m³ ogółem oraz udział poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu na gruntach lasów w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa przedstawiają tabele VI-1 i VI-2. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek VI-1.

Tabela VI-1. Powierzchnia lasów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa)

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %											
			gruntów leśnych niezalesionych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem gruntów leśnych
	ha	%		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Ogółem	**28 653**	**100,0**	**3,2**	**9,0**	**15,9**	**22,3**	**22,5**	**11,7**	**4,0**	**3,6**	**7,8**	**96,8**	**100,0**	
Bs	17	0,1			17,6	58,8	11,8	5,9		5,9		100,0	100,0	
Bśw	2 775	9,7	3,3	11,0	13,7	31,7	23,8	13,0	2,8	0,6	0,1	96,7	100,0	
Bw	71	0,2	2,8	9,9	15,5	28,2	31,0	7,0	5,6			97,2	100,0	
Bb	69	0,2	10,1		66,9	1,4	13,0	1,4	5,8	1,4		89,9	100,0	
BMśw	6 131	21,4	2,7	11,6	17,0	27,7	24,3	10,5	2,7	1,4	2,1	97,3	100,0	
BMw	535	1,9	4,3	9,0	24,6	21,7	18,9	16,6	3,6	0,7	0,6	95,7	100,0	
BMb	153	0,5	16,3		17,0	24,8	30,7	7,2	2,0	2,0		83,7	100,0	
LMśw	6 420	22,3	2,1	9,3	15,3	21,4	25,0	11,0	3,4	3,3	9,2	97,9	100,0	
LMw	1 209	4,2	4,0	11,1	18,8	23,1	20,5	9,3	3,1	1,2	8,9	96,0	100,0	
LMb	318	1,1	10,7	2,2	8,2	24,5	29,9	13,2	8,8	1,9	0,6	89,3	100,0	
Lśw	4 223	14,7	1,5	8,2	19,5	15,8	18,5	10,4	5,6	7,4	13,1	98,5	100,0	
Lw	1 277	4,5	4,2	7,4	14,3	16,1	21,3	12,3	4,4	6,0	14,0	95,8	100,0	
Ol	1 218	4,3	10,5	8,2	16,6	20,9	28,7	11,1	2,3	0,6	1,1	89,5	100,0	
OlJ	430	1,5	6,3	6,5	10,0	14,7	19,5	22,8	6,7	2,1	11,4	93,7	100,0	
Ł	282	1,0	14,5	2,1	5,0	8,5	11,7	16,3	6,7	26,0	9,2	85,5	100,0	
BMwyż	24	0,1	4,2	4,2	8,3	12,5	29,1	29,2			12,5	95,8	100,0	
LMwyż	762	2,7	1,4	7,5	13,4	17,1	16,9	16,9	6,7	5,5	14,6	98,6	100,0	
Lwyż	1 566	5,5	2,9	5,2	10,0	20,7	20,4	16,5	5,6	6,2	12,5	97,1	100,0	
OlJwyż	23	0,1	4,3	4,3	30,6	21,7	17,4	17,4			4,3	95,7	100,0	
Łwyż	32	0,1	3,1	12,5	40,6	6,3	12,5	15,6	6,3	3,1		96,9	100,0	
BWG														
BG	1					100,0						100,0	100,0	
BMG	22	0,1			9,1	4,5	32,0	13,6	22,7	13,6	4,5	100,0	100,0	
LMG	405	1,4	1,5	3,5	13,1	15,6	18,0	10,4	10,6	8,1	19,2	98,5	100,0	
LG	676	2,4	0,6	6,2	11,8	18,0	13,3	10,1	6,8	6,2	27,0	99,4	100,0	
OlJG	2						50,0				50,0	100,0	100,0	
ŁG	12		8,3		8,3	8,3	25,1	25,0	8,3	16,7		91,7	100,0	

Tabela VI-2. Miąższość drzewostanów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa)

Typ siedliskowy lasu	Miąższość ogółem na gruntach leśnych		Miąższość w %											
			na gruntach leśnych niezalesionych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem na gruntach leśnych
	tys. m³	%		przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ogółem	**7 033,8**	**100,0**	**0,1**		**0,6**	**9,2**	**25,5**	**28,6**	**16,8**	**5,9**	**5,6**	**7,7**	**99,9**	**100,0**
Bs	2,4				0,1	8,4	68,7	11,8	6,0		5,0		100,0	100,0
Bśw	609,7	8,7			0,7	7,8	37,9	30,3	18,6	3,7	0,9	0,1	100,0	100,0
Bw	14,2	0,2	0,1		0,4	12,0	36,1	33,9	8,7	8,5	0,3		99,9	100,0
Bb	7,3	0,1	0,1		0,1	53,4	2,3	24,6	4,1	12,9	2,4	0,1	99,9	100,0
BMśw	1 518,7	21,6	0,1		0,6	10,7	33,4	31,8	15,1	3,9	2,0	2,4	99,9	100,0
BMw	116,5	1,7	0,2		0,4	17,2	26,0	25,8	23,7	5,2	0,9	0,6	99,8	100,0
BMb	27,3	0,4				13,8	25,5	43,8	11,4	2,9	2,6		100,0	100,0
LMśw	1 687,0	24,1	0,1		0,4	8,5	25,3	32,0	15,7	4,8	4,6	8,6	99,9	100,0
LMw	260,3	3,7	0,2		1,5	12,9	29,1	26,8	14,4	4,6	2,0	8,5	99,8	100,0
LMb	66,3	0,9			1,2	6,6	27,6	32,9	16,6	12,0	2,7	0,4	100,0	100,0
Lśw	1 070,2	15,2	0,1		0,4	9,7	17,1	24,3	15,6	8,4	12,2	12,2	99,9	100,0
Lw	291,0	4,1	0,2		0,6	10,7	17,2	26,8	16,3	6,7	9,4	12,1	99,8	100,0
Ol	261,3	3,7	0,2		1,6	12,8	22,9	38,8	17,8	3,8	1,0	1,1	99,8	100,0
OlJ	113,9	1,6	0,1		1,3	7,9	14,5	24,4	31,7	7,5	3,4	9,2	99,9	100,0
Ił	71,7	1,0	1,2		0,5	1,9	9,8	11,9	19,8	6,8	38,6	9,5	98,8	100,0
BMwyż	6,2	0,1	0,3	0,2	0,1	3,3	11,5	33,0	37,2	1,7	0,8	11,9	99,7	100,0
LMwyż	186,3	2,6	0,1	0,1	0,3	6,7	18,3	20,6	22,3	9,5	7,5	14,6	99,9	100,0
Lwyż	402,1	5,7	0,2		0,3	4,8	19,6	23,6	22,3	8,1	8,7	12,4	99,8	100,0
OlJwyż	5,8	0,1			0,9	24,5	22,4	20,0	29,8	0,1		2,3	100,0	100,0
Łwyż	6,1	0,1			2,2	18,6	12,2	26,1	24,9	10,6	5,1	0,3	100,0	100,0
BWG														
BG	0,2					24,0	68,9	5,5		1,6			100,0	100,0
BMG	6,8	0,1				6,0	7,3	30,0	18,8	22,8	13,0	2,1	100,0	100,0
LMG	123,4	1,8			0,2	4,8	16,8	19,9	11,6	14,6	12,2	19,9	100,0	100,0
LG	175,6	2,5			0,2	3,9	18,0	16,5	15,3	10,6	9,6	25,9	100,0	100,0
OlJG	0,8			0,1		3,2	8,4	49,3	13,8	13,1		12,1	100,0	100,0
ŁIG	2,7				0,1	4,5	4,8	22,4	28,3	11,3	25,4	3,2	100,0	100,0

Rysunek VI-1. Procentowy udział powierzchni typów siedliskowych lasu – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

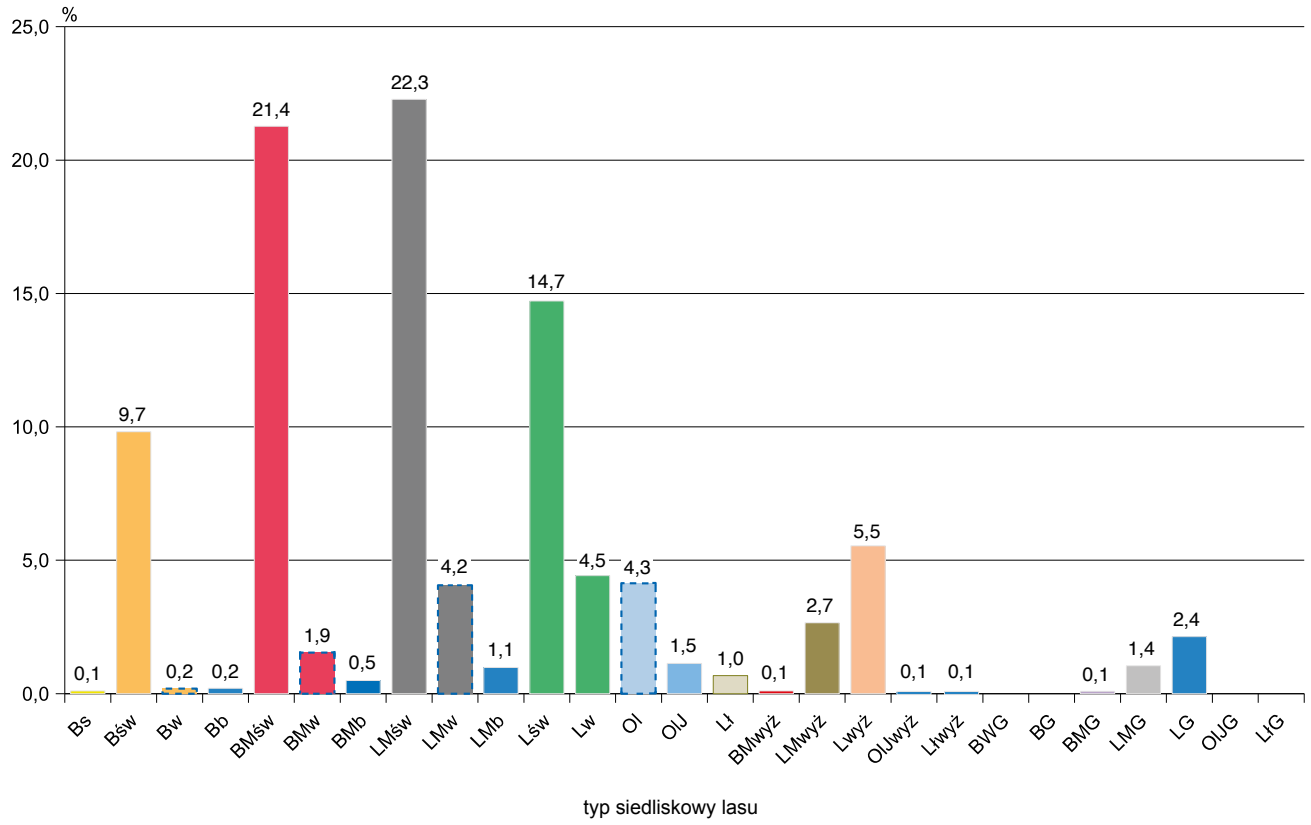

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany świeży (BMśw) zajmujące odpowiednio: 22,3%, 21,4% oraz las świeży (Lśw) zajmujący 14,7% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 34,2%, lasowe – 59,9%, olsowe – 5,9% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 87,6%, wyżynnych – 8,5%, a górskich – 3,9% powierzchni leśnej.

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela VI-3, natomiast zgeneralizowane zestawienie powierzchni według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela VI-4. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek VI-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosi 28 653 ha, w tym:

– grunty zalesione	27 734 ha,	tj.	96,8%
– grunty niezalesione	919 ha,	tj.	3,2%
	28 653 ha,	tj.	100,0%

Natomiast powierzchnia leśna na gruntach leśnych zalesionych według gatunków panujących wynosi:

– gatunki iglaste	15 901 ha,	tj.	57,3%
– gatunki liściaste	11 833 ha,	tj.	42,7%
	27 734 ha,	tj.	100,0%

Układ powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	919	3,2
I i II klasa wieku (1–40 lat)	7 146	24,9
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	12 797	44,8
V i starsze oraz KO, KDO, BP	7 791	27,1
Razem	28 653	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2022 r. ogólna miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej lasów w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa wynosi 7 033,8 tys. m^3. Zestawienie miąższości drzewostanów według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele VI-3 i VI-5.

Z danych, które przedstawia tabela VI-3, wynika, że miąższość drzewostanów na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	7 027,4 tys. m^3,	tj.	99,9%
– grunty niezalesione	6,4 tys. m^3,	tj.	0,1%
	7 033,8 tys. m^3,	tj.	100,0%

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	4 338,3 tys. m^3,	tj.	61,7%
– gatunki liściaste	2 689,1 tys. m^3,	tj.	38,3%
	7 027,4 tys. m^3,	tj.	100,0%

Miąższość drzewostanów, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m^3	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	6,4	0,1
Przestoje na gruntach zalesionych	0,8	
I i II klasa wieku (1–40 lat)	687,0	9,8
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	3 810,5	54,1
V i starsze oraz KO, KDO, BP	2 529,1	36,0
Razem	7 033,8	100,0

Tabela VI-3. Powierzchnia oraz miąższość drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (dawniej: Powierzchniowo-miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / miąższość w tys. m³ (M)																Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku																
			prze-stoje	I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
				a	b	a	b	a	b	a	b	a	b					ha/tys. m³	% zal.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	P	**919**		**923**	**1 663**	**2 436**	**2 124**	**2 228**	**4 146**	**3 505**	**2 918**	**1 938**	**1 430**	**1 157**	**1 040**	**2 226**	**27 734**	**28 653**	**96,8**
Ogółem	**M**	**6,4**	**0,8**	**2,7**	**37,0**	**239,7**	**407,6**	**563,6**	**1 227,7**	**1 077,5**	**941,7**	**651,3**	**528,0**	**413,6**	**396,7**	**539,5**	**7 027,4**	**7 033,8**	**99,9**
	P	449		636	848	1 223	1 121	1 343	2 913	2 236	1 675	1 096	824	570	326	1 090	15 901	16 350	97,3
R-m iglaste	M	2,0	0,1	1,2	16,9	138,8	240,0	374,5	921,5	739,2	574,2	389,6	316,1	210,1	122,7	293,4	4 338,3	4 340,3	100,0
	P	394		608	780	1 110	952	1 206	2 719	2 138	1 620	999	753	494	267	768	14 414	14 808	97,3
So	M	1,7	0,1	1,1	16,0	128,6	204,9	333,5	845,2	697,8	549,2	349,0	283,5	175,0	96,5	197,2	3 878	3 879	100,0
	P	45		24	56	87	164	106	170	80	35	65	44	46	24	253	1 154	1 199	96,2
Św	M	0,3		0,1	0,8	9,5	34,6	31,9	66,6	33,3	15,6	25,8	20,0	21,0	11,1	75,1	345	346	99,9
	P	10		4	12	26	5	31	24	18	20	32	27	30	35	69	333	343	97,1
Jd	M				0,1	0,7	0,5	9,1	9,7	8,1	9,4	14,8	12,6	14,1	15,1	21,1	115	115	100,0
	P	470		287	815	1 213	1 003	885	1 233	1 269	1 243	842	606	587	714	1 136	11 833	12 303	96,2
R-m liściaste	M	4,4	0,7	1,5	20,1	100,9	167,6	189,1	306,2	338,3	367,5	261,7	211,9	203,5	274,0	246,1	2 689,1	2 693,5	99,8
	P	44		39	216	238	178	73	70	77	94	73	111	74	125	243	1 611	1 655	97,3
Bk	M	0,3		0,1	1,3	9,0	19,9	15,2	18,8	25,8	38,6	27,0	52,0	31,2	54,8	68,2	361,9	362,2	99,9
	P	260		163	354	364	271	168	269	315	324	321	281	384	521	255	3 990	4 250	93,9
Db	M	3,4	0,3	0,3	4,7	21,5	47,0	35,4	69,7	86,9	90,0	94,8	92,3	132,8	199,8	57,9	933,4	936,8	99,6
	P	1		1	3	7	13	15	37	44	42	22	11	3	4	21	223	224	99,6
Gb	M					0,5	1,7	2,4	7,7	9,7	9,3	6,5	3,3	0,7	1,5	2,7	46,0	46,0	100,0
	P	4		15	82	277	256	302	357	392	372	164	42	33	5	309	2 606	2 610	99,8
Brz	M		0,1		4,2	25,2	41,4	63,1	82,1	95,0	101,2	43,8	10,4	7,4	1,0	60,3	535,2	535,2	100,0
	P	160		68	152	264	211	259	424	386	353	215	123	65	15	198	2 733	2 893	94,5
Ol	M	0,7	0,1	1,1	9,6	37,8	42,3	56,9	110,1	107,1	114,1	76,9	41,2	23,7	5,9	38,8	665,6	666,3	99,9
	P				1	23	40	12	14	14	11	12	17	9	7	45	205	205	100,0
Tp	M		0,1			3,5	9,2	3,0	4,0	4,0	2,2	3,2	6,2	1,8	1,7	5,7	44,6	44,6	100,0
	P	1		1	7	40	34	56	62	41	47	35	21	19	37	65	465	466	99,8
Os	M		0,1		0,3	3,4	6,1	13,1	13,8	9,8	12,1	9,5	6,5	5,9	9,3	12,5	102,4	102,4	100,0

Tabela VI-4. Powierzchnia lasów według klas wieku i gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**919**	**2 586**	**4 560**	**6 374**	**6 423**	**3 368**	**1 157**	**1 040**	**2 226**	**27 734**	**28 653**	**100,0**
	%	**3,2**	**9,0**	**15,9**	**22,3**	**22,5**	**11,7**	**4,0**	**3,6**	**7,8**	**96,8**	**100,0**	
R-m iglaste	P	449	1 485	2 344	4 255	3 911	1 920	570	326	1 090	15 901	16 350	57,1
	%	2,7	9,1	14,3	26,0	23,9	11,7	3,5	2,0	6,7	97,3	100,0	
So	P	394	1 388	2 062	3 925	3 758	1 752	494	267	768	14 414	14 808	51,7
	%	2,7	9,4	13,9	26,5	25,4	11,8	3,3	1,8	5,2	97,3	100,0	
Św	P	45	81	251	275	115	109	46	24	253	1 154	1 199	4,2
	%	3,8	6,8	20,9	22,9	9,6	9,1	3,8	2,0	21,1	96,2	100,0	
Jd	P	10	16	31	55	38	59	30	35	69	333	343	1,2
	%	2,9	4,7	9,0	16,0	11,3	17,2	8,7	10,2	20,0	97,1	100,0	
R-m liściaste	P	470	1 101	2 216	2 119	2 512	1 448	587	714	1 136	11 833	12 303	42,9
	%	3,8	8,9	18,0	17,2	20,5	11,8	4,8	5,8	9,2	96,2	100,0	
Bk	P	44	255	416	142	172	184	74	125	243	1 611	1 655	5,8
	%	2,7	15,4	25,0	8,7	10,4	11,1	4,5	7,5	14,7	97,3	100,0	
Db	P	260	517	635	437	639	602	384	521	255	3 990	4 250	14,8
	%	6,1	12,2	14,9	10,3	15,0	14,2	9,0	12,3	6,0	93,9	100,0	
Gb	P	1	3	21	52	85	34	3	4	21	223	224	0,8
	%	0,4	1,3	9,3	23,1	38,4	15,1	1,3	1,8	9,3	99,6	100,0	
Brz	P	4	97	533	659	764	206	33	5	309	2 606	2 610	9,1
	%	0,2	3,7	20,4	25,2	29,3	7,9	1,3	0,2	11,8	99,8	100,0	
Ol	P	160	220	474	684	740	337	65	15	198	2 733	2 893	10,1
	%	5,5	7,6	16,4	23,6	25,7	11,7	2,2	0,5	6,8	94,5	100,0	
Tp	P		1	63	27	25	28	9	7	45	205	205	0,7
	%		0,5	30,9	12,7	12,3	13,7		3,4	22,1	95,6	95,6	
Os	P	1	8	74	118	87	57	19	37	65	465	466	1,6
	%	0,2	1,7	15,9	25,4	18,7	12,0	4,1	8,0	14,0	99,8	100,0	

Rysunek VI-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

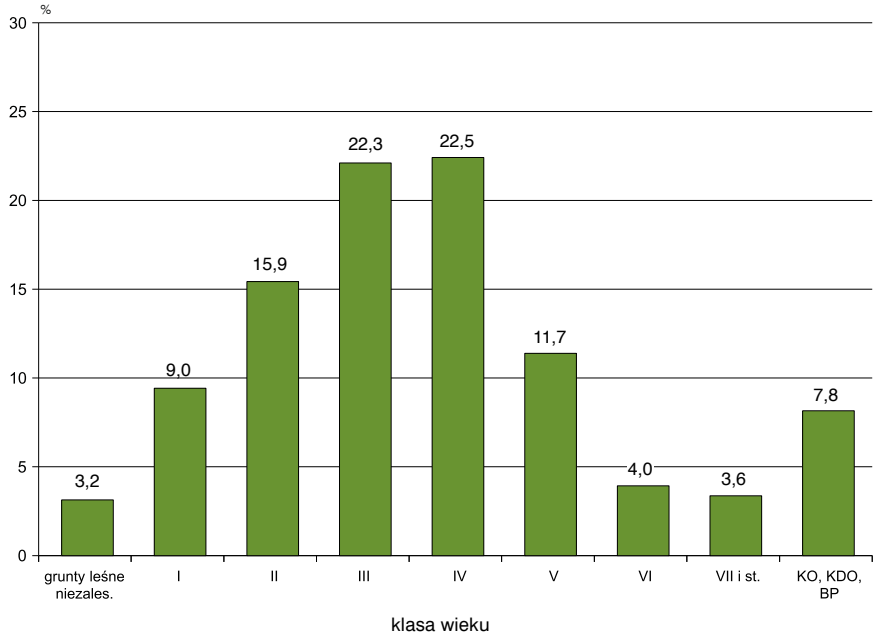

Tabela VI-5. Miąższość drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa)

Gatunek panujący		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ogółem	**M**	**6,4**	**0,8**	**39,7**	**647,3**	**1 791,3**	**2 019,2**	**1 179,3**	**413,6**	**396,7**	**539,5**	**7 027,4**	**7 033,8**	**100,0**
	%	**0,1**		**0,6**	**9,2**	**25,5**	**28,6**	**16,8**	**5,9**	**5,6**	**7,7**	**99,9**	**100,0**	
R-m iglaste	M	2,0	0,1	18,1	378,8	1 296,0	1 313,4	705,7	210,1	122,7	293,4	4 338,3	4 340,3	61,7
	%			0,4	8,7	29,9	30,3	16,3	4,8	2,8	6,8	100,0	100,0	
So	M	1,7	0,1	17,1	333,5	1 178,7	1 247,0	632,5	175,0	96,5	197,2	3 877,6	3 879,3	55,2
	%			0,4	8,6	30,4	32,2	16,3	4,5	2,5	5,1	100,0	100,0	
Św	M	0,3		0,9	44,1	98,5	48,9	45,8	21,0	11,1	75,1	345,4	345,7	4,9
	%	0,1		0,3	12,8	28,5	14,1	13,2	6,1	3,2	21,7	99,9	100,0	
Jd	M			0,1	1,2	18,8	17,5	27,4	14,1	15,1	21,1	115,3	115,3	1,6
	%			0,1	1,0	16,3	15,2	23,8	12,2	13,1	18,3	100,0	100,0	
R-m liściaste	M	4,4	0,7	21,6	268,5	495,3	705,8	473,6	203,5	274,0	246,1	2 689,1	2 693,5	38,3
	%	0,2		0,8	10,0	18,4	26,1	17,6	7,6	10,2	9,1	99,8	100,0	
Bk	M	0,3		1,4	28,9	34,0	64,4	79,0	31,2	54,8	68,2	361,9	362,2	5,1
	%	0,1		0,4	8,0	9,4	17,8	21,8	8,6	15,1	18,8	99,9	100,0	
Db	M	3,4	0,3	5,0	68,5	105,1	176,9	187,1	132,8	199,8	57,9	933,4	936,8	13,3
	%	0,4		0,5	7,3	11,2	18,9	20,0	14,2	21,3	6,2	99,6	100,0	
Gb	M				2,2	10,1	19,0	9,8	0,7	1,5	2,7	46,0	46,0	0,7
	%				4,8	22,0	41,2	21,3	1,5	3,3	5,9	100,0	100,0	
Brz	M		0,1	4,2	66,6	145,2	196,2	54,2	7,4	1,0	60,3	535,2	535,2	7,6
	%			0,8	12,4	27,1	36,7	10,1	1,4	0,2	11,3	100,0	100,0	
Ol	M	0,7	0,1	10,7	80,1	167,0	221,2	118,1	23,7	5,9	38,8	665,6	666,3	9,5
	%	0,1		1,6	12,0	25,1	33,2	17,7	3,6	0,9	5,8	99,9	100,0	
Tp	M		0,1		12,7	7,0	6,2	9,4	1,8	1,7	5,7	44,6	44,6	0,6
	%		0,2		28,5	15,7	13,9	21,1	4,0	3,8	12,8	100,0	100,0	
Os	M		0,1	0,3	9,5	26,9	21,9	16,0	5,9	9,3	12,5	102,4	102,4	1,5
	%		0,1	0,3	9,3	26,2	21,4	15,6	5,8	9,1	12,2	100,0	100,0	

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa wynosi 62 lata, co obrazuje tabela VI-6.

Najwyższy przeciętny wiek wykazują drzewostany jodłowe (80 lat) oraz dębowe (71 lat), natomiast najniższy – drzewostany topolowe, brzozowe i olchowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (60 lat), które zajmują 51,9% ogólnej powierzchni leśnej zalesionej. Tabela VI-6 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości.

Tabela VI-6. Powierzchnia, miąższość, przeciętna zasobność oraz przeciętny wiek drzewostanów według gatunków panujących na gruntach leśnych zalesionych – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (dawniej: Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa)

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m³	%	m³/ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	**27 734**	**100,0**	**7 027,4**	**100,0**	**253**	**62**
So	14 414	51,9	3 877,6	55,2	269	60
Św	1 154	4,2	345,4	4,9	299	65
Jd	333	1,2	115,3	1,6	345	80
Bk	1 611	5,8	361,9	5,1	224	64
Db	3 990	14,4	933,4	13,3	234	71
Gb	223	0,8	46,0	0,7	206	67
Brz	2 606	9,4	535,2	7,6	205	57
Ol	2 733	9,9	665,6	9,5	244	58
Tp	205	0,7	44,6	0,6	218	57
Os	465	1,7	102,4	1,5	220	68

1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność w m³ grubizny na powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela VI-6, natomiast według klas wieku – tabela VI-7. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek VI-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 253 m³/ha, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 245 m³/ha.

Tabela VI-7. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa (dawniej: Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa)

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m³/ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	**7**	**15**	**142**	**281**	**314**	**350**	**357**	**381**	**242**	**253**	**245**
So	4	12	162	300	332	361	354	362	257	269	262
Św	7	12	176	358	425	422	454	459	297	299	288
Jd	4	4	39	342	450	466	465	431	305	345	335
Bk	8	6	69	237	376	429	420	438	280	224	219
Db	13	10	108	240	277	311	346	383	227	234	220
Gb	8	13	108	195	221	293	271	355	125	206	206
Brz		43	125	221	257	263	227	188	195	205	205
Ol	5	48	169	245	299	350	363	401	196	244	230
Tp		50	201	267	247	330	197	238	128	218	218
Os		40	127	229	250	287	303	249	192	220	220

Rysunek VI-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa

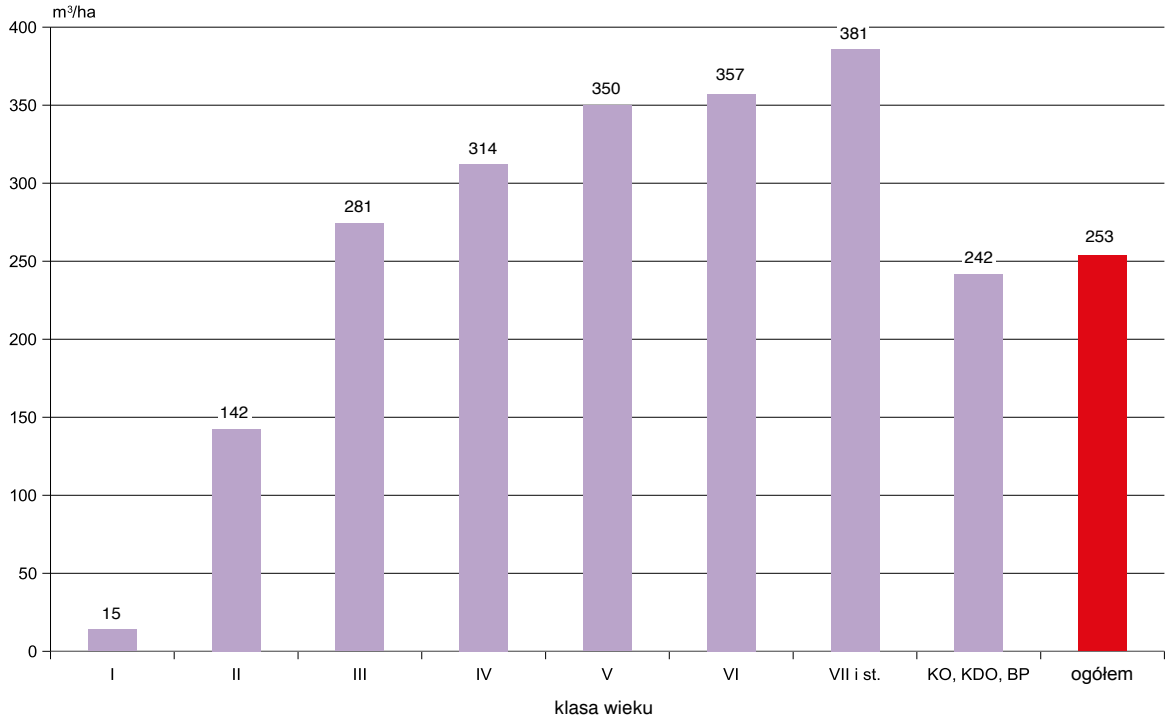

1.4. Użytkowanie lasu

Tabela VI-8 przedstawia użytkowanie w lasach w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz innych publicznych z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2013–2022). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość drzewostanów została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach. Te dwie formy własności zostały przedstawione razem, ponieważ publikacje GUS w kwestii użytkowania nie rozdzielają przedstawianych form własności.

Tabela VI-8. Łączne użytkowanie w lasach w ZWRSP oraz innych publicznych

Rok	Powierzchnia			Miąższość drzewostanów			Użytkowanie netto razem ZWRSP oraz inne publiczne	Użytkowanie brutto razem ZWRSP oraz inne publiczne*	Użytkowanie brutto w stosunku do miąższości**
	ZWRSP	inne publiczne	razem	ZWRSP	inne publiczne	razem			
	tys. ha			tys. m³					%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2012	**32**	59	91	**b.d.**	b.d.	b.d.	59	74	b.d.
2013	**30**	55	85	**b.d.**	b.d.	b.d.	59	74	b.d.
2014	**29**	54	83	**6 931**	14 071	21 002	126	158	0,75
2015	**28**	53	81	**6 575**	13 918	20 493	113	141	0,69
2016	**28**	54	82	**6 605**	14 231	20 837	112	140	0,67
2017	**28**	53	81	**6 808**	14 322	21 130	113	141	0,67
2018	**27**	54	81	**6 672**	15 127	21 799	133	166	0,76
2019	**27**	57	84	**6 715**	16 010	22 725	121	151	0,66
2020	**27**	58	85	**6 720**	16 444	23 164	130	163	0,70
2021	**28**	57	85	**7 034**	16 382	23 416	144	180	0,77

* Użytkowanie netto na brutto zostało przeliczone wskaźnikiem 1,25.
** Obliczono łącznie dla lasów w ZWRSP oraz innych publicznych ze względu na łączne przedstawienie użytkowania w zestawieniach GUS.

VII. INNE LASY PUBLICZNE

Powierzchnia innych lasów publicznych w kraju według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosi 57 248 ha, co stanowi około 0,6% powierzchni wszystkich lasów w Polsce (GUS Leśnictwo 2022). W Banku Danych o Lasach zgromadzono dotychczas opracowania dla innych lasów publicznych o powierzchni 35 975 ha, co stanowi 62,8% powierzchni tej formy własności w kraju, w tym:

- dane z aktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 31 110 ha (54,3%),
- dane z nieaktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 4 865 ha (8,5%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urządzeniowego zostały uzupełnione w BDL w sposób statystyczny, zgodnie z założeniem podanym we wprowadzeniu, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

Forma własności inne lasy publiczne obejmuje kategorie własności inne Skarbu Państwa oraz pozostałe publiczne – wyodrębniane w Roczniku Statystycznym Leśnictwo GUS od 2015 r. W tej formie własności znajdują się lasy m.in. takich podmiotów jak uczelnie wyższe, państwowa akademia nauk, instytuty badawcze czy urzędy morskie.

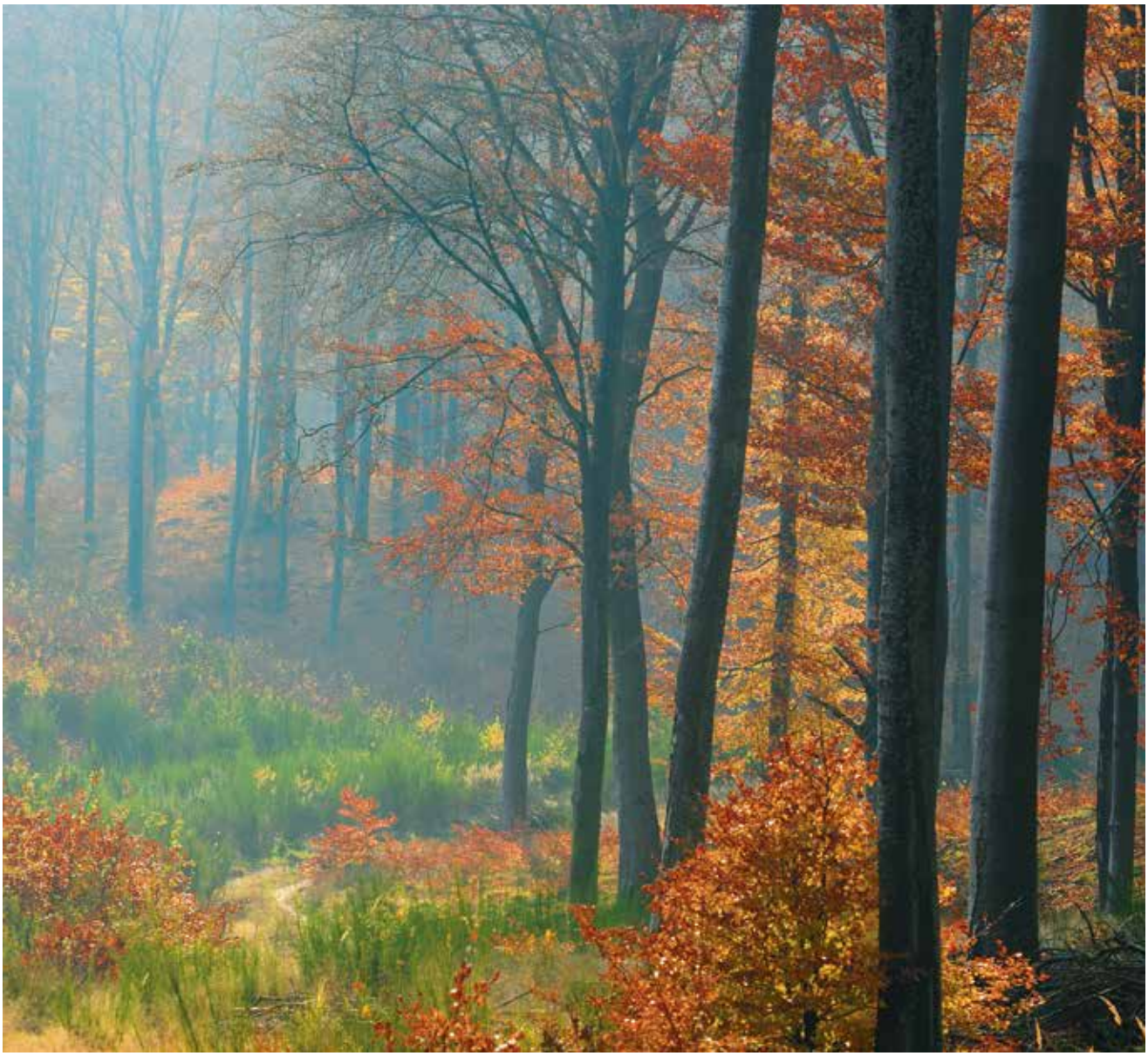

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię i miąższość drzewostanów, odpowiednio w ha i tys. m³ ogółem oraz udział poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu na gruntach innych lasów publicznych przedstawiają tabele VII-1 i VII-2, natomiast według województw – tabela VII-3. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek VII-1.

Tabela VII-1. Powierzchnia lasów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – inne lasy publiczne (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – inne lasy Skarbu Państwa)

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %										
			gruntów leśnych niezalesionych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku									ogółem gruntów leśnych
	ha	%		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ogółem	**57 248**	**100,0**	**2,1**	**6,3**	**10,7**	**20,0**	**23,4**	**14,5**	**5,8**	**5,6**	**11,6**	**97,9**	**100,0**
Bs	238	0,4	24,8	2,1	18,1	38,2	8,8	1,3	5,9	0,4	0,4	75,2	100,0
Bśw	6 436	11,2	2,5	5,2	13,0	30,7	27,2	11,0	4,0	6,0	0,4	97,5	100,0
Bw	189	0,3	9,5	4,2	9,0	16,4	34,5	19,0	3,7	3,7		90,5	100,0
Bb	204	0,4	3,9		47,5	6,4	5,9		5,9	30,4		96,1	100,0
BMśw	10 997	19,2	2,4	9,6	11,6	22,3	26,9	13,8	5,4	5,5	2,5	97,6	100,0
BMw	1 192	2,1	3,3	9,5	15,2	24,0	28,2	10,5	3,4	4,5	1,4	96,7	100,0
BMb	88	0,2	17,0		21,6	33,0	18,2	4,5	2,3	2,3	1,1	83,0	100,0
LMśw	13 236	23,0	1,1	6,2	8,9	15,7	22,2	19,4	7,8	6,0	12,7	98,9	100,0
LMw	1 796	3,1	2,9	6,8	16,4	20,4	21,5	13,5	5,7	1,8	11,0	97,1	100,0
LMb	263	0,5	8,7	1,1	6,8	26,4	22,1	24,7	5,3	3,4	1,5	91,3	100,0
Lśw	7 057	12,3	1,1	6,6	12,2	11,7	17,9	15,1	7,3	11,7	16,4	98,9	100,0
Lw	1 491	2,6	2,9	5,9	14,2	18,5	25,4	13,5	5,0	4,6	10,0	97,1	100,0
Ol	993	1,7	9,2	7,2	9,7	22,5	31,2	16,2	2,6	1,1	0,3	90,8	100,0
OlJ	812	1,4	2,2	8,5	13,4	18,8	11,5	18,5	9,2	4,1	13,8	97,8	100,0
Ł	316	0,6	6,3	2,5	12,3	9,5	13,9	14,2	11,1	22,0	8,2	93,7	100,0
BMwyż	166	0,3	1,2	0,6	25,3	21,1	21,7	13,3	1,2	12,0	3,6	98,8	100,0
LMwyż	1 100	1,9	5,3	7,4	14,5	18,4	21,7	16,3	5,1	2,2	9,1	94,7	100,0
Lwyż	2 390	4,2	3,1	12,1	11,8	25,9	15,9	14,1	4,0	2,3	10,8	96,9	100,0
OlJwyż	8				25,0	37,5	25,0	12,5				100,0	100,0
Łwyż	37	0,1	10,8	8,1	27,1	13,5	10,8	16,2	2,7	8,1	2,7	89,2	100,0
BWG	1									100,0		100,0	100,0
BG	1					100,0						100,0	100,0
BMG	125	0,2	1,6	4,0	28,0	9,6	12,0	4,8	1,6	0,8	37,6	98,4	100,0
LMG	741	1,3	1,8	1,6	10,8	20,9	23,2	9,4	3,1	2,2	27,0	98,2	100,0
LG	7 319	12,9	0,5	0,7	3,0	20,6	25,8	10,7	4,6	1,8	32,3	99,5	100,0
OlJG	2				100,0							100,0	100,0
ŁG	50	0,1	10,0		36,0	28,0	20,0			6,0		90,0	100,0

Tabela VII-2. Miąższość drzewostanów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – inne lasy publiczne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – inne lasy Skarbu Państwa)

Typ siedliskowy lasu	Miąższość ogółem na gruntach leśnych		Miąższość w %											
			na gruntach leśnych niezalesionych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem na gruntach leśnych
	tys. m³	%		przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ogółem	**16 382,2**	**100,0**	**0,1**	**0,2**	**0,3**	**5,4**	**20,6**	**27,8**	**18,9**	**7,8**	**7,0**	**11,9**	**99,9**	**100,0**
Bs	21,4	0,1	1,2	0,2	0,1	11,9	59,3	14,2	2,0	9,6	0,5	1,0	98,8	100,0
Bśw	1 425,7	8,7	0,1	0,1	0,3	6,5	32,7	35,1	14,0	4,7	6,3	0,2	99,9	100,0
Bw	38,9	0,2	0,2		0,2	3,9	17,1	46,0	23,3	4,5	4,8		99,8	100,0
Bb	28,3	0,2	0,3			28,4	6,5	7,8		7,0	49,9	0,1	99,7	100,0
BMśw	2 864,5	17,5	0,1	0,2	0,5	6,4	25,1	32,9	18,3	6,7	7,1	2,7	99,9	100,0
BMw	291,9	1,8		0,1	0,5	9,4	28,4	35,6	14,0	4,6	6,0	1,4	100,0	100,0
BMb	13,2	0,1	0,8		0,1	16,2	36,3	28,8	6,3	5,5	4,7	1,3	99,2	100,0
LMśw	4 080,9	25,1		0,3	0,2	4,6	16,4	25,8	24,3	10,4	6,6	11,4	100,0	100,0
LMw	431,7	2,6	0,2	0,4	0,6	11,6	22,6	26,0	17,9	7,9	2,2	10,6	99,8	100,0
LMb	52,1	0,3	0,5		0,3	6,9	27,4	26,9	24,1	6,3	6,3	1,3	99,5	100,0
Lśw	2 165,3	13,2	0,1	0,5	0,3	7,0	11,8	20,9	19,5	10,0	16,4	13,5	99,9	100,0
Lw	394,9	2,4	0,2	0,6	0,4	8,6	19,5	31,0	16,9	7,7	6,8	8,3	99,8	100,0
Ol	220,9	1,3	0,6	0,1	1,4	7,8	25,7	37,1	21,2	3,7	2,0	0,4	99,4	100,0
OlJ	230,6	1,4		1,3	1,5	8,7	21,2	13,6	25,8	11,7	7,1	9,1	100,0	100,0
Ił	91,3	0,6	0,2		0,1	6,5	9,3	14,1	16,6	11,9	33,5	7,8	99,8	100,0
BMwyż	38,6	0,2				17,2	24,6	24,2	13,7	0,7	16,9	2,7	100,0	100,0
LMwyż	232,5	1,4	0,3		0,4	5,8	19,2	29,7	23,7	8,1	3,0	9,8	99,7	100,0
Lwyż	575,7	3,5	0,1		0,5	7,5	27,6	23,4	20,8	6,1	3,2	10,8	99,9	100,0
OlJwyż	1,7				0,1	19,0	27,6	30,7	19,3			3,3	100,0	100,0
Iłwyż	6,1		0,1		1,1	10,6	18,9	12,4	22,8	7,8	24,9	1,4	99,9	100,0
BWG	0,5							0,7	8,5	6,0	60,3	24,5	100,0	100,0
BG	0,4					3,1	73,8	20,9	2,2				100,0	100,0
BMG	26,0	0,2			0,2	12,6	11,1	17,0	7,8	2,3	1,1	47,9	100,0	100,0
LMG	213,6	1,3	0,1	0,1	0,1	3,0	19,9	26,4	12,9	4,7	3,1	29,7	99,9	100,0
LG	2 927,5	17,9		0,1		0,5	20,1	28,5	14,1	6,2	2,1	28,4	100,0	100,0
OlJG	0,3					56,4	16,4	24,5	1,2			1,5	100,0	100,0
IłG	7,7		2,8	0,2		24,8	26,3	22,6	2,2	2,0	18,2	0,9	97,2	100,0

Tabela VII-3. Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu według województw – inne lasy publiczne
(dawniej: Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – inne lasy Skarbu Państwa)

Województwo	Typ siedliskowy lasu w % powierzchni																											
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OI	OIJ	Ił	BMwyż	LMwyż	Lwyż	OIJwyż	Ił wyż	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OIJG	ŁIG	ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Ogółem	**0,4**	**11,2**	**0,3**	**0,4**	**19,2**	**2,1**	**0,2**	**23,0**	**3,1**	**0,5**	**12,3**	**2,6**	**1,7**	**1,4**	**0,6**	**0,3**	**1,9**	**4,2**	**0,0**	**0,1**	**0,0**	**0,0**	**0,2**	**1,3**	**12,9**	**0,0**	**0,1**	**100,0**
Dolnośląskie		2,1			13,9	0,1		7,6	0,4		31,1	4,5	0,3	0,1	3,0	0,1	9,4	17,1		0,6		0,1	0,5	5,5	3,6			100,0
Kujawsko-pomorskie	0,3	27,9			34,0	0,3		21,5	2,4		6,9	1,6	3,2	0,4	1,5													100,0
Lubelskie		5,7	0,1		14,4	0,2		67,5	1,3		8,1	0,9	1,2	0,1	0,2			0,3										100,0
Lubuskie		27,1			30,6	0,3		23,2	2,6		3,7	7,6	1,1	3,2	0,6													100,0
Łódzkie	0,2	10,3	0,2		17,6	1,1		36,5	1,8		28,2	1,6	1,0	1,5														100,0
Małopolskie	0,1	0,9			1,2	0,4		0,3	0,4		0,1	0,4	0,3	0,1	0,2	0,1	2,1	7,4		0,1			1,1	5,8	78,5		0,5	100,0
Mazowieckie	0,5	19,7	0,8		25,9	2,9		18,3	4,4		17,8	5,0	2,1	0,4	0,9		1,2	0,1										100,0
Opolskie		1,6			5,3	1,6	0,1	44,3	4,7		25,0	7,5	0,2	8,2	0,2		0,2	0,9		0,2								100,0
Podkarpackie	0,1	18,1	1,9	0,1	27,2	3,0		8,5	3,4	0,2	1,5	0,1	1,4	0,2			0,7	25,9	0,3	0,5					6,9			100,0
Podlaskie	0,1	13,1	0,1	7,3	28,3	1,5	2,7	8,7	2,3	7,7	18,7	2,4	6,9	0,2														100,0
Pomorskie	2,1	38,7	1,0		22,8	2,3	0,2	19,8	5,6	0,2	5,4	0,8	0,8	0,2	0,1													100,0
Śląskie	0,1	12,3	0,6	0,1	26,3	5,6	0,4	11,7	6,4	0,1	5,7	2,9	1,2	0,5	0,8	1,9	6,6	12,9					0,3	1,7	1,8		0,1	100,0
Świętokrzyskie	0,1	27,6	0,8		29,0	3,8		15,5	2,1	0,2	3,5	0,5	1,7	0,1	0,3	1,5	9,2	4,1										100,0
Warmińsko-mazurskie		6,9		3,5	33,1	0,6	0,3	16,5	1,0	3,3	22,4	1,7	6,8	3,7	0,2													100,0
Wielkopolskie		3,8			22,6	1,3		48,0	2,9		13,1	3,3	1,2	3,3	0,5													100,0
Zachodnio-pomorskie	4,3	24,4	0,2		21,4	5,4	0,3	18,1	8,2	1,5	4,4	3,2	6,0	1,1	1,5													100,0

Rysunek VII-1. Procentowy udział powierzchni typów siedliskowych lasu – inne lasy publiczne

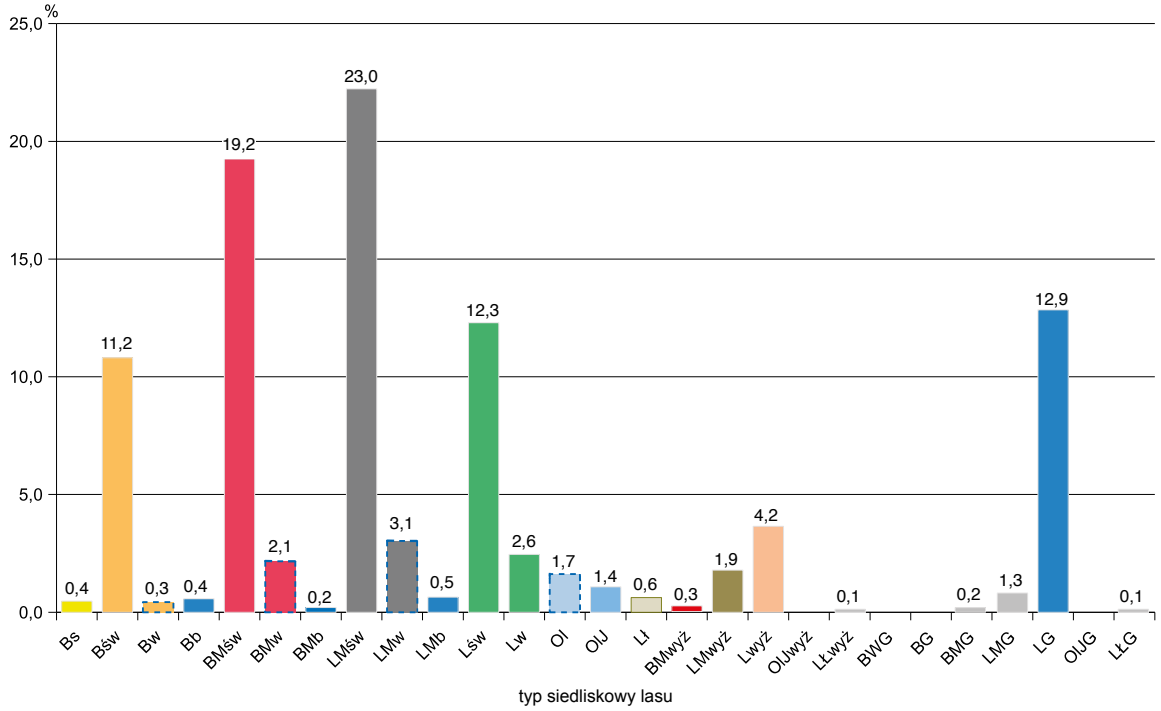

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany świeży (BMśw), las górski (LG), las świeży (Lśw) oraz bór świeży (Bśw) zajmujące odpowiednio 23,0%, 19,2%, 12,9%, 12,3% oraz 11,2% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 34,3%, lasowe – 62,6%, olsowe – 3,1% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 79,0%, wyżynnych – 6,5%, a górskich – 14,5% powierzchni leśnej.

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela VII-4, natomiast zgeneralizowane zestawienie powierzchni według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela VII-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek VII-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosi 57 248 ha, w tym:

– grunty zalesione	56 028 ha,	tj.	97,9%
– grunty niezalesione	1 220 ha,	tj.	2,1%
	57 248 ha,	tj.	100,0%

Natomiast powierzchnia leśna na gruntach leśnych zalesionych według gatunków panujących wynosi:

– gatunki iglaste	37 758 ha,	tj.	67,4%
– gatunki liściaste	18 270 ha,	tj.	32,6%
	56 028 ha,	tj.	100,0%

Układ powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	1 220	2,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	9 716	17,0
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	24 868	43,4
V i starsze oraz KO, KDO, BP	21 444	37,5
Razem	57 248	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2022 r. ogólna miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej w innych lasach publicznych wynosi 16 382,2 tys. m^3. Zestawienie miąższości drzewostanów według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele VII-4 oraz VII-6.

Tabela VII-4. Powierzchnia oraz miąższość drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku – inne lasy publiczne
(dawniej: Powierzchniowo-miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – inne lasy Skarbu Państwa)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / miąższość w tys. m³ (M)																Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku																
			przestoje	I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
				a	b	a	b	a	b	a	b	a	b					ha/tys. m³	% zal.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	P	**1 220**		**1 182**	**2 412**	**3 048**	**3 074**	**4 331**	**7 127**	**7 586**	**5 824**	**4 609**	**3 685**	**3 311**	**3 209**	**6 630**	**56 028**	**57 248**	**97,9**
Ogółem	**M**	**13,4**	**39,2**	**4,5**	**48,4**	**280,6**	**597,8**	**1 132,0**	**2 244,9**	**2 586,9**	**1 977,2**	**1 656,5**	**1 433,1**	**1 279,4**	**1 146,3**	**1 942,0**	**16 368,8**	**16 382,2**	**99,9**
	P	736		865	1 289	1 663	1 872	2 964	4 892	5 388	3 910	3 138	2 605	2 325	2 069	4 778	37 758	38 494	98,1
R-m iglaste	M	5,6	18,3	2,3	27,0	173,7	388,7	844,4	1 584,1	1 915,4	1 390,4	1 188,1	1 077,2	909,2	701,1	1 515,7	11 735,6	11 741,2	100,0
	P	675		843	1 249	1 499	1 727	2 703	4 143	4 485	3 595	2 750	2 194	1 994	1 913	3 263	32 358	33 033	98,0
So	M	5,0	15,5	2,2	26,7	166,5	365,4	764,9	1 262,8	1 476,8	1 232,0	989,0	839,4	726,5	623,0	912,0	9 402,7	9 407,7	99,9
	P	17		11	26	80	107	173	372	408	93	51	25	30	13	530	1 919	1 936	99,1
Św	M	0,3	1,0	0,1	0,2	5,1	18,2	51,1	142,3	179,3	36,4	19,7	10,1	10,7	4,9	162,0	641,1	641,4	100,0
	P	44		11	14	84	38	88	377	495	222	337	386	301	143	985	3 481	3 525	98,8
Jd	M	0,3	1,8		0,1	2,1	5,1	28,4	179,0	259,3	122,0	179,4	227,7	172,0	73,2	441,7	1 691,8	1 692,1	100,0
	P	484		317	1 123	1 385	1 202	1 367	2 235	2 198	1 914	1 471	1 080	986	1 140	1 852	18 270	18 754	97,4
R-m liściaste	M	7,8	20,9	2,2	21,4	106,9	209,1	287,6	660,8	671,5	586,8	468,4	355,9	370,2	445,2	426,3	4 633,2	4 641,0	99,8
	P	87		26	143	182	56	145	713	456	279	165	173	113	132	569	3 152	3 239	97,3
Bk	M	0,8	4,7	0,1	1,2	7,2	5,3	31,7	264,1	162,2	105,6	58,4	58,7	44,1	57,1	156,9	957,3	958,1	99,9
	P	253		215	434	433	216	294	499	642	847	745	619	689	907	380	6 920	7 173	96,5
Db	M	5,3	8,2	1,2	4,2	19,4	30,2	58,5	132,1	206,5	268,9	236,1	216,1	262,3	349,5	89,1	1 882,3	1 887,6	99,7
	P				7	5	17	28	53	56	47	17	10	8	24	34	306	306	100,0
Gb	M		0,2			0,3	2,2	4,3	11,6	13,4	11,7	4,9	3,0	2,9	6,8	4,6	65,9	65,9	100,0
	P	16		18	148	477	538	491	510	500	411	229	121	24	2	347	3 816	3 832	99,6
Brz	M		2,4	0,1	5,0	36,1	85,1	98,6	119,3	126,8	109,1	62,1	23,8	4,9	0,7	68,9	742,9	742,9	100,0
	P	125		55	375	243	206	270	399	492	262	271	138	127	62	217	3 117	3 242	96,1
Ol	M	1,7	4,9	0,8	10,2	37,7	45,0	64,9	117,5	149,6	75,2	93,7	47,6	45,7	26,6	47,3	766,7	768,4	99,8
	P	2			2	7	97	21	16	26	23	22	9	6	4	265	498	500	99,6
Tp	M				0,1	2,1	28,0	4,9	4,6	6,3	5,6	7,2	3,5	1,1	2,0	52,1	117,5	117,5	100,0
	P	1		3	14	38	72	118	45	26	45	22	10	19	9	40	461	462	99,8
Os	M		0,5		0,7	4,1	13,3	24,7	11,6	6,7	10,7	6,0	3,2	9,2	2,5	7,4	100,6	100,6	100,0

Z danych, które przedstawia tabela VII-4, wynika, że miąższość drzewostanów na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	16 368,8 tys. m^3,	tj.	99,9%
– grunty niezalesione	13,4 tys. m^3,	tj.	0,1%
	16 382,2 tys. m^3,	tj.	100,0%

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	11 735,6 tys. m^3,	tj.	71,7%
– gatunki liściaste	4 633,2 tys. m^3,	tj.	28,3%
	16 368,8 tys. m^3,	tj.	100,0%

Miąższość drzewostanów, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m^3	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	13,4	0,1
Przestoje na gruntach zalesionych	39,2	0,2
I i II klasa wieku (1–40 lat)	931,3	5,7
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	7 941,0	48,4
V i starsze oraz KO, KDO, BP	7 457,3	45,6
Razem	16 382,2	100,0

Tabela VII-5. Powierzchnia lasów według klas wieku i gatunków panujących – inne lasy publiczne
(dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – inne lasy Skarbu Państwa)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**1 220**	**3 594**	**6 122**	**11 458**	**13 410**	**8 294**	**3 311**	**3 209**	**6 630**	**56 028**	**57 248**	**100,0**
	%	**2,1**	**6,3**	**10,7**	**20,0**	**23,4**	**14,5**	**5,8**	**5,6**	**11,6**	**97,9**	**100,0**	
R-m iglaste	P	736	2 153	3 535	7 856	9 299	5 743	2 325	2 069	4 778	37 758	38 494	67,2
	%	1,9	5,6	9,2	20,4	24,2	14,9	6,0	5,4	12,4	98,1	100,0	
So	P	675	2 091	3 226	6 846	8 081	4 944	1 994	1 913	3 263	32 358	33 033	57,6
	%	2,0	6,3	9,8	20,7	24,5	15,0	6,0	5,8	9,9	98,0	100,0	
Św	P	17	37	187	545	501	76	30	13	530	1 919	1 936	3,4
	%	0,9	1,9	9,7	28,1	25,9	3,9	1,5	0,7	27,4	99,1	100,0	
Jd	P	44	25	122	465	717	723	301	143	985	3 481	3 525	6,2
	%	1,2	0,7	3,5	13,2	20,3	20,5	8,5	4,1	28,0	98,8	100,0	
R-m liściaste	P	484	1 441	2 587	3 602	4 111	2 551	986	1 140	1 852	18 270	18 754	32,8
	%	2,6	7,7	13,8	19,1	21,9	13,6	5,3	6,1	9,9	97,4	100,0	
Bk	P	87	171	238	857	735	337	113	132	569	3 152	3 239	5,7
	%	2,7	5,2	7,4	26,4	22,7	10,4	3,5	4,1	17,6	97,3	100,0	
Db	P	253	649	649	793	1 489	1 364	689	907	380	6 920	7 173	12,5
	%	3,5	9,0	9,0	11,1	20,9	19,0	9,6	12,6	5,3	96,5	100,0	
Gb	P		7	22	81	103	27	8	24	34	306	306	0,5
	%		2,3	7,2	26,5	33,7	8,8	2,6	7,8	11,1	100,0	100,0	
Brz	P	16	166	1 015	1 001	911	350	24	2	347	3 816	3 832	6,7
	%	0,4	4,3	26,5	26,1	23,8	9,1	0,6	0,1	9,1	99,6	100,0	
Ol	P	125	430	449	670	753	409	127	62	217	3 117	3 242	5,7
	%	3,9	13,3	13,8	20,7	23,2	12,6	3,9	1,9	6,7	96,1	100,0	
Tp	P	2	2	104	37	49	31	6	4	265	498	500	0,9
	%	0,4	0,4	20,8	7,4	9,8	6,2	1,2	0,8	53,0	99,6	100,0	
Os	P	1	16	110	163	71	33	19	9	40	461	462	0,8
	%	0,2	3,5	23,8	35,3	15,4	7,1	4,1	1,9	8,7	99,8	100,0	

Rysunek VII-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – inne lasy publiczne

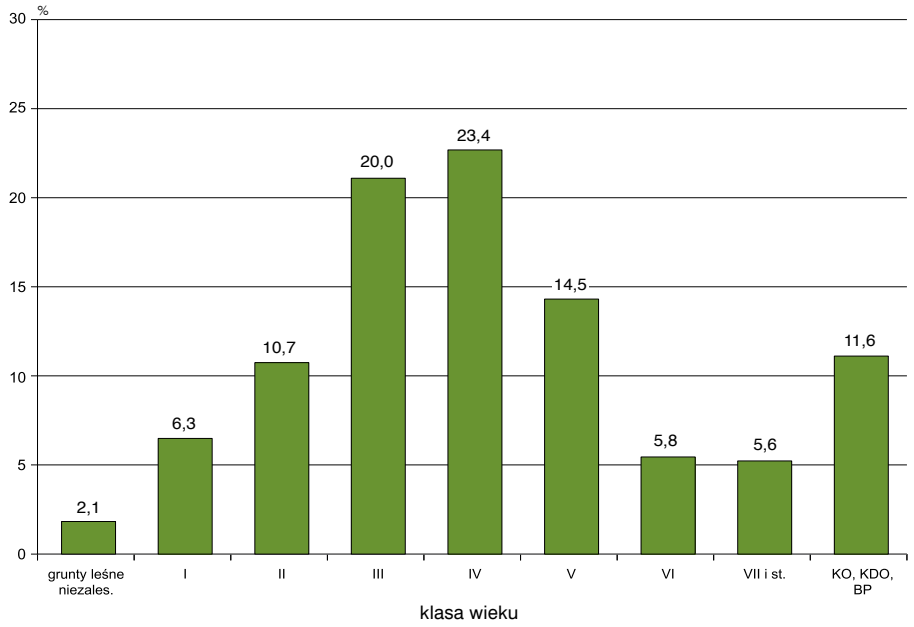

Tabela VII-6. Miąższość drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – inne lasy publiczne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – inne lasy Skarbu Państwa)

Gatunek panujący		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			prze-stoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	M	**13,4**	**39,2**	**52,9**	**878,4**	**3 376,9**	**4 564,1**	**3 089,6**	**1 279,4**	**1 146,3**	**1 942,0**	**16 368,8**	**16 382,2**	**100,0**
Ogółem	**%**	**0,1**	**0,2**	**0,3**	**5,4**	**20,6**	**27,8**	**18,9**	**7,8**	**7,0**	**11,9**	**99,9**	**100,0**	
R-m	M	5,6	18,3	29,3	562,4	2 428,5	3 305,8	2 265,3	909,2	701,1	1 515,7	11 735,6	11 741,2	71,8
iglaste	%		0,2	0,2	4,8	20,7	28,2	19,3	7,7	6,0	12,9	100,0	100,0	
	M	5,0	15,5	28,9	531,9	2 027,7	2 708,8	1 828,4	726,5	623,0	912,0	9 402,7	9 407,7	57,6
So	%	0,1	0,2	0,3	5,7	21,6	28,7	19,4	7,7	6,6	9,7	99,9	100,0	
	M	0,3	1,0	0,3	23,3	193,4	215,7	29,8	10,7	4,9	162,0	641,1	641,4	3,9
Św	%		0,2		3,6	30,2	33,6	4,6	1,7	0,8	25,3	100,0	100,0	
	M	0,3	1,8	0,1	7,2	207,4	381,3	407,1	172,0	73,2	441,7	1 691,8	1 692,1	10,3
Jd	%		0,1		0,4	12,3	22,5	24,1	10,2	4,3	26,1	100,0	100,0	
R-m	M	7,8	20,9	23,6	316,0	948,4	1 258,3	824,3	370,2	445,2	426,3	4 633,2	4 641,0	28,2
liściaste	%	0,2	0,5	0,5	6,8	20,4	27,0	17,8	8,0	9,6	9,2	99,8	100,0	
	M	0,8	4,7	1,3	12,5	295,8	267,8	117,1	44,1	57,1	156,9	957,3	958,1	5,8
Bk	%	0,1	0,5	0,1	1,3	30,8	28,0	12,2	4,6	6,0	16,4	99,9	100,0	
	M	5,3	8,2	5,4	49,6	190,6	475,4	452,2	262,3	349,5	89,1	1 882,3	1 887,6	11,5
Db	%	0,3	0,4	0,3	2,6	10,1	25,2	24,0	13,9	18,5	4,7	99,7	100,0	
	M		0,2		2,5	15,9	25,1	7,9	2,9	6,8	4,6	65,9	65,9	0,4
Gb	%		0,3		3,8	24,1	38,1	12,0	4,4	10,3	7,0	100,0	100,0	
	M		2,4	5,1	121,2	217,9	235,9	85,9	4,9	0,7	68,9	742,9	742,9	4,5
Brz	%		0,3	0,7	16,3	29,3	31,7	11,6	0,7	0,1	9,3	100,0	100,0	
	M	1,7	4,9	11,0	82,7	182,4	224,8	141,3	45,7	26,6	47,3	766,7	768,4	4,7
Ol	%	0,2	0,6	1,4	10,8	23,7	29,3	18,4	5,9	3,5	6,2	99,8	100,0	
	M			0,1	30,1	9,5	11,9	10,7	1,1	2,0	52,1	117,5	117,5	0,7
Tp	%			0,1	25,6	8,1	10,1	9,1	0,9	1,7	44,4	100,0	100,0	
	M		0,5	0,7	17,4	36,3	17,4	9,2	9,2	2,5	7,4	100,6	100,6	0,6
Os	%		0,5	0,7	17,3	36,1	17,3	9,1	9,1	2,5	7,4	100,0	100,0	

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w innych lasach publicznych wynosi 69 lat, co obrazuje tabela VII-7.

Najwyższy przeciętny wiek wykazują drzewostany jodłowe (83 lata), natomiast najniższy drzewostany topolowe, brzozowe, osikowe i olchowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (70 lat), które zajmują 57,8% ogólnej powierzchni leśnej zalesionej. Tabela VII-7 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości drzewostanów.

Tabela VII-7. Powierzchnia, miąższość, przeciętna zasobność oraz przeciętny wiek drzewostanów według gatunków panujących na gruntach leśnych zalesionych – inne lasy publiczne
(dawniej: Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – inne lasy Skarbu Państwa)

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m^3	%	m^3/ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	**56 028**	**100,0**	**16 368,8**	**100,0**	**292**	**69**
So	32 358	57,8	9 402,7	57,5	291	70
Św	1 919	3,4	641,1	3,9	334	63
Jd	3 481	6,2	1 691,8	10,3	486	83
Bk	3 152	5,6	957,3	5,9	304	70
Db	6 920	12,4	1 882,3	11,5	272	77
Gb	306	0,5	65,9	0,4	215	69
Brz	3 816	6,8	742,9	4,5	195	55
Ol	3 117	5,6	766,7	4,7	246	58
Tp	498	0,9	117,5	0,7	236	45
Os	461	0,8	100,6	0,6	218	56

1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność w m³ grubizny na 1 ha powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela VII-7, a według klas wieku tabela VII-8. Ponadto przeciętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek VII-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w innych lasach publicznych na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 292 m³/ha, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 286 m³/ha.

Tabela VII-8. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – inne lasy publiczne (dawniej: Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – inne lasy Skarbu Państwa)

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m³/ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	**11**	**15**	**143**	**295**	**340**	**373**	**386**	**357**	**293**	**292**	**286**
So	7	14	165	296	335	370	364	326	280	291	285
Św	21	8	124	354	431	393	357	374	306	334	331
Jd	8	3	59	446	532	563	571	513	449	486	480
Bk	9	7	52	345	364	347	390	432	276	304	296
Db	21	8	76	240	319	332	381	385	235	272	263
Gb		4	112	197	244	290	351	286	136	215	215
Brz	1	31	119	218	259	246	202	291	199	195	194
Ol	14	26	184	272	298	346	359	427	218	246	237
Tp	10	44	289	255	245	349	188	480	197	236	235
Os		41	159	223	244	280	482	270	184	218	217

Rysunek VII-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – inne lasy publiczne

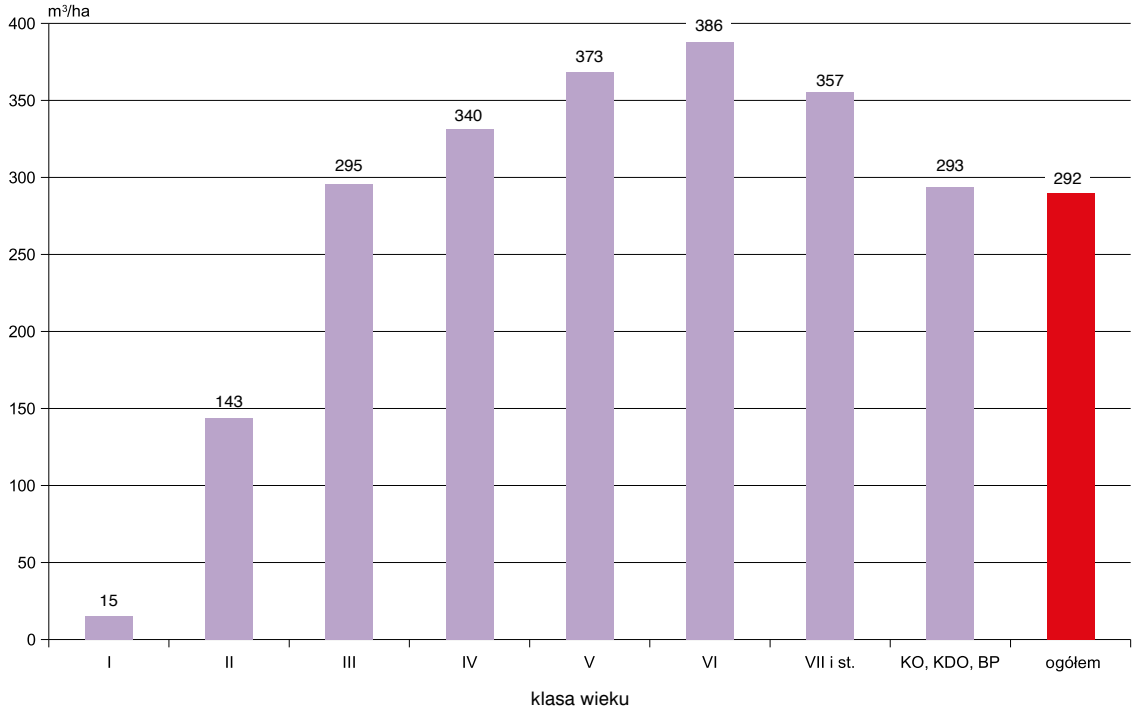

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela VII-9 (dodatkowo rysunek VII-4). Większy niż przeciętny w innych lasach publicznych (37,5%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: lubelskim – 55,3%, warmińsko-mazurskim – 49,1%, zachodnio-pomorskim – 48,1%, małopolskim – 47,2%, opolskim – 42,6%, kujawsko-pomorskim – 40,8% oraz łódzkim – 40,2%. Udział tych drzewostanów nieco większy niż przeciętny w innych lasach publicznych, zarejestro-

Tabela VII-9. Powierzchnia lasów według klas wieku i województw – inne lasy publiczne
(dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – inne lasy Skarbu Państwa)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**1 220**	**3 594**	**6 122**	**11 458**	**13 410**	**8 294**	**3 311**	**3 209**	**6 630**	**56 028**	**57 248**	**100,0**
	%	**2,1**	**6,3**	**10,7**	**20,0**	**23,4**	**14,5**	**5,8**	**5,6**	**11,6**	**97,9**	**100,0**	
Dolnośląskie	P	75	424	603	210	190	100	75	80	359	2 041	2 116	3,7
	%	3,5	20,0	28,5	9,9	9,0	4,7	3,6	3,8	17,0	96,5	100,0	
Kujawsko-pomorskie	P	15	53	77	124	96	172	33	28	19	602	617	1,1
	%	2,4	8,6	12,5	20,1	15,6	27,9	5,3	4,5	3,1	97,6	100,0	
Lubelskie	P	39	73	105	299	487	670	258	165	149	2 206	2 245	3,9
	%	1,7	3,2	4,7	13,3	21,8	29,9	11,5	7,3	6,6	98,3	100,0	
Lubuskie	P	11	47	41	95	78	28	22	22	19	352	363	0,6
	%	3,0	12,9	11,3	27,0	21,4	7,7	6,0	6,0	4,7	97,0	100,0	
Łódzkie	P	92	522	558	957	1 216	938	417	109	775	5 492	5 584	9,8
	%	1,6	9,3	10,0	17,1	21,8	16,8	7,5	2,0	13,9	98,4	100,0	
Małopolskie	P	97	67	413	1 829	2 316	1 034	392	147	2 647	8 845	8 942	15,5
	%	1,1	0,7	4,6	20,5	25,9	11,6	4,4	1,6	29,6	98,9	100,0	
Mazowieckie	P	163	253	633	1 442	2 801	832	285	541	254	7 041	7 204	12,6
	%	2,3	3,5	8,8	20,0	38,9	11,5	4,0	7,5	3,5	97,7	100,0	
Opolskie	P	18	154	423	534	443	343	231	175	415	2 718	2 736	4,8
	%	0,7	5,6	15,4	19,5	16,2	12,5	8,4	6,5	15,2	99,3	100,0	
Podkarpackie	P	47	109	214	262	485	330	104	51	159	1 714	1 761	3,1
	%	2,7	6,2	12,2	14,9	27,5	18,7	5,9	2,9	9,0	97,3	100,0	
Podlaskie	P	59	91	231	453	387	123	42	27	80	1 434	1 493	2,6
	%	3,9	6,1	15,5	30,4	25,9	8,2	2,8	1,8	5,4	96,1	100,0	
Pomorskie	P	50	106	251	635	398	181	132	308	94	2 105	2 155	3,8
	%	2,3	4,9	11,6	29,5	18,5	8,4	6,1	14,3	4,4	97,7	100,0	
Śląskie	P	261	458	767	1 606	1 467	889	207	147	333	5 874	6 135	10,7
	%	4,3	7,5	12,5	26,1	23,9	14,5	3,4	2,4	5,4	95,7	100,0	
Świętokrzyskie	P	67	168	327	478	511	377	48	71	144	2 124	2 191	3,8
	%	3,1	7,7	14,9	21,8	23,3	17,2	2,2	3,2	6,6	96,9	100,0	
Warmińsko-mazurskie	P	43	134	192	339	505	418	165	439	153	2 345	2 388	4,2
	%	1,8	5,6	8,0	14,2	21,3	17,5	6,9	18,4	6,3	98,2	100,0	
Wielkopolskie	P	91	807	1 046	1 653	1 580	1 436	531	470	904	8 427	8 518	14,9
	%	1,1	9,5	12,3	19,4	18,6	16,8	6,2	5,5	10,6	98,9	100,0	
Zachodnio-pomorskie	P	92	128	241	542	450	423	369	429	126	2 708	2 800	4,9
	%	3,3	4,6	8,7	19,2	16,1	15,1	13,2	15,3	4,5	96,7	100,0	

wano także w województwie wielkopolskim – 39,1%. W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwach podlaskim –18,2% i lubuskim – 24,4%.

Rysunek VII-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – inne lasy publiczne

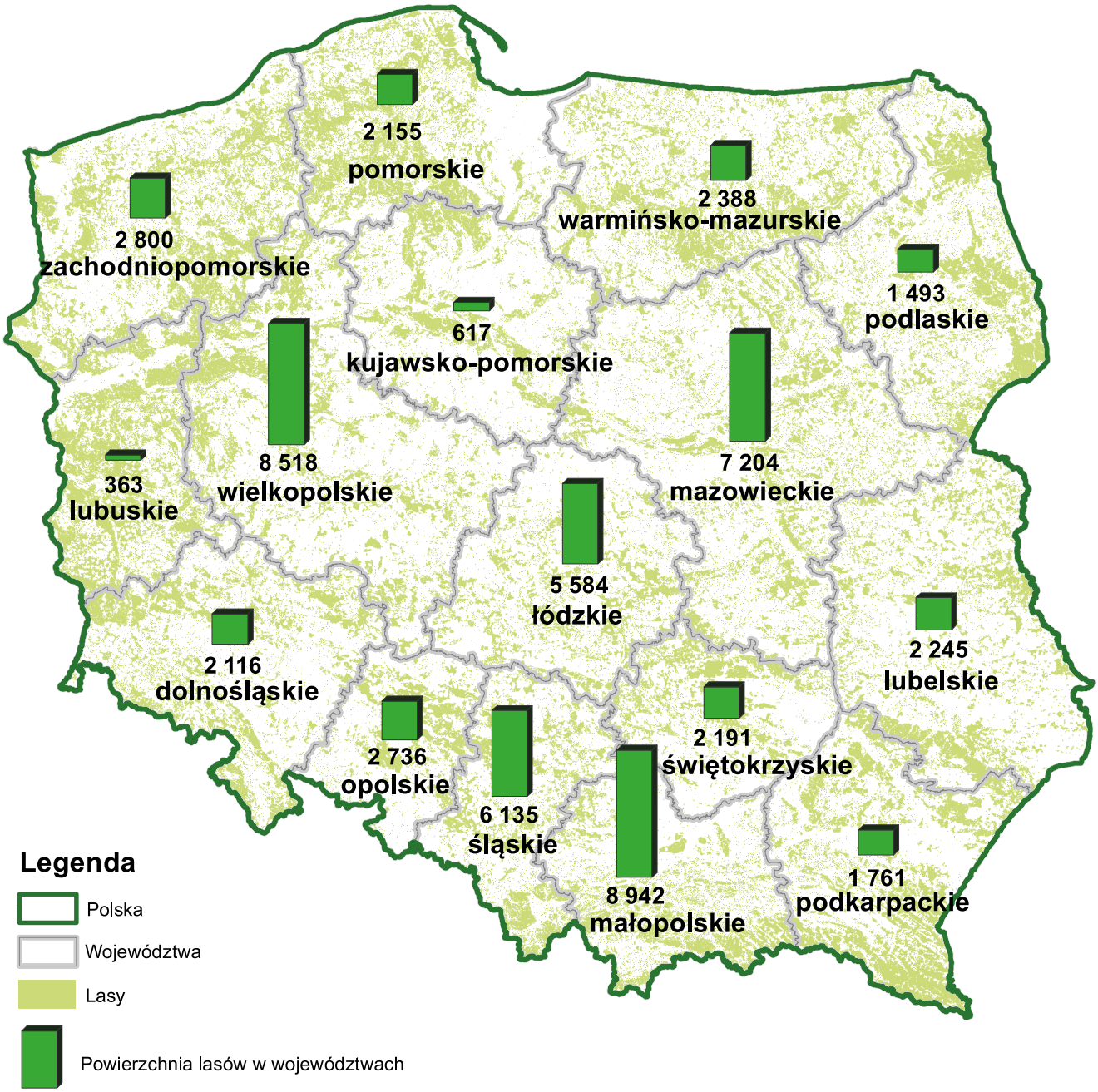

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

Strukturę miąższościową dla województw przedstawia tabela VII-10, a wielkość zasobów drzewnych dodatkowo rysunek VII-5. W poszczególnych województwach udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się w granicach od 22,9% do 60,2% ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 45,6%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: podlaskim – 22,9% i mazowieckim – 32,0%; największy zaś w województwach: lubelskim – 60,2%, warmińsko-mazurskim – 57,7%, zachodniopomorskim – 57,0%, kujawsko-pomorskim – 54,2% i opolskim – 50,9%.

Tabela VII-10. Miąższość drzewostanów według klas wieku i województw – inne lasy publiczne
(dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według województw – inne lasy Skarbu Państwa)

Województwo		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ogółem	**M**	**13,4**	**39,2**	**52,9**	**878,4**	**3 376,9**	**4 564,1**	**3 089,6**	**1 279,4**	**1 146,3**	**1 942,0**	**16 368,8**	**16 382,2**	**100,0**
	%	**0,1**	**0,2**	**0,3**	**5,4**	**20,6**	**27,8**	**18,9**	**7,8**	**7,0**	**11,9**	**99,9**	**100,0**	
Dolnośląskie	M	0,7	0,6	3,9	74,6	50,1	54,5	30,4	27,4	28,1	79,1	348,7	349,4	2,1
	%	0,2	0,2	1,1	21,4	14,3	15,6	8,7	7,8	8,0	22,7	99,8	100,0	
Kujawsko-pomorskie	M			0,7	10,1	34,6	28,4	59,4	12,4	10,5	4,9	161,0	161,0	1,0
	%			0,4	6,3	21,5	17,6	37,0	7,7	6,5	3,0	100,0	100,0	
Lubelskie	M	0,8	0,2	1,3	11,3	68,9	128,9	185,3	75,9	30,4	26,7	528,9	529,7	3,2
	%	0,2		0,2	2,1	13,0	24,3	35,2	14,3	5,7	5,0	99,8	100,0	
Lubuskie	M			0,3	5,7	30,2	27,0	9,4	6,4	7,5	4,2	90,7	90,7	0,6
	%			0,3	6,3	33,2	29,8	10,4	7,1	8,3	4,6	100,0	100,0	
Łódzkie	M	0,9	7,9	8,0	126,5	322,0	435,9	366,1	186,0	56,1	230,5	1 739,0	1 739,9	10,6
	%	0,1	0,4	0,5	7,3	18,5	25,0	21,0	10,7	3,2	13,3	99,9	100,0	
Małopolskie	M	0,5	4,0	0,4	34,1	680,2	972,2	497,8	201,5	67,7	910,4	3 368,3	3 368,8	20,6
	%		0,1		1,0	20,2	28,9	14,8	6,0	2,0	27,0	100,0	100,0	
Mazowieckie	M	2,1	2,3	3,6	86,3	370,8	834,3	275,1	94,1	189,9	53,3	1 909,7	1 911,8	11,7
	%	0,1	0,1	0,2	4,5	19,4	43,7	14,4	4,9	9,9	2,8	99,9	100,0	
Opolskie	M	0,4	6,3	1,9	63,6	179,3	185,6	145,6	107,2	79,1	122,0	890,6	891,0	5,4
	%		0,7	0,2	7,1	20,1	21,0	16,3	12,0	8,9	13,7	100,0	100,0	
Podkarpackie	M	0,2		2,2	29,2	66,2	145,8	107,2	34,9	17,9	41,9	445,3	445,5	2,7
	%			0,5	6,6	14,9	32,7	24,1	7,8	4,0	9,4	100,0	100,0	
Podlaskie	M	0,7		3,0	27,9	118,2	117,2	38,9	14,2	9,9	16,3	345,6	346,3	2,1
	%	0,2		0,9	8,1	34,1	33,8	11,2	4,1	2,9	4,7	99,8	100,0	
Pomorskie	M	0,2	0,6	1,0	25,2	134,5	104,0	54,5	33,4	65,5	19,0	437,7	437,9	2,7
	%		0,1	0,2	5,8	30,9	23,7	12,4	7,6	15,0	4,3	100,0	100,0	
Śląskie	M	1,7	0,5	5,1	112,9	393,8	423,5	268,7	60,4	49,5	75,7	1 390,1	1 391,8	8,5
	%	0,1		0,4	8,1	28,3	30,5	19,3	4,3	3,6	5,4	99,9	100,0	
Świętokrzyskie	M	0,3	0,2	2,4	41,9	124,7	154,8	127,7	16,4	23,9	33,8	525,8	526,1	3,2
	%	0,1		0,5	8,0	23,7	29,4	24,3	3,1	4,5	6,4	99,9	100,0	
Warmińsko-mazurskie	M	1,2	1,3	3,3	25,3	109,0	186,6	165,7	68,7	174,9	35,5	770,3	771,5	4,7
	%	0,2	0,2	0,4	3,3	14,1	24,1	21,5	8,9	22,7	4,6	99,8	100,0	
Wielkopolskie	M	2,7	14,3	14,5	171,4	571,7	641,8	631,1	236,4	217,4	262,1	2 760,7	2 763,4	16,9
	%	0,1	0,5	0,5	6,2	20,7	23,2	22,8	8,6	7,9	9,5	99,9	100,0	
Zachodnio-pomorskie	M	1,0	1,0	1,3	32,4	122,7	123,6	126,7	104,1	118,0	26,6	656,4	657,4	4,0
	%	0,2	0,2	0,2	4,9	18,7	18,8	19,3	15,8	17,9	4,0	99,8	100,0	

Rysunek VII-5. Miąższość drzewostanów według województw (w tys. m³) – inne lasy publiczne

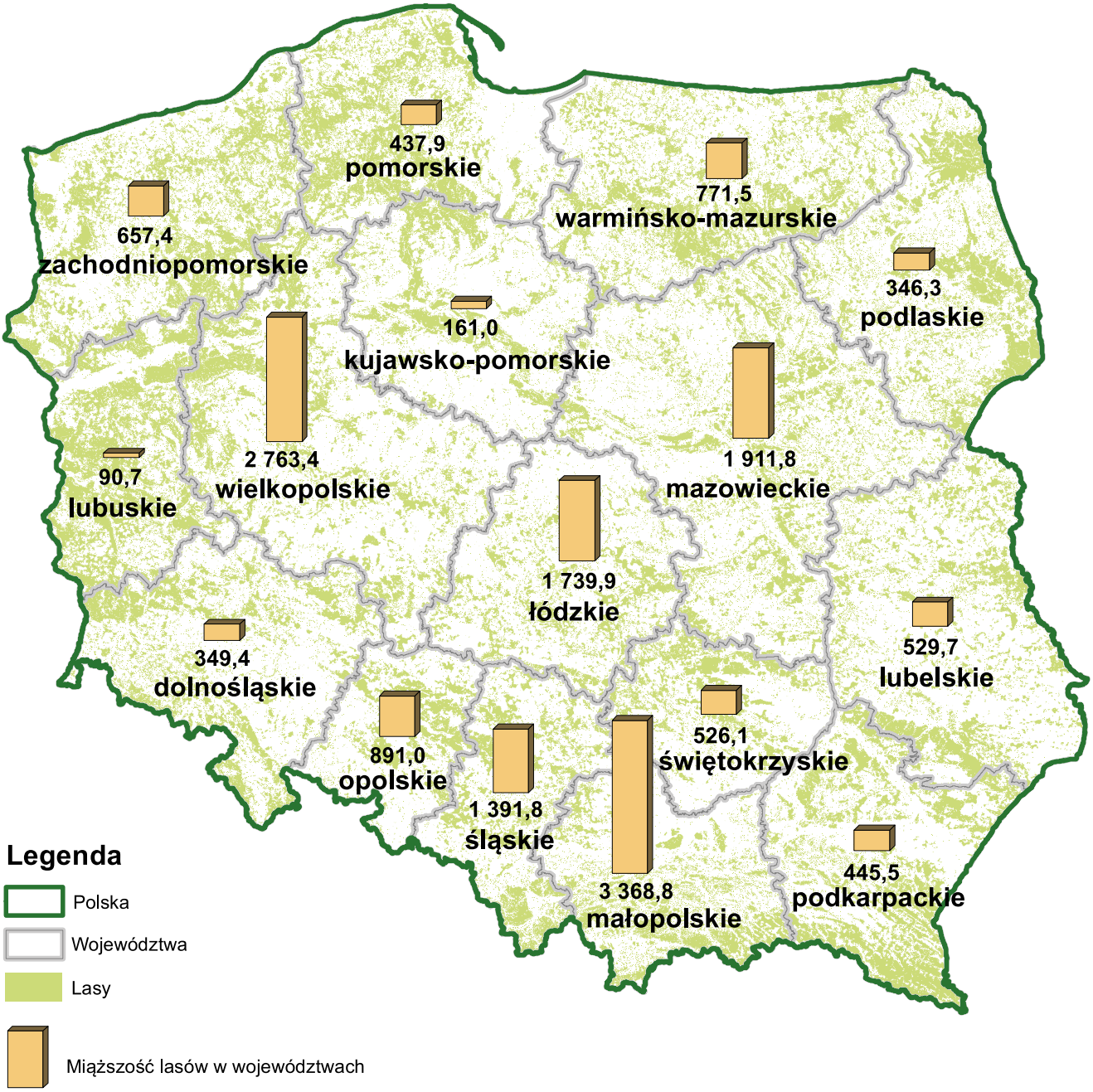

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących oraz województw przedstawia tabela V-11. Największy powierzchniowy udział drzewostanów z gatunkami panującymi: Św, Jd, Bk, czyli gatunkami o największych zasobnościach, występuje głównie w górach. Łącznie gatunki te (tabela VII-11) zajmują w województwie małopolskim – 73,3%. Bliski średniego w kraju (15,3%) łączny udział Św, Jd i Bk występuje w województwie podkarpackim. W pozostałych udział ten jest znacznie mniejszy i waha się od 0,2% w województwie mazowieckim do 8,8% w województwie dolnośląskim. Drzewostany

Tabela VII-11. Powierzchnia lasów według gatunków panujących i województw – inne lasy publiczne
(dawniej: Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – inne lasy Skarbu Państwa)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	P	**33 033**	**1 936**	**3 525**	**3 239**	**7 173**	**306**	**3 832**	**3 242**	**500**	**462**	**57 248**	**100,0**
Ogółem	**%**	**57,6**	**3,4**	**6,2**	**5,7**	**12,5**	**0,5**	**6,7**	**5,7**	**0,9**	**0,8**	**100,0**	
	P	353	100	2	85	471	3	410	308	340	44	2 116	3,7
Dolnośląskie	%	16,7	4,7	0,1	4,0	22,3	0,1	19,4	14,5	16,1	2,1	100,0	
Kujawsko-	P	482	1	1	2	59	2	29	36	2	3	617	1,1
-pomorskie	%	78,0	0,2	0,2	0,3	9,5	0,3	4,7	6,0	0,3	0,5	100,0	
	P	1 016	1		8	940	53	104	73	2	48	2 245	3,9
Lubelskie	%	45,2			0,4	41,9	2,4	4,6	3,3	0,1	2,1	100,0	
	P	280	1		1	52		13	12	1	3	363	0,6
Lubuskie	%	76,9	0,5		0,3	14,3		3,6	3,3	0,3	0,8	100,0	
	P	3 951	17	91	188	854	2	250	202	7	22	5 584	9,8
Łódzkie	%	70,8	0,3	1,6	3,4	15,3		4,5	3,6	0,1	0,4	100,0	
	P	1 645	1 392	3 142	2 028	336	90	98	144	16	51	8 942	15,5
Małopolskie	%	18,4	15,6	35,0	22,7	3,8	1,0	1,1	1,6	0,2	0,6	100,0	
	P	4 852	6	9	3	1 042	33	670	477	38	74	7 204	12,6
Mazowieckie	%	67,4	0,1	0,1		14,5	0,5	9,3	6,6	0,5	1,0	100,0	
	P	1 186	6	23	111	826		314	248	2	20	2 736	4,8
Opolskie	%	43,3	0,2	0,8	4,1	30,2		11,5	9,1	0,1	0,7	100,0	
	P	1 102	12	164	169	105	43	63	91	1	11	1 761	3,1
Podkarpackie	%	62,5	0,7	9,3	9,6	6,0	2,4	3,6	5,2	0,1	0,6	100,0	
	P	795	52			170	4	285	176	4	7	1 493	2,6
Podlaskie	%	53,1	3,5			11,4	0,3	19,1	11,8	0,3	0,5	100,0	
	P	1 809	16	2	94	78	4	91	49		12	2 155	3,8
Pomorskie	%	83,9	0,7	0,1	4,4	3,6	0,2	4,2	2,3		0,6	100,0	
	P	4 060	108	33	285	618	29	616	266	26	94	6 135	10,7
Śląskie	%	66,2	1,8	0,5	4,6	10,1	0,5	10,0	4,3	0,4	1,6	100,0	
	P	1 697	1	40	22	169	14	159	72	4	13	2 191	3,8
Świętokrzyskie	%	77,5		1,8	1,0	7,7	0,6	7,3	3,3	0,2	0,6	100,0	
Warmińsko-	P	1 483	116		48	145	12	260	276	5	43	2 388	4,2
-mazurskie	%	62,0	4,9		2,0	6,1	0,5	10,9	11,6	0,2	1,8	100,0	
	P	6 497	67	16	106	1 090	16	206	487	22	11	8 518	14,9
Wielkopolskie	%	76,3	0,8	0,2	1,2	12,8	0,2	2,4	5,7	0,3	0,1	100,0	
Zachodnio-	P	1 825	40	2	89	218	1	264	325	30	6	2 800	4,9
pomorskie	%	65,2	1,4	0,1	3,2	7,8		9,4	11,6	1,1	0,2	100,0	

o mniejszej zasobności, tj. z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 76,8% ogólnej powierzchni innych lasów publicznych.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących (tabela VII-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej (tabela VII-11).

Tabela VII-12. Miąższość drzewostanów według gatunków panujących i województw – inne lasy publiczne
(dawniej: Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – inne lasy Skarbu Państwa)

Województwo		Miąższość w tys. m³ (M) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	M	**9 407,7**	**641,4**	**1 692,1**	**958,1**	**1 887,6**	**65,9**	**742,9**	**768,4**	**117,5**	**100,6**	**16 382,2**	**100,0**
Ogółem	**%**	**57,6**	**3,9**	**10,3**	**5,8**	**11,5**	**0,4**	**4,5**	**4,7**	**0,7**	**0,6**	**100,0**	
	M	73,9	28,5		10,1	93,2	0,9	41,1	17,2	75,6	8,9	349,4	2,1
Dolnośląskie	%	21,2	8,2		2,9	26,6	0,3	11,8	4,9	21,6	2,5	100,0	
Kujawsko-	M	132,5				13,6	0,7	4,7	8,4	0,6	0,5	161,0	1,0
-pomorskie	%	82,4				8,4	0,4	2,9	5,2	0,4	0,3	100,0	
	M	260,8	0,1		1,9	216,3	8,2	17,2	15,2	0,5	9,5	529,7	3,2
Lubelskie	%	49,3			0,4	40,8	1,5	3,2	2,9	0,1	1,8	100,0	
	M	70,2	0,7		0,1	13,1		3,4	2,5	0,1	0,6	90,7	0,6
Lubuskie	%	77,2	0,8		0,1	14,5		3,8	2,8	0,1	0,7	100,0	
	M	1 276,1	4,2	30,7	57,2	256,5	0,7	50,1	57,7	2,3	4,4	1 739,9	10,6
Łódzkie	%	73,5	0,2	1,7	3,3	14,7		2,9	3,3	0,1	0,3	100,0	
	M	473,4	497,5	1 550,5	671,9	91,5	20,4	19,9	26,3	2,8	14,6	3 368,8	20,6
Małopolskie	%	14,0	14,8	46,1	19,9	2,7	0,6	0,6	0,8	0,1	0,4	100,0	
	M	1 299,4	1,3	1,4	0,5	310,6	8,9	135,7	130,3	8,0	15,7	1 911,8	11,7
Mazowieckie	%	68,0	0,1	0,1		16,2	0,5	7,1	6,8	0,4	0,8	100,0	
	M	416,9	0,5	13,4	31,4	262,5		81,3	79,5	0,4	5,1	891,0	5,4
Opolskie	%	46,8	0,1	1,5	3,5	29,5		9,1	8,9		0,6	100,0	
	M	271,2	2,4	58,9	49,6	25,6	10,0	9,5	16,3	0,1	1,9	445,5	2,7
Podkarpackie	%	61,0	0,6	13,2	11,1	5,7	2,2	2,1	3,7		0,4	100,0	
	M	207,6	13,0			33,1	0,9	44,8	43,7	1,4	1,8	346,3	2,1
Podlaskie	%	60,0	3,8			9,6	0,2	12,9	12,6	0,4	0,5	100,0	
	M	364,6	5,7	0,9	22,9	12,7	1,2	18,9	8,6		2,4	437,9	2,7
Pomorskie	%	83,3	1,3	0,2	5,2	2,9	0,3	4,3	2,0		0,5	100,0	
	M	941,8	27,3	13,2	52,4	135,3	6,1	125,4	64,7	6,5	19,1	1 391,8	8,5
Śląskie	%	67,7	2,0	0,9	3,8	9,7	0,4	9,0	4,6	0,5	1,4	100,0	
	M	428,0	0,1	14,4	4,0	37,1	3,1	24,3	11,5	1,0	2,6	526,1	3,2
Świętokrzyskie	%	81,3		2,7	0,8	7,1	0,6	4,6	2,2	0,2	0,5	100,0	
Warmińsko-	M	549,6	33,8		10,3	24,2	2,0	54,6	85,4	1,6	10,0	771,5	4,7
-mazurskie	%	71,2	4,4		1,3	3,1	0,3	7,1	11,1	0,2	1,3	100,0	
	M	2 218,0	13,8	8,5	22,2	315,1	2,5	51,5	121,6	7,8	2,4	2 763,4	16,9
Wielkopolskie	%	80,2	0,5	0,3	0,8	11,4	0,1	1,9	4,4	0,3	0,1	100,0	
Zachodnio-	M	423,7	12,5	0,2	23,6	47,2	0,3	60,5	79,5	8,8	1,1	657,4	4,0
pomorskie	%	64,5	1,9		3,6	7,2		9,2	12,1	1,3	0,2	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela VII-13. Waha się on od 47 do 81 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: lubelskim i warmińsko-mazurskim – po 81 lat, zachodniopomorskim – 79 lat, natomiast najniższym: w dolnośląskim – 47 lat i podlaskim – 59 lat. W zasięgach pozostałych województw przeciętny wiek drzewostanów kształtuje się w granicach 61–73 lata, przy przeciętnym w kraju – 69 lat.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela VII-13. Największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: małopolskiego – 381 m³/ha, warmińsko-mazurskiego – 329 m³/ha, opolskiego i wielkopolskiego – po 328 m³/ha. Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (292 m³/ha) wykazują także drzewostany województwa łódzkiego – 317 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością

Tabela VII-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według województw – inne lasy publiczne

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność w m³/ha
1	2	3
Ogółem	**69**	**292**
Dolnośląskie	47	171
Kujawsko-pomorskie	67	267
Lubelskie	81	240
Lubuskie	61	257
Łódzkie	69	317
Małopolskie	73	381
Mazowieckie	70	271
Opolskie	73	328
Podkarpackie	68	260
Podlaskie	59	241
Pomorskie	71	208
Śląskie	61	237
Świętokrzyskie	63	248
Warmińsko-mazurskie	81	329
Wielkopolskie	69	328
Zachodniopomorskie	79	242

Rysunek VII-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – inne lasy publiczne

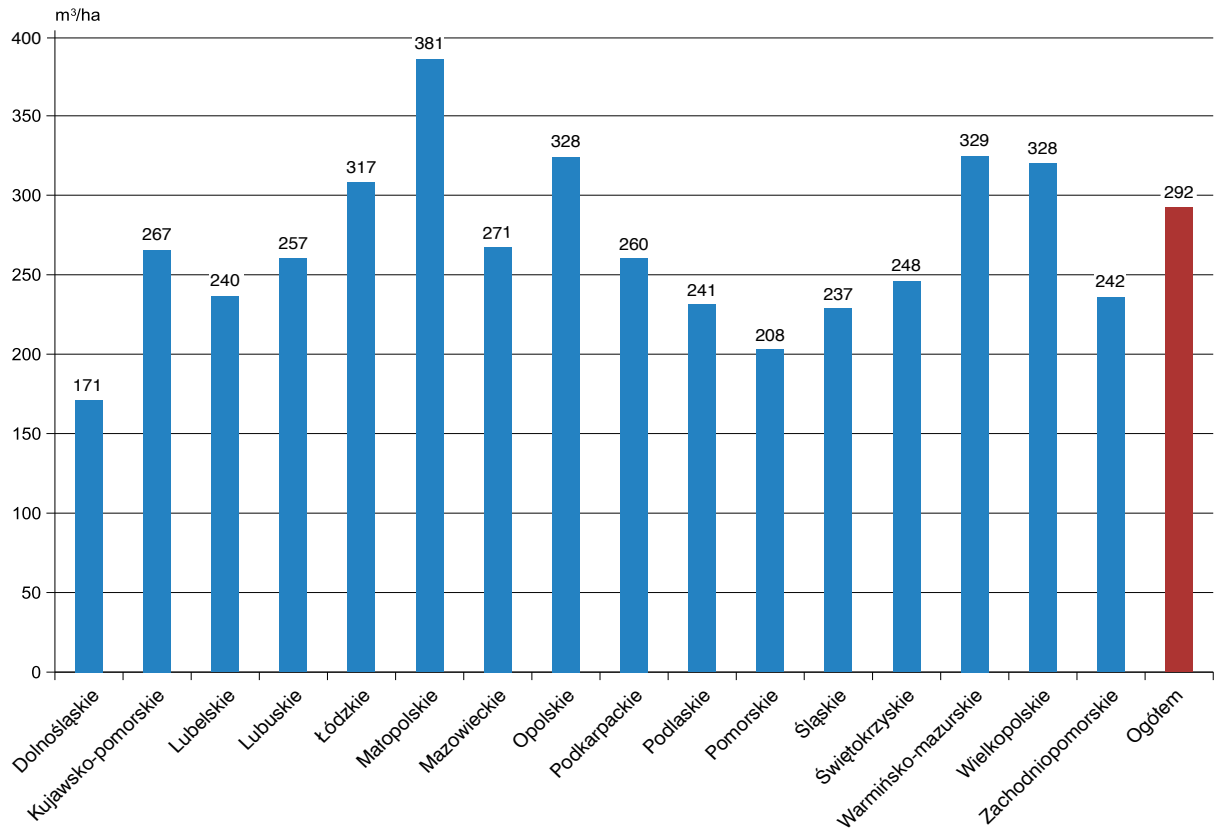

odznaczają się drzewostany województw: dolnośląskiego – 171 m³/ha, pomorskiego – 208 m³/ha, śląskiego – 237 m³/ha, lubelskiego – 240 m³/ha i podlaskiego – 241 m³/ha.

Przeciętną zasobność w innych lasach publicznych według województw przedstawia dodatkowo rysunek VII-6.

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela VII-14 przedstawia użytkowanie w innych lasach publicznych oraz w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2013–2022). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość drzewostanów została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach. Te dwie formy własności zostały przedstawione razem, ponieważ w kwestii użytkowania publikacje GUS nie rozdzielają przedstawianych form własności.

Tabela VII-14. Łączne użytkowanie w lasach ZWRSP oraz innych lasach publicznych

Rok	Powierzchnia			Miąższość drzewostanów			Użytkowanie netto razem ZWRSP oraz inne publiczne	Użytkowanie brutto razem ZWRSP oraz inne publiczne*	Użytkowanie brutto w stosunku do miąższości**
	ZWRSP	inne publiczne	razem	ZWRSP	inne publiczne	razem			
	tys. ha			tys. m³					%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2012	32	**59**	**91**	b.d.	**b.d.**	**b.d.**	115	144	b.d.
2013	30	**55**	**85**	b.d.	**b.d.**	**b.d.**	111	139	b.d.
2014	29	**54**	**83**	6 931	**14 071**	**21 002**	126	158	0,75
2015	28	**53**	**81**	6 575	**13 918**	**20 493**	113	141	0,69
2016	28	**54**	**82**	6 605	**14 231**	**20 926**	112	140	0,67
2017	28	**53**	**80**	6 808	**14 322**	**21 130**	113	141	0,67
2018	27	**54**	**81**	6 672	**15 127**	**21 799**	133	166	0,76
2019	27	**57**	**84**	6 715	**16 010**	**22 725**	121	151	0,66
2020	27	**58**	**85**	6 720	**16 444**	**23 164**	130	163	0,70
2021	28	**57**	**85**	7 034	**16 382**	**23 416**	144	180	0,77

* Użytkowanie netto na brutto zostało przeliczone wskaźnikiem 1,25.
** Obliczono łącznie dla lasów ZWRSP oraz innych publicznych ze względu na łączne przedstawienie użytkowania w zestawieniach GUS.

VIII. RAZEM LASY POZA ZARZĄDEM PGL LASY PAŃSTWOWE

Według stanu na 31 grudnia 2021 r. powierzchnia lasów poza PGL Lasy Państwowe wynosi w kraju 2 139 611 ha (GUS Leśnictwo 2022), co stanowi 23,1% powierzchni wszystkich lasów w Polsce. W Banku Danych o Lasach zgromadzono dotychczas opracowania dla lasów poza PGL LP o powierzchni 1 912 693 ha, tj. 89,4% powierzchni lasów poza PGL LP w kraju, w tym:

- dane z aktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 1 279 476 ha (59,8%);
- dane z nieaktualnej dokumentacji urządzeniowej obejmują 633 217 ha (29,6%).

Informacje dla obszarów nieposiadających opracowania urządzeniowego zostały uzupełnione w BDL w sposób statystyczny, zgodnie z podanym we wprowadzeniu założeniem, że istnieje dodatnia korelacja pomiędzy stanem/podobieństwem lasu a bliskością geograficzną odpowiednich obszarów leśnych.

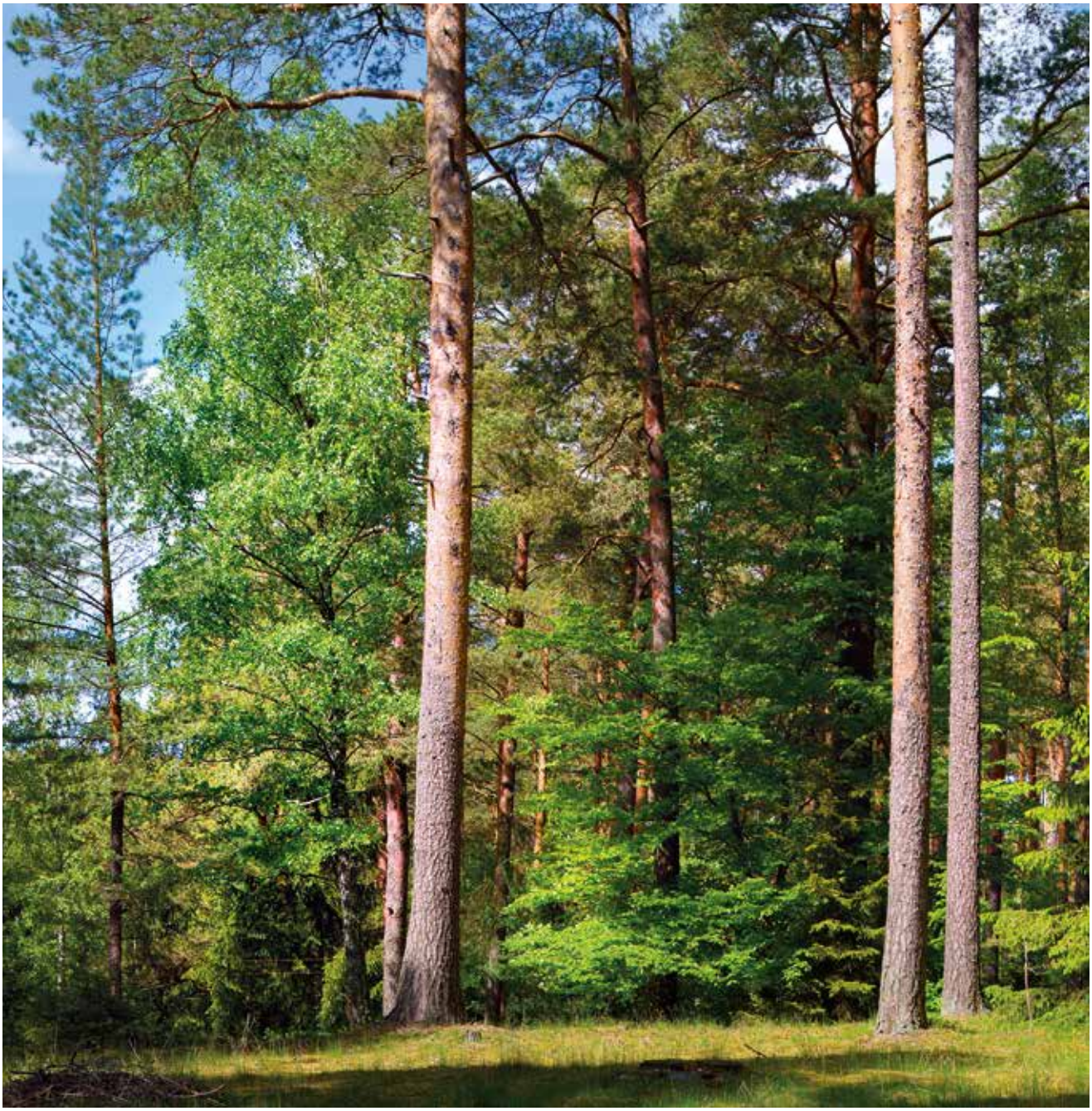

1. Ogólna charakterystyka stanu lasu

1.1. Typy siedliskowe lasu

Powierzchnię oraz miąższość drzewostanów, odpowiednio w ha i tys. m^3 ogółem oraz udział poszczególnych klas wieku według typów siedliskowych lasu na gruntach poza lasami PGL Lasy Państwowe przedstawiają tabele VIII-1 oraz VIII-2. Dodatkowo procentowy udział powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu obrazuje rysunek VIII-1.

Dominującymi typami siedliskowymi lasu są: bór mieszany świeży (BMśw), bór świeży (Bśw) oraz las mieszany świeży (LMśw) zajmujące odpowiednio 26,2%, 22,0% oraz 12,0% powierzchni leśnej. Siedliska borowe zajmują ogółem 53,9%, lasowe – 41,0%, olsowe – 5,1% powierzchni leśnej.

Udział siedlisk nizinnych wynosi 79,5%, wyżynnych – 8,1%, a górskich – 12,4% powierzchni leśnej.

Tabela VIII-1. Powierzchnia lasów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia ogółem gruntów leśnych		Powierzchnia w %											
			gruntów leśnych niezalesionych	gruntów leśnych zalesionych w klasach wieku										ogółem gruntów leśnych
	ha	%		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Ogółem	**2 139 611**	**100,0**	**3,8**	**7,4**	**13,3**	**22,2**	**27,6**	**13,4**	**4,6**	**3,5**	**4,2**	**96,2**	**100,0**	
Bs	5 135	0,2	7,5	4,2	15,9	37,6	23,3	8,1	2,2	1,2		92,5	100,0	
Bśw	470 138	22,0	3,4	8,0	16,4	29,7	26,1	11,5	3,5	1,3	0,1	96,6	100,0	
Bw	17 334	0,8	5,1	6,6	13,2	17,9	30,9	18,3	5,6	2,0	0,4	94,9	100,0	
Bb	3 505	0,2	15,3	0,6	12,0	18,4	19,6	6,8	4,3	20,3	2,7	84,7	100,0	
BMśw	561 444	26,2	3,9	10,7	15,8	24,3	28,6	11,7	3,2	1,4	0,4	96,1	100,0	
BMw	58 251	2,7	4,5	8,2	15,9	20,0	28,1	17,5	4,2	1,1	0,5	95,5	100,0	
BMb	4 545	0,2	10,5	2,4	11,9	21,8	24,1	9,0	4,9	11,4	4,0	89,5	100,0	
LMśw	256 887	12,0	3,3	8,1	12,3	17,7	28,0	15,3	5,1	3,6	6,6	96,7	100,0	
LMw	61 464	2,9	7,2	7,0	15,1	23,9	27,9	8,5	1,4	1,1	7,9	92,8	100,0	
LMb	11 459	0,5	6,6	1,3	10,7	22,0	29,8	12,4	8,4	6,7	2,1	93,4	100,0	
Lśw	108 931	5,1	2,6	6,5	11,0	17,3	25,8	15,0	5,5	7,8	8,5	97,4	100,0	
Lw	32 810	1,5	7,0	5,5	13,6	18,6	25,8	11,2	3,1	7,1	8,1	93,0	100,0	
Ol	95 787	4,5	9,6	7,8	13,6	26,1	33,1	7,7	1,6	0,5		90,4	100,0	
OlJ	10 944	0,5	6,3	3,5	9,5	17,6	23,1	15,3	9,6	6,4	8,7	93,7	100,0	
Ł	3 978	0,2	14,2	6,1	10,7	10,4	20,3	10,4	4,8	16,8	6,3	85,8	100,0	
BMwyż	7 088	0,3	2,5	4,3	14,2	20,3	30,8	15,1	3,0	2,7	7,1	97,5	100,0	
LMwyż	31 882	1,5	2,3	3,0	8,9	15,0	28,3	22,7	5,8	4,0	10,0	97,7	100,0	
Lwyż	129 803	6,1	2,0	3,8	8,7	13,3	30,6	21,4	5,6	3,2	11,4	98,0	100,0	
OlJwyż	1 377	0,1	4,6	3,1	24,4	35,8	23,1	3,0	0,1		5,9	95,4	100,0	
Łwyż	1 152	0,1	10,3	5,4	30,6	25,2	14,9	4,6	1,2	1,4	6,4	89,7	100,0	
BWG	7 772	0,4	3,0	0,7	3,0	35,1	11,1	6,4	8,4	29,7	2,6	97,0	100,0	
BG	1 812	0,1	7,2	0,6	3,1	23,2	27,6	8,3	3,2	20,3	6,5	92,8	100,0	
BMG	16 981	0,8	4,3	5,8	10,3	14,4	15,3	9,0	6,0	16,7	18,2	95,7	100,0	
LMG	60 298	2,8	3,0	3,9	7,8	15,5	27,1	16,5	7,0	6,9	12,3	97,0	100,0	
LG	175 819	8,2	1,9	1,7	5,5	14,1	26,1	16,5	10,8	11,2	12,2	98,1	100,0	
OlJG	808		7,6	2,6	39,1	26,3	14,8	3,7	1,4		4,5	92,4	100,0	
ŁłG	2 207	0,1	9,4	1,9	25,4	32,5	16,3	4,7	2,8	2,4	4,6	90,6	100,0	

Tabela VIII-2. Miąższość drzewostanów według klas wieku i typów siedliskowych lasu – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Typ siedliskowy lasu	Miąższość ogółem na gruntach leśnych		Miąższość w %												
			na gruntach leśnych niezalesionych	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											ogółem na gruntach leśnych
	tys. m³	%		przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Ogółem	**495 398,5**	**100,0**	**0,2**	**0,1**	**0,6**	**6,9**	**23,8**	**33,9**	**17,9**	**6,6**	**5,8**	**4,2**	**99,8**	**100,0**	
Bs	685,6	0,1	0,3		0,3	9,8	43,1	30,9	10,5	2,7	2,4		99,7	100,0	
Bśw	96 268,2	19,4	0,1		0,6	8,5	35,6	34,1	14,8	4,5	1,7	0,1	99,9	100,0	
Bw	3 498,4	0,7	0,3		0,4	6,8	19,2	39,2	23,1	7,2	3,5	0,3	99,7	100,0	
Bb	445,5	0,1	0,4	0,1	0,1	7,3	17,0	24,5	9,9	6,8	31,9	2,0	99,6	100,0	
BMśw	122 476,1	24,7	0,2	0,1	1,0	9,2	29,8	37,3	15,3	4,3	2,4	0,4	99,8	100,0	
BMw	12 054,3	2,4	0,3	0,1	0,7	9,6	22,4	35,1	23,4	5,9	1,9	0,6	99,7	100,0	
BMb	744,6	0,2	0,3		0,2	7,0	23,5	32,0	12,7	7,1	14,5	2,7	99,7	100,0	
LMśw	60 077,2	12,1	0,2	0,1	0,7	6,8	19,4	34,0	19,9	7,4	6,1	5,4	99,8	100,0	
LMw	11 728,0	2,4	0,5	0,1	1,2	11,3	28,0	36,3	12,2	2,1	2,2	6,1	99,5	100,0	
LMb	1 737,3	0,4	0,3	0,1	0,3	8,0	24,0	34,0	14,2	8,6	8,8	1,7	99,7	100,0	
Lśw	26 015,6	5,3	0,2	0,1	0,4	5,6	16,7	29,1	19,4	8,0	13,4	7,1	99,8	100,0	
Lw	7 427,9	1,5	0,4	0,1	0,8	7,9	19,8	30,6	14,7	4,8	14,0	6,9	99,6	100,0	
Ol	18 292,1	3,7	0,5		1,3	10,4	30,4	42,5	11,0	2,8	1,1		99,5	100,0	
OlJ	2 984,0	0,6	0,2	0,1	0,7	4,9	16,2	23,4	20,1	15,9	11,2	7,3	99,8	100,0	
Ł	843,6	0,2	1,9	0,2	1,1	7,0	10,9	23,3	14,3	6,7	29,7	4,9	98,1	100,0	
BMwyż	1 714,3	0,3	0,1	0,1	0,4	7,7	22,0	37,6	18,7	3,4	4,6	5,4	99,9	100,0	
LMwyż	8 818,9	1,8	0,1		0,2	3,7	12,7	30,7	29,4	7,9	6,6	8,7	99,9	100,0	
Lwyż	35 396,5	7,1	0,1	0,1	0,4	3,7	11,5	34,3	27,3	7,6	5,3	9,7	99,9	100,0	
OlJwyż	293,4	0,1	0,2	0,1	0,8	20,1	40,1	30,1	4,7	0,1		3,8	99,8	100,0	
Łwyż	184,1		0,6	0,3	1,2	23,4	31,3	23,1	7,6	2,1	3,9	6,5	99,4	100,0	
BWG	1 584,8	0,3		0,1		0,2	5,2	11,6	10,4	10,7	58,5	3,3	100,0	100,0	
BG	385,3	0,1	0,4			1,3	17,1	36,2	10,3	4,2	23,2	7,3	99,6	100,0	
BMG	3 887,0	0,8	0,1	0,3	0,1	2,9	14,3	20,9	15,7	9,9	15,9	19,9	99,9	100,0	
LMG	18 713,8	3,8	0,1	0,2	0,1	2,4	14,1	30,7	22,2	9,4	8,9	11,9	99,9	100,0	
LG	58 636,1	11,8	0,1	0,1		1,5	11,8	28,1	20,1	13,6	14,4	10,3	99,9	100,0	
OlJG	121,7		0,5	0,1	1,0	29,8	31,1	24,2	6,3	3,1	0,1	3,8	99,5	100,0	
ŁIG	384,2	0,1	0,4	0,1	0,7	20,0	32,6	21,6	7,8	6,3	7,0	3,5	99,6	100,0	

Tabela VIII-3. Struktura powierzchniowa typów siedliskowych lasu według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe
(dawniej: Struktura powierzchniowa siedlisk według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Województwo	Typ siedliskowy lasu w % powierzchni																											
	Bs	Bśw	Bw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	Ol	OlJ	Ł	BMwyż	LMwyż	Lwyż	OlJwyż	Łwyż	BWG	BG	BMG	LMG	LG	OlJG	ŁG	ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Razem	**0,2**	**22,0**	**0,8**	**0,2**	**26,2**	**2,7**	**0,2**	**12,0**	**2,9**	**0,5**	**5,1**	**1,5**	**4,5**	**0,5**	**0,2**	**0,3**	**1,5**	**6,1**	**0,1**	**0,1**	**0,4**	**0,1**	**0,8**	**2,8**	**8,2**		**0,1**	**100,0**
Dolnośląskie		1,5			10,1	0,7		8,2	2,4		6,2	3,7	1,1	0,6	1,7	0,5	11,2	7,5	0,2	0,2		0,3	9,1	25,2	8,9	0,4	0,3	100,0
Kujawsko--pomorskie	0,2	26,9	0,2	0,1	40,2	1,6	0,3	13,2	3,8	0,3	3,3	1,5	7,3	0,6	0,5													100,0
Lubelskie	0,1	13,1	1,2	0,3	28,6	4,9	0,4	20,9	4,5	0,7	13,5	0,6	3,0			0,6	2,0	5,6										100,0
Lubuskie		22,7			36,9	0,7		20,2	2,8	0,1	8,1	2,9	3,4	1,0	1,2													100,0
Łódzkie	0,2	33,5	0,7		44,8	2,9	0,1	9,2	2,0		2,1	0,5	3,7	0,2	0,1													100,0
Małopolskie		0,9			2,3	0,4		1,1	0,6		0,4	0,3	0,5	0,1	0,1	0,9	4,8	19,7	0,3	0,2	3,3	0,6	5,0	15,8	42,0	0,2	0,5	100,0
Mazowieckie	0,5	37,9	1,4		32,6	3,6		8,9	3,7	0,1	2,1	1,9	5,9	0,8	0,1	0,2	0,3											100,0
Opolskie		7,7	0,1		33,0	2,4	0,1	22,5	5,4	0,1	12,4	6,7	1,1	1,8	1,5		1,5	2,6						0,4	0,7			100,0
Podkarpackie		10,1	0,9	0,1	14,7	2,4		6,2	2,4	0,1	1,2	0,5	1,3	0,1	0,1	0,1	1,2	29,9	0,3	0,3				0,6	27,2		0,3	100,0
Podlaskie	0,1	25,2	0,6	0,7	27,6	2,2	0,5	15,0	3,7	2,7	5,0	3,6	11,8	1,3														100,0
Pomorskie	0,7	38,2	0,4	0,2	30,9	1,4	0,8	17,9	1,8	0,8	4,6	0,6	1,5	0,1	0,1													100,0
Śląskie	0,1	13,7	0,6	0,1	25,1	3,5	0,2	9,3	2,9	0,1	2,8	1,1	0,9	0,2	0,1	1,6	2,6	3,6	0,1		0,1		1,2	11,3	18,5	0,1	0,2	100,0
Świętokrzyskie	0,3	31,4	2,2	0,1	31,1	5,4	0,2	10,8	1,3		2,1	0,3	2,6		0,1	0,7	3,9	4,3						0,4	2,8			100,0
Warmińsko--mazurskie		8,1	0,2	0,2	20,7	1,5	0,5	25,5	3,5	1,3	21,1	4,4	11,8	1,0	0,2													100,0
Wielkopolskie	0,7	34,1	0,8		35,1	1,9		11,8	2,0		6,6	1,7	4,0	0,9	0,4													100,0
Zachodnio-pomorskie	0,3	8,8	0,2	0,1	25,8	1,4	0,3	32,5	4,1	0,7	15,3	2,8	5,9	1,3	0,5													100,0

Rysunek VIII-1. Procentowy udział powierzchni typów siedliskowych lasu – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

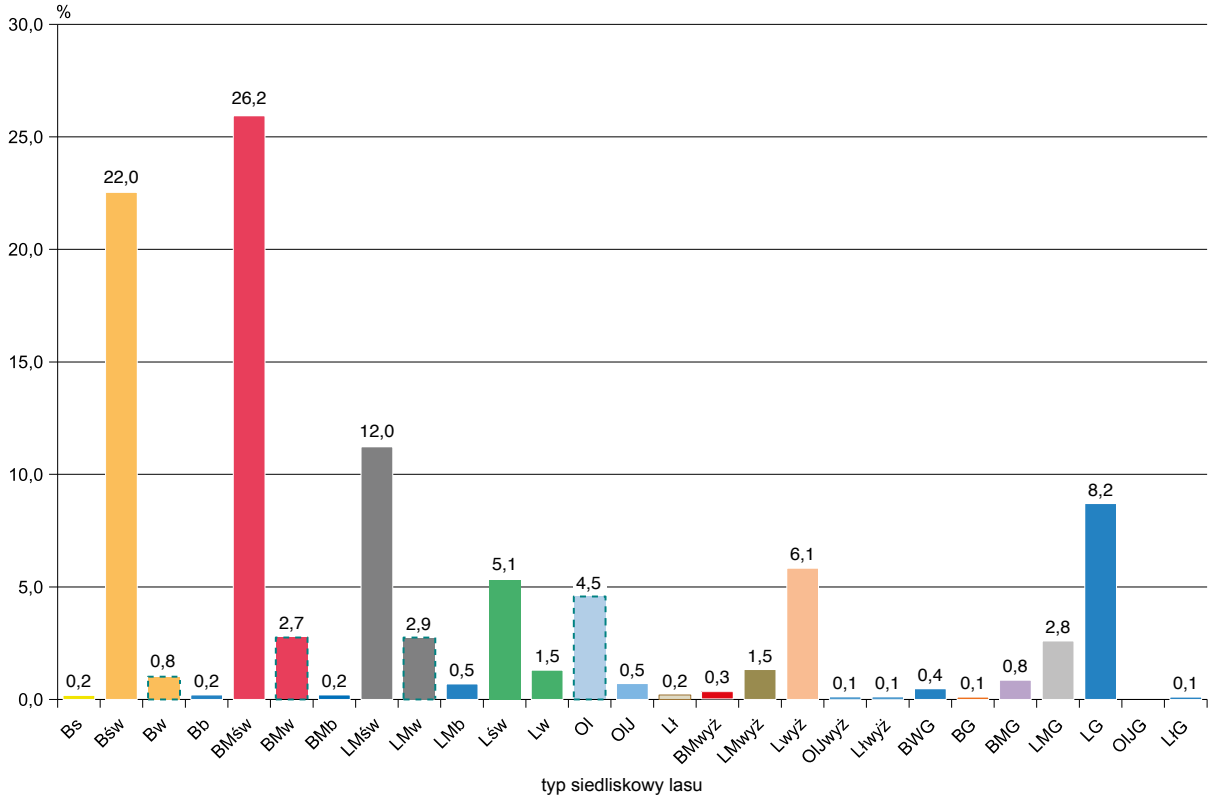

1.2. Struktura powierzchniowo-miąższościowa zasobów leśnych

1.2.1. Struktura powierzchniowa zasobów leśnych

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku przedstawia tabela VIII-4, natomiast zestawienie powierzchni zgeneralizowane do układu według gatunków panujących oraz klas wieku – tabela VIII-5. Graficzną ilustracją procentowego udziału powierzchni według klas wieku jest rysunek VIII-2.

Ogólna powierzchnia leśna (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) lasów poza PGL LP według stanu na 31 grudnia 2021 r. wynosi 2 139 611 ha, w tym:

– grunty zalesione	2 057 424 ha,	tj.	96,2%
– grunty niezalesione	82 187 ha,	tj.	3,8%
	2 139 611 ha,	tj.	100,0%

Natomiast powierzchnia leśna na gruntach leśnych zalesionych według gatunków panujących wynosi:

– gatunki iglaste	1 388 749 ha,	tj.	67,5%
– gatunki liściaste	668 675 ha,	tj.	32,5%
	2 057 424 ha,	tj.	100,0%

Układ powierzchniowy w 40-letnich klasach wieku przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Powierzchnia w ha	Udział w ogólnej powierzchni w %
Grunty leśne niezalesione	82 187	3,8
I i II klasa wieku (1–40 lat)	444 154	20,7
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	1 064 083	49,8
V i starsze oraz KO, KDO, BP	549 187	25,7
Razem	2 139 611	100,0

1.2.2. Struktura miąższościowa zasobów leśnych

Ustalona w toku aktualizacji na 1 stycznia 2022 r. ogólna miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej lasów poza PGL LP wynosi 495 398,5 tys. m^3. Zestawienie miąższości drzewostanów według gatunków panujących i klas wieku przedstawiają tabele VIII-4 oraz VIII-6.

Z danych, które przedstawia tabela VIII-4, wynika, że miąższość drzewostanów na gruntach leśnych ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) wynosi:

– grunty zalesione	494 527,5 tys. m^3,	tj.	99,8%
– grunty niezalesione	871,0 tys. m^3,	tj.	0,2%
	495 398,5 tys. m^3,	tj.	100,0%

Tabela VIII-4. Powierzchnia oraz miąższość drzewostanów według gatunków panujących oraz klas i podklas wieku – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Powierzchniowo-miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / miąższość w tys. m³ (M)																Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne nieza-les.	grunty leśne zalesione w klasach i podklasach wieku																
			prze-stoje	I		II		III		IV		V		VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem		
				a	b	a	b	a	b	a	b	a	b					ha/tys. m³	% zal.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Ogółem	**P**	**82 187**		**40 520**	**118 271**	**159 307**	**126 056**	**171 607**	**302 535**	**325 255**	**264 686**	**178 855**	**108 343**	**97 539**	**74 743**	**89 707**	**2 057 424**	**2 139 611**	**96,2**
	M	**871,0**	**370,5**	**71,6**	**3 013,9**	**13 471,5**	**20 713,6**	**38 592,1**	**79 398,5**	**91 130,9**	**76 402,0**	**54 207,3**	**34 566,9**	**32 874,1**	**28 905,4**	**20 809,2**	**494 527,5**	**495 398,5**	**99,8**
R-m iglaste	P	55 200		31 837	81 868	96 952	71 591	109 765	220 933	225 833	180 784	130 006	79 176	66 611	41 305	52 088	1 388 749	1 443 949	96,2
	M	529,2	195,9	17,7	1 900,1	8 088,1	12 628,3	26 578,9	61 263,9	67 220,1	54 913,3	40 380,4	25 186,3	21 632,3	15 355,3	13 888,1	349 248,7	349 777,9	99,8
So	P	49 079		29 151	77 464	89 237	63 612	98 729	201 569	199 694	154 788	107 207	63 869	51 516	25 642	26 663	1 189 141	1 238 220	96,0
	M	456,6	107,5	13,9	1 857,3	7 728,1	11 478,1	23 742,1	54 606,0	57 084,4	44 129,9	30 441,5	18 382,2	15 300,1	8 751,4	6 018,0	279 640,5	280 097,1	99,8
Św	P	2 872		1 598	3 942	5 906	6 092	7 552	12 560	13 354	10 849	7 236	5 703	6 607	9 484	12 857	103 740	106 612	97,3
	M	33,1	59,1	3,7	40,9	332,1	922,7	1 817,5	3 914,8	4 591,7	3 881,5	2 745,8	2 363,4	2 594,1	3 818,1	3 613,9	30 699,3	30 732,4	99,9
Jd	P	3 249		1 088	462	1 809	1 887	3 484	6 804	12 785	15 147	15 563	9 604	8 488	6 179	12 568	95 868	99 117	96,7
	M	39,5	29,3	0,1	1,9	27,9	227,5	1 019,3	2 743,1	5 544,0	6 901,9	7 193,1	4 440,7	3 738,1	2 785,8	4 256,2	38 908,9	38 948,4	99,9
R-m liściaste	P	26 987		8 683	36 403	62 355	54 465	61 842	81 602	99 422	83 902	48 849	29 167	30 928	33 438	37 619	668 675	695 662	96,1
	M	341,8	174,6	53,9	1 113,8	5 383,4	8 085,3	12 013,2	18 134,6	23 910,8	21 488,7	13 826,9	9 380,6	11 241,8	13 550,1	6 921,1	145 278,8	145 620,6	99,8
Bk	P	4 675		1 646	2 626	3 168	2 225	2 961	6 770	12 493	15 358	14 228	12 190	16 831	21 071	10 798	122 365	127 040	96,3
	M	59,5	45,6	2,4	15,8	92,5	219,0	595,6	1 712,5	3 501,2	4 779,5	4 677,3	4 504,5	6 734,1	8 667,6	2 682,2	38 229,8	38 289,3	99,8
Db	P	11 525		2 270	8 562	7 648	7 179	7 047	9 179	15 273	19 367	15 259	10 000	8 746	9 579	3 335	123 444	134 969	91,5
	M	171,7	43,5	5,1	74,8	391,0	847,8	1 299,4	2 035,2	3 772,7	4 908,7	4 097,0	2 957,7	2 809,6	3 802,9	691,5	27 736,9	27 908,6	99,4
Gb	P	37		38	360	1 251	2 231	4 959	7 582	7 493	4 472	1 750	411	327	782	4 697	36 353	36 390	99,9
	M	0,2	13,9	0,1	4,9	97,1	272,8	881,2	1 499,7	1 694,8	1 075,5	456,3	106,2	118,7	377,4	713,1	7 311,7	7 311,9	100,0
Brz	P	178		1 314	13 583	35 510	23 487	21 744	25 783	28 710	20 211	6 687	2 558	1 744	437	8 423	190 191	190 369	99,9
	M	2,9	35,2	7,9	464,1	3 002,0	3 420,6	3 992,7	5 342,3	6 173,8	4 380,0	1 519,5	543,5	340,9	56,4	1 195,9	30 474,8	30 477,7	100,0
Ol	P	10 449		3 314	10 267	11 145	14 592	20 324	27 423	31 855	22 421	9 858	3 329	2 786	1 206	6 974	165 494	175 943	94,1
	M	105,7	25,7	37,6	511,8	1 340,3	2 462,4	4 226,5	6 432,0	7 914,9	5 812,6	2 778,4	1 053,3	1 072,8	535,8	1 109,6	35 313,7	35 419,4	99,7
Tp	P	62		11	33	180	325	309	452	464	250	179	104	42	65	647	3 061	3 123	98,0
	M	1,5	0,3	0,2	2,2	29,2	76,8	69,1	116,1	109,8	61,9	46,3	32,2	10,9	18,9	106,4	680,3	681,8	99,8
Os	P	61		90	972	3 453	4 426	4 498	4 413	3 134	1 823	888	575	452	298	2 745	27 767	27 828	99,8
	M	0,3	10,4	0,6	40,2	431,3	785,9	948,7	996,8	743,6	470,5	252,1	183,2	154,8	91,1	422,4	5 531,6	5 531,9	100,0

Natomiast miąższość drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według grup gatunków panujących wynosi odpowiednio:

– gatunki iglaste	349 248,7 tys. m^3,	tj.	70,6%
– gatunki liściaste	145 278,8 tys. m^3,	tj.	29,4%
	494 527,5 tys. m^3,	tj.	100,0%

Miąższość drzewostanów, ujęta w 40-letnich klasach wieku, przedstawia się następująco:

Klasa wieku	Miąższość w tys. m^3	Udział w ogólnej miąższości w %
Grunty leśne niezalesione	871,0	0,2
Przestoje na gruntach zalesionych	370,5	0,1
I i II klasa wieku (1–40 lat)	37 270,6	7,5
III i IV klasa wieku (41–80 lat)	285 523,5	57,7
V i starsze oraz KO, KDO, BP	171 362,9	34,5
Razem	495 398,5	100,0

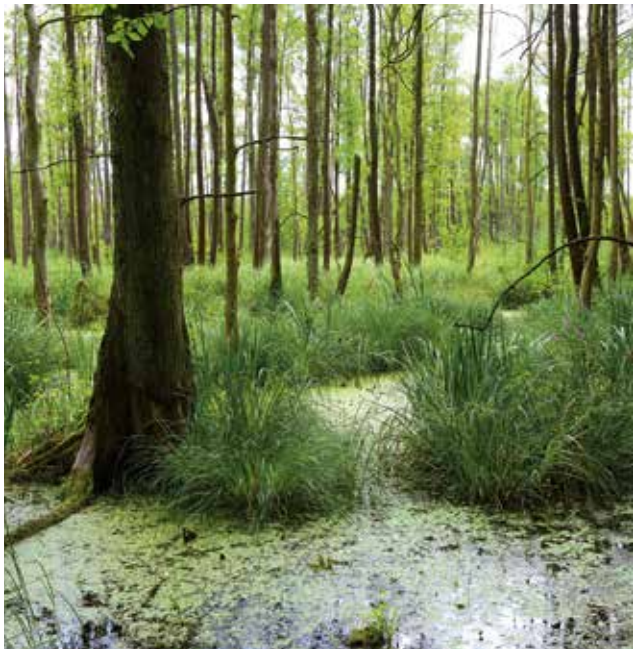

Tabela VIII-5. Powierzchnia lasów według klas wieku i gatunków panujących – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Gatunek panujący		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**82 187**	**158 791**	**285 363**	**474 142**	**589 941**	**287 198**	**97 539**	**74 743**	**89 707**	**2 057 424**	**2 139 611**	**100,0**
	%	**3,8**	**7,4**	**13,3**	**22,2**	**27,6**	**13,4**	**4,6**	**3,5**	**4,2**	**96,2**	**100,0**	
R-m iglaste	P	55 200	113 706	168 547	330 695	406 615	209 182	66 611	41 305	52 088	1 388 749	1 443 949	67,6
	%	3,8	7,9	11,7	22,9	28,2	14,5	4,6	2,9	3,6	96,2	100,0	
So	P	49 079	106 615	152 851	300 297	354 481	171 076	51 516	25 642	26 663	1 189 141	1 238 220	58,0
	%	4,0	8,6	12,3	24,3	28,5	13,8	4,2	2,1	2,2	96,0	100,0	
Św	P	2 872	5 540	11 998	20 110	24 202	12 942	6 607	9 484	12 857	103 740	106 612	5,0
	%	2,7	5,2	11,3	18,9	22,6	12,1	6,2	8,9	12,1	97,3	100,0	
Jd	P	3 249	1 551	3 698	10 288	27 932	25 164	8 488	6 179	12 568	95 868	99 117	4,6
	%	3,3	1,6	3,7	10,4	28,1	25,4	8,6	6,2	12,7	96,7	100,0	
R-m liściaste	P	26 987	45 085	116 816	143 447	183 326	78 016	30 928	33 438	37 619	668 675	695 662	32,4
	%	3,9	6,5	16,8	20,6	26,4	11,2	4,4	4,8	5,4	96,1	100,0	
Bk	P	4 675	4 274	5 393	9 730	27 852	26 416	16 831	21 071	10 798	122 365	127 040	5,9
	%	3,7	3,4	4,2	7,7	21,9	20,8	13,2	16,6	8,5	96,3	100,0	
Db	P	11 525	10 833	14 827	16 227	34 640	25 257	8 746	9 579	3 335	123 444	134 969	6,3
	%	8,5	8,0	11,0	12,0	25,7	18,7	6,5	7,1	2,5	91,5	100,0	
Gb	P	37	397	3 483	12 541	11 964	2 162	327	782	4 697	36 353	36 390	1,7
	%	0,1	1,1	9,6	34,5	32,9	5,9	0,9	2,1	12,9	99,9	100,0	
Brz	P	178	14 897	58 995	47 526	48 922	9 247	1 744	437	8 423	190 191	190 369	8,9
	%	0,1	7,8	31,0	25,0	25,7	4,9	0,9	0,2	4,4	99,9	100,0	
Ol	P	10 449	13 578	25 736	47 750	54 277	13 187	2 786	1 206	6 974	165 494	175 943	8,2
	%	5,9	7,7	14,6	27,1	30,9	7,5	1,6	0,7	4,0	94,1	100,0	
Tp	P	62	45	505	761	714	282	42	65	647	3 061	3 123	0,1
	%	2,0	1,4	16,2	24,4	22,9	9,0	1,3	2,1	20,7	98,0	100,0	
Os	P	61	1 061	7 877	8 912	4 957	1 465	452	298	2 745	27 767	27 828	1,3
	%	0,2	3,8	28,3	32,0	17,8	5,3	1,6	1,1	9,9	99,8	100,0	

Rysunek VIII-2. Procentowy udział powierzchni lasów według klas wieku – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

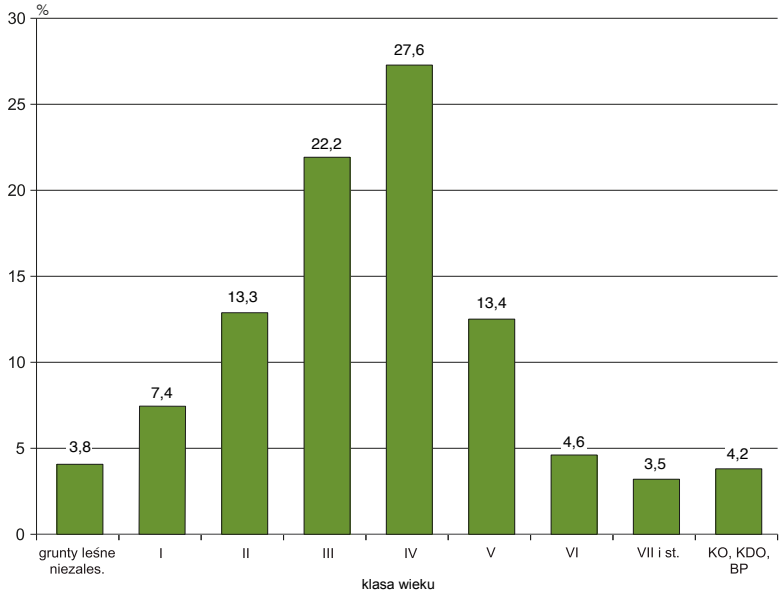

Tabela VIII-6. Miąższość drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy poza zarządem **PGL Lasy Państwowe** (dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według gatunków panujących – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Gatunek panujący		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ogółem	**M**	**871,0**	**370,5**	**3 085,5**	**34 185,1**	**117 990,6**	**167 532,9**	**88 774,2**	**32 874,1**	**28 905,4**	**20 809,2**	**494 527,5**	**495 398,5**	**100,0**
	%	**0,2**	**0,1**	**0,6**	**6,9**	**23,8**	**33,9**	**17,9**	**6,6**	**5,8**	**4,2**	**99,8**	**100,0**	
R-m iglaste	M	529,2	195,9	1 917,8	20 716,4	87 842,8	122 133,4	65 566,7	21 632,3	15 355,3	13 888,1	349 248,7	349 777,9	70,7
	%	0,2	0,1	0,5	5,9	25,1	34,9	18,7	6,2	4,4	4,0	99,8	100,0	
So	M	456,6	107,5	1 871,2	19 206,2	78 348,1	101 214,3	48 823,7	15 300,1	8 751,4	6 018,0	279 640,5	280 097,1	56,6
	%	0,2		0,7	6,9	28,0	36,1	17,4	5,5	3,1	2,1	99,8	100,0	
Św	M	33,1	59,1	44,6	1 254,8	5 732,3	8 473,2	5 109,2	2 594,1	3 818,1	3 613,9	30 699,3	30 732,4	6,2
	%	0,1	0,2	0,1	4,1	18,7	27,6	16,6	8,4	12,4	11,8	99,9	100,0	
Jd	M	39,5	29,3	2,0	255,4	3 762,4	12 445,9	11 633,8	3 738,1	2 785,8	4 256,2	38 908,9	38 948,4	7,9
	%	0,1	0,1		0,7	9,7	31,8	29,9	9,6	7,2	10,9	99,9	100,0	
R-m liściaste	M	341,8	174,6	1 167,7	13 468,7	30 147,8	45 399,5	23 207,5	11 241,8	13 550,1	6 921,1	145 278,8	145 620,6	29,3
	%	0,2	0,1	0,8	9,2	20,7	31,3	15,9	7,7	9,3	4,8	99,8	100,0	
Bk	M	59,5	45,6	18,2	311,5	2 308,1	8 280,7	9 181,8	6 734,1	8 667,6	2 682,2	38 229,8	38 289,3	7,7
	%	0,2	0,1		0,8	6,0	21,6	24,1	17,6	22,6	7,0	99,8	100,0	
Db	M	171,7	43,5	79,9	1 238,8	3 334,6	8 681,4	7 054,7	2 809,6	3 802,9	691,5	27 736,9	27 908,6	5,6
	%	0,6	0,2	0,3	4,4	11,9	31,1	25,3	10,1	13,6	2,5	99,4	100,0	
Gb	M	0,2	13,9	5,0	369,9	2 380,9	2 770,3	562,5	118,7	377,4	713,1	7 311,7	7 311,9	1,5
	%		0,2	0,1	5,1	32,6	37,7	7,7	1,6	5,2	9,8	100,0	100,0	
Brz	M	2,9	35,2	472,0	6 422,6	9 335,0	10 553,8	2 063,0	340,9	56,4	1 195,9	30 474,8	30 477,7	6,2
	%		0,1	1,5	21,1	30,6	34,7	6,8	1,1	0,2	3,9	100,0	100,0	
Ol	M	105,7	25,7	549,4	3 802,7	10 658,5	13 727,5	3 831,7	1 072,8	535,8	1 109,6	35 313,7	35 419,4	7,1
	%	0,3	0,1	1,6	10,7	30,1	38,8	10,8	3,0	1,5	3,1	99,7	100,0	
Tp	M	1,5	0,3	2,4	106,0	185,2	171,7	78,5	10,9	18,9	106,4	680,3	681,8	0,1
	%	0,2		0,4	15,5	27,2	25,2	11,5	1,6	2,8	15,6	99,8	100,0	
Os	M	0,3	10,4	40,8	1 217,2	1 945,5	1 214,1	435,3	154,8	91,1	422,4	5 531,6	5 531,9	1,1
	%		0,2	0,7	22,0	35,3	21,9	7,9	2,8	1,6	7,6	100,0	100,0	

1.3. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów

1.3.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek wszystkich drzewostanów (na powierzchni leśnej zalesionej) w lasach poza PGL Lasy Państwowe wynosi 63 lata, co obrazuje tabela VIII-7.

Najwyższy przeciętny wiek wykazują drzewostany bukowe (87 lat) oraz jodłowe (81 lat), natomiast najniższy – drzewostany brzozowe, osikowe i olchowe. O przeciętnym wieku wszystkich drzewostanów decyduje głównie przeciętny wiek drzewostanów sosnowych (61 lat), które zajmują 58,0% ogólnej powierzchni leśnej zalesionej. Tabela VIII-7 przedstawia ogólną charakterystykę poszczególnych gatunków panujących pod względem ich udziału w ogólnej powierzchni i miąższości drzewostanów.

Tabela VIII-7. Powierzchnia, miąższość, przeciętna zasobność oraz przeciętny wiek gatunków panujących na gruntach leśnych zalesionych – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe
(dawniej: Procentowy udział gatunków panujących w ogólnej powierzchni i miąższości na gruntach leśnych zalesionych – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Gatunek panujący	Udział w ogólnej				Przeciętna zasobność	Przeciętny wiek
	powierzchni		miąższości			
	ha	%	tys. m³	%	m³/ha	lata
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	**2 057 424**	**100,0**	**494 527,5**	**100,0**	**240**	**63**
So	1 189 141	58,0	279 640,5	56,6	235	61
Św	103 740	5,0	30 699,3	6,2	296	71
Jd	95 868	4,7	38 908,9	7,9	406	81
Bk	122 365	5,9	38 229,8	7,7	312	87
Db	123 444	6,0	27 736,9	5,6	225	70
Gb	36 353	1,8	7 311,7	1,5	201	62
Brz	190 191	9,2	30 474,8	6,2	160	49
Ol	165 494	8,0	35 313,7	7,1	213	56
Tp	3 061	0,1	680,3	0,1	222	56
Os	27 767	1,3	5 531,6	1,1	199	52

1.3.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność w m³ grubizny na 1 ha powierzchni zalesionej według gatunków panujących przedstawia tabela VIII-7, zaś według klas wieku – tabela VIII-8. Ponadto, przeciętną zasobność według klas wieku obrazuje rysunek VIII-3.

Przeciętna zasobność wszystkich drzewostanów w lasach poza PGL Lasy Państwowe na powierzchni leśnej zalesionej wynosi 240 m³/ha, a na powierzchni leśnej ogółem (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) – 232 m³/ha.

Tabela VIII-8. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku i gatunków panujących – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Przeciętna zasobność grubizny brutto według gatunków panujących i klas wieku – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Gatunek panujący	Przeciętna zasobność w m³/ha										
	na gruntach leśnych niezalesionych	klasa wieku								razem na gruntach leśnych zalesionych	ogółem na powierzchni leśnej
		I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ogółem	**11**	**19**	**120**	**249**	**284**	**309**	**337**	**387**	**232**	**240**	**232**
So	9	18	126	261	286	285	297	341	226	235	226
Św	12	8	105	285	350	395	393	403	281	296	288
Jd	12	1	69	366	446	462	440	451	339	406	393
Bk	13	4	58	237	297	348	400	411	248	312	301
Db	15	7	84	206	251	279	321	397	207	225	207
Gb	6	13	106	190	232	260	364	483	152	201	201
Brz	16	32	109	196	216	223	196	129	142	160	160
Ol	10	40	148	223	253	291	385	444	159	213	201
Tp	25	55	210	243	241	279	256	292	164	222	218
Os	6	38	154	218	245	298	342	305	154	199	199

Rysunek VIII-3. Przeciętna zasobność drzewostanów według klas wieku na gruntach leśnych zalesionych – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

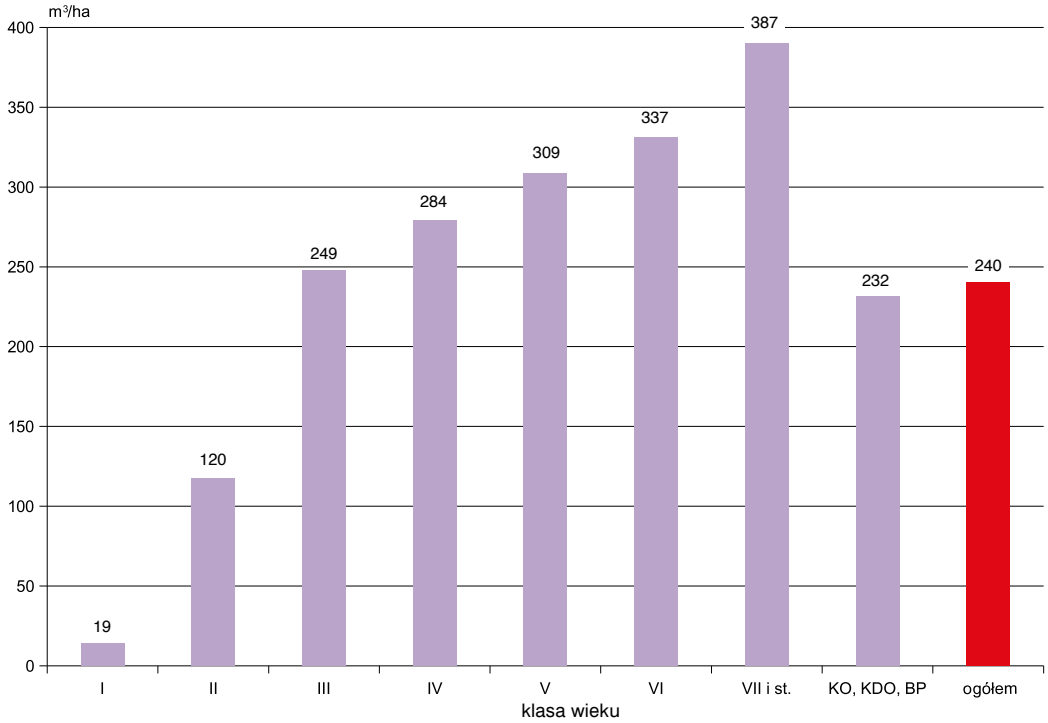

2. Ogólna charakterystyka stanu lasu według województw

2.1. Struktura powierzchniowa według klas wieku

Strukturę powierzchniową według klas wieku oraz województw przedstawia tabela VIII-9 (dodatkowo rysunek VIII-4). Większy niż przeciętny w lasach poza PGL Lasy Państwowe (25,7%) udział drzewostanów V i starszych klas wieku występuje w województwach: małopolskim – 41,0%, dolnośląskim – 39,6%, podkarpackim – 39,2% i zachodniopomorskim – 36,5%. Udział tych drzewostanów, nieco większy niż przeciętny w lasach poza PGL Lasy Państwowe, zarejestrowano także w województwach: opolskim, lubuskim, lubel-

Tabela VIII-9. Powierzchnia lasów według klas wieku i województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Powierzchniowa tabela klas wieku według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem grunty leśne	
		grunty leśne niezales.	grunty leśne zalesione w klasach wieku										
			I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem	**P**	**82 187**	**158 791**	**285 363**	**474 142**	**589 941**	**287 198**	**97 539**	**74 743**	**89 707**	**2 057 424**	**2 139 611**	**100,0**
	%	**3,8**	**7,4**	**13,3**	**22,2**	**27,6**	**13,4**	**4,6**	**3,5**	**4,2**	**96,2**	**100,0**	
Dolnośląskie	P	1 507	5 176	6 143	6 471	7 863	6 288	3 534	4 812	3 125	43 412	44 919	2,1
	%	3,4	11,5	13,7	14,4	17,4	14,0	7,9	10,7	7,0	96,6	100,0	
Kujawsko-pomorskie	P	3 049	7 189	10 973	15 474	11 390	3 460	995	737	735	50 953	54 002	2,5
	%	5,6	13,3	20,3	28,7	21,1	6,4	1,8	1,4	1,4	94,4	100,0	
Lubelskie	P	7 030	15 058	32 153	56 412	79 979	43 492	10 317	4 461	10 310	252 182	259 212	12,1
	%	2,7	5,8	12,4	21,8	30,8	16,8	4,0	1,7	4,0	97,3	100,0	
Lubuskie	P	539	3 071	2 413	4 914	3 769	2 402	1 758	2 253	650	21 230	21 769	1,0
	%	2,5	14,1	11,1	22,6	17,3	11,0	8,1	10,3	3,0	97,5	100,0	
Łódzkie	P	5 519	12 115	21 233	39 085	42 207	15 282	4 064	957	2 351	137 294	142 813	6,7
	%	3,9	8,5	14,9	27,4	29,5	10,7	2,8	0,7	1,6	96,1	100,0	
Małopolskie	P	5 587	5 235	14 622	40 039	73 055	39 997	12 333	13 090	31 052	229 423	235 010	11,0
	%	2,4	2,2	6,2	17,0	31,2	17,0	5,2	5,6	13,2	97,6	100,0	
Mazowieckie	P	18 410	28 916	64 413	96 976	126 886	49 565	14 339	6 653	5 467	393 215	411 625	19,4
	%	4,5	7,0	15,6	23,6	30,9	12,0	3,5	1,6	1,3	95,5	100,0	
Opolskie	P	588	1 812	2 210	3 290	4 348	2 737	1 259	725	1 114	17 495	18 083	0,8
	%	3,3	10,0	12,2	18,2	24,0	15,1	7,0	4,0	6,2	96,7	100,0	
Podkarpackie	P	5 306	11 592	23 688	28 314	48 747	33 662	16 489	13 081	12 513	188 086	193 392	9,0
	%	2,7	6,0	12,2	14,6	25,3	17,4	8,5	6,8	6,5	97,3	100,0	
Podlaskie	P	13 405	13 985	28 818	58 728	69 500	32 939	11 332	9 841	5 026	230 169	243 574	11,4
	%	5,5	5,7	11,8	24,1	28,6	13,5	4,7	4,0	2,1	94,5	100,0	
Pomorskie	P	4 501	9 954	14 331	29 911	19 381	8 043	3 501	2 875	1 813	89 809	94 310	4,4
	%	4,8	10,6	15,2	31,7	20,6	8,5	3,7	3,0	1,9	95,2	100,0	
Śląskie	P	3 724	5 379	10 162	18 870	25 697	14 679	4 176	1 585	6 264	86 812	90 536	4,2
	%	4,1	5,9	11,2	20,8	28,5	16,2	4,6	1,8	6,9	95,9	100,0	
Świętokrzyskie	P	4 257	8 303	19 341	25 815	26 745	12 997	4 329	2 517	2 215	102 262	106 519	5,0
	%	4,0	7,8	18,2	24,2	25,0	12,2	4,1	2,4	2,1	96,0	100,0	
Warmińsko-mazurskie	P	4 224	16 667	11 261	12 899	16 338	5 324	1 781	1 747	2 442	68 459	72 683	3,4
	%	5,8	22,9	15,5	17,7	22,5	7,3	2,5	2,4	3,4	94,2	100,0	
Wielkopolskie	P	3 266	9 509	17 653	28 470	25 660	10 981	3 877	3 920	2 266	102 336	105 602	4,9
	%	3,1	9,0	16,7	27,0	24,3	10,4	3,7	3,7	2,1	96,9	100,0	
Zachodnio-pomorskie	P	1 275	4 830	5 949	8 474	8 376	5 350	3 455	5 489	2 364	44 287	45 562	2,1
	%	2,8	10,6	13,1	18,6	18,4	11,7	7,6	12,0	5,2	97,2	100,0	

skim i śląskim. W pozostałych województwach udział powierzchniowy drzewostanów V i starszych klas wieku jest mniejszy niż przeciętny. Najmniejszy udział tych drzewostanów występuje w województwach: kujawsko-pomorskim – 11,0% i warmińsko-mazurskim – 15,6%.

Rysunek VIII-4. Powierzchnia lasów według województw (w ha) – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

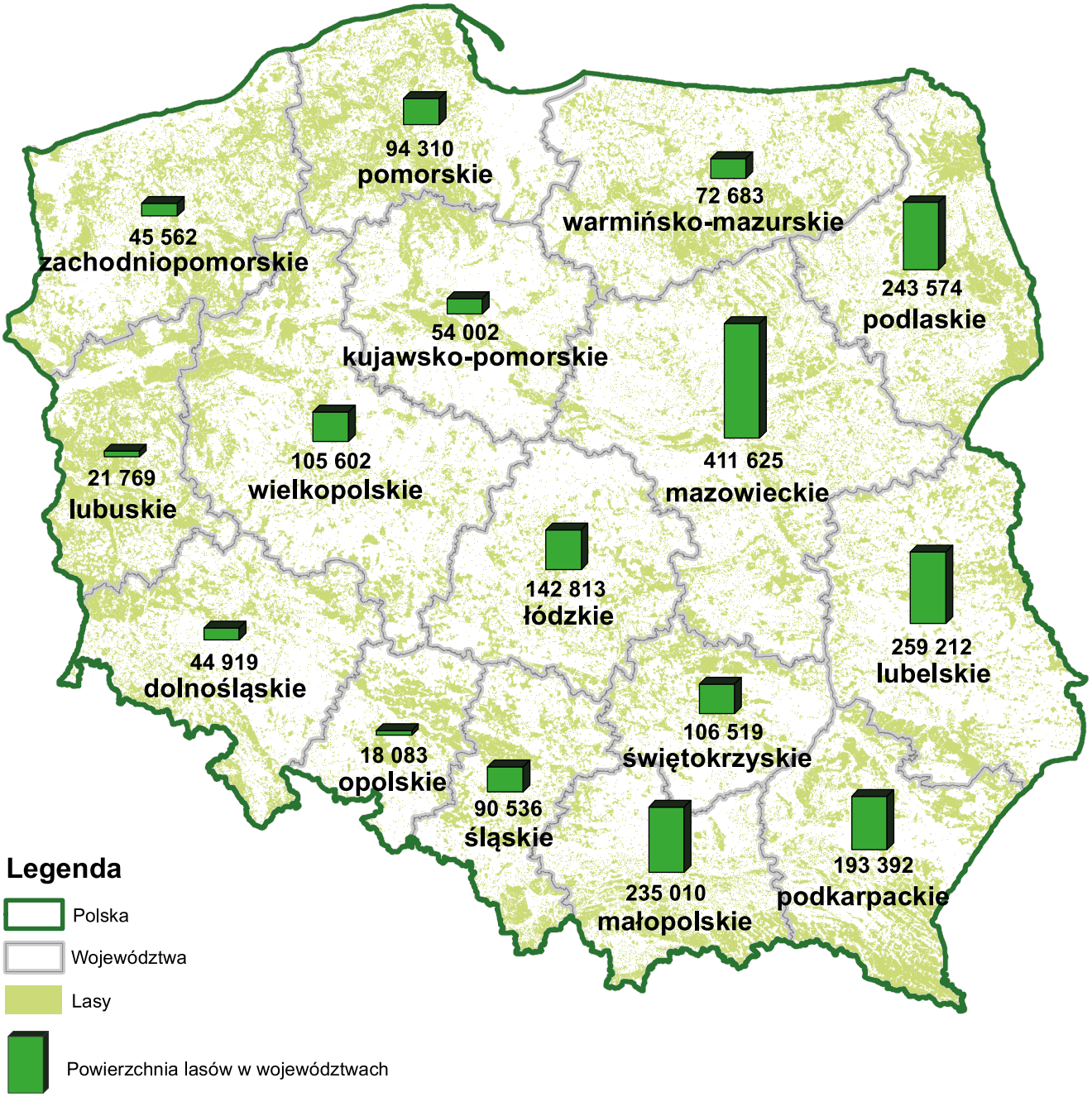

2.2. Struktura miąższościowa według klas wieku

Strukturę miąższościową dla województw przedstawia tabela VIII-10, a wielkości zasobów drzewnych dodatkowo rysunek VIII-5. W poszczególnych województwach udział miąższości drzewostanów V klasy wieku i starszych waha się w granicach od 15,7% do 55,0% ogólnej wielkości zasobów drzewnych, przy przeciętnym ich udziale – 34,5%. Najmniejszy udział miąższości tych drzewostanów występuje w województwach: kujawsko-pomorskim – 15,7%, łódzkim – 19,7%, pomorskim – 24,1% i mazowieckim – 24,7%; największy zaś w województwach: dolnośląskim – 55,0%, podkarpackim – 51,8%, zachodniopomorskim – 50,6% oraz małopolskim – 47,6%.

Tabela VIII-10. Miąższość drzewostanów według klas wieku i województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Miąższościowa tabela klas wieku według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Województwo		Miąższość w tys. m³ (M) / %											Ogółem na gruntach leśnych	
		na gruntach leśnych niezales.	na gruntach leśnych zalesionych w klasach wieku											
			przestoje	I	II	III	IV	V	VI	VII i st.	KO, KDO, BP	razem	tys.m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	M	**871,0**	**370,5**	**3 085,5**	**34 185,1**	**117 990,6**	**167 532,9**	**88 774,2**	**32 874,1**	**28 905,4**	**20 809,2**	**494 527,5**	**495 398,5**	**100,0**
Ogółem	**%**	**0,2**	**0,1**	**0,6**	**6,9**	**23,8**	**33,9**	**17,9**	**6,6**	**5,8**	**4,2**	**99,8**	**100,0**	
	M	23,5	16,9	89,0	656,8	1 586,7	2 362,6	2 163,3	1 345,0	1 559,0	728,9	10 508,2	10 531,7	2,1
Dolnośląskie	%	0,2	0,2	0,8	6,2	15,1	22,5	20,5	12,8	14,8	6,9	99,8	100,0	
Kujawsko-	M	24,2	4,3	161,3	1 521,1	3 855,8	3 107,5	982,7	305,1	205,3	123,2	10 266,3	10 290,5	2,1
-pomorskie	%	0,2		1,6	14,8	37,5	30,2	9,5	3,0	2,0	1,2	99,8	100,0	
	M	86,4	22,6	311,0	3 647,5	13 093,8	20 909,7	12 417,4	3 119,7	1 853,4	1 813,3	57 188,4	57 274,8	11,6
Lubelskie	%	0,2		0,5	6,4	22,9	36,5	21,7	5,4	3,2	3,2	99,8	100,0	
	M	5,2	5,4	47,4	355,6	1 426,5	1 202,6	796,0	640,8	899,7	145,3	5 519,3	5 524,5	1,1
Lubuskie	%	0,1	0,1	0,9	6,4	25,8	21,8	14,4	11,6	16,3	2,6	99,9	100,0	
	M	59,7	30,4	259,6	2 946,4	10 264,3	11 769,3	4 180,4	1 192,7	341,4	515,5	31 500,0	31 559,7	6,4
Łódzkie	%	0,2	0,1	0,8	9,3	32,5	37,4	13,2	3,8	1,1	1,6	99,8	100,0	
	M	52,6	82,9	47,0	1 520,2	10 339,0	25 034,9	15 203,4	4 658,5	5 132,3	8 656,1	70 674,3	70 726,9	14,3
Małopolskie	%	0,1	0,1	0,1	2,1	14,6	35,4	21,5	6,6	7,3	12,2	99,9	100,0	
	M	185,2	31,8	542,1	7 167,5	23 333,8	34 133,2	13 920,2	4 294,5	2 294,9	1 036,8	86 754,8	86 940,0	17,6
Mazowieckie	%	0,2		0,6	8,2	26,8	39,5	16,0	4,9	2,6	1,2	99,8	100,0	
	M	5,3	10,1	37,8	290,2	903,5	1 289,7	849,2	395,7	234,4	259,1	4 269,7	4 275,0	0,9
Opolskie	%	0,1	0,2	0,9	6,8	21,1	30,1	19,9	9,3	5,5	6,1	99,9	100,0	
	M	51,3	51,4	324,4	2 912,0	6 819,3	14 186,0	11 429,2	6 250,8	5 522,9	2 902,9	50 398,9	50 450,2	10,2
Podkarpackie	%	0,1	0,1	0,6	5,8	13,5	28,1	22,7	12,4	10,9	5,8	99,9	100,0	
	M	159,7	18,3	255,2	3 649,7	14 820,9	18 698,5	9 366,4	3 547,2	4 054,6	972,9	55 383,7	55 543,4	11,2
Podlaskie	%	0,3		0,5	6,6	26,7	33,5	16,9	6,4	7,3	1,8	99,7	100,0	
	M	32,3	13,0	196,6	1 772,7	7 108,8	5 211,5	2 223,5	1 011,8	918,5	372,2	18 828,6	18 860,9	3,8
Pomorskie	%	0,2	0,1	1,0	9,4	37,6	27,6	11,8	5,4	4,9	2,0	99,8	100,0	
	M	46,3	28,9	66,8	1 205,8	4 781,6	7 439,6	4 347,9	1 269,3	466,3	1 304,7	20 910,9	20 957,2	4,2
Śląskie	%	0,2	0,1	0,3	5,8	22,8	35,6	20,7	6,1	2,2	6,2	99,8	100,0	
	M	56,0	6,3	146,0	2 181,1	6 240,4	7 238,7	3 896,6	1 669,0	1 161,6	407,1	22 946,8	23 002,8	4,6
Świętokrzyskie	%	0,2		0,6	9,5	27,1	31,6	16,9	7,3	5,0	1,8	99,8	100,0	
Warmińsko-	M	36,6	9,0	349,7	1 408,9	3 347,2	4 807,9	1 742,9	657,6	676,8	495,5	13 495,5	13 532,1	2,7
-mazurskie	%	0,3	0,1	2,6	10,4	24,7	35,4	12,9	4,9	5,0	3,7	99,7	100,0	
	M	35,7	31,2	173,7	2 151,9	7 683,3	7 449,9	3 257,4	1 204,3	1 312,7	512,4	23 776,8	23 812,5	4,8
Wielkopolskie	%	0,1	0,1	0,7	9,0	32,3	31,3	13,7	5,1	5,5	2,2	99,9	100,0	
Zachodnio-	M	11,0	8,0	77,9	797,7	2 385,7	2 691,3	1 997,7	1 312,1	2 271,6	563,3	12 105,3	12 116,3	2,4
pomorskie	%	0,1	0,1	0,6	6,6	19,7	22,3	16,5	10,8	18,7	4,6	99,9	100,0	

Rysunek VIII-5. Miąższość drzewostanów według województw (w tys. m³) – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

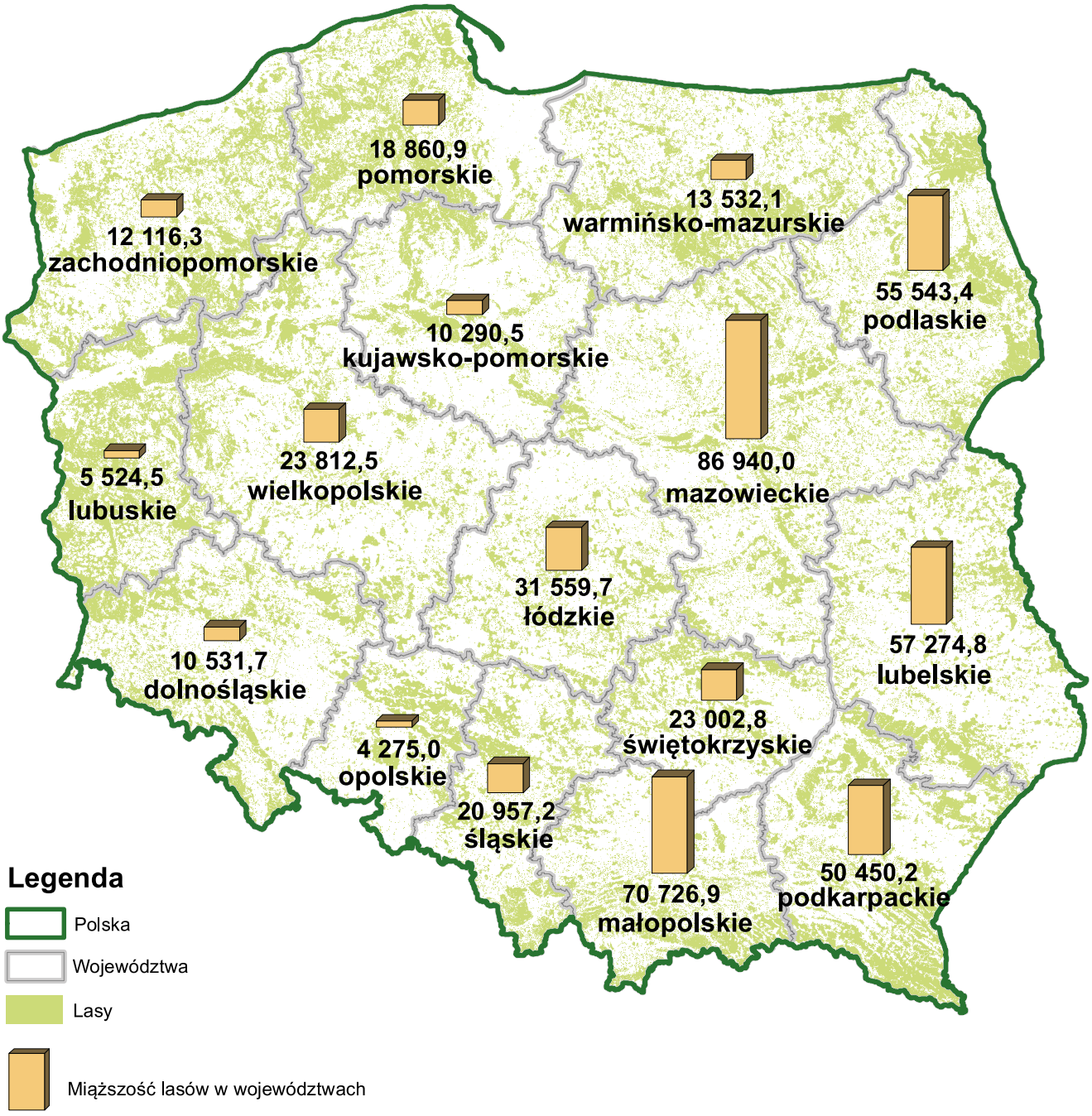

2.3. Struktura powierzchniowa według gatunków panujących

Strukturę powierzchniową według gatunków panujących w układzie województw przedstawia tabela VIII-11. Największy powierzchniowy udział drzewostanów z gatunkami panującymi: Św, Jd, Bk, czyli gatunkami o największych zasobnościach, występuje głównie w górach. Łącznie gatunki te (tabela VIII-11) zajmują w województwie małopolskim 64,8%. W województwach: podkarpackim, dolnośląskim i śląskim łączny udział Św, Jd i Bk jest większy niż średnia w kraju, która wynosi 15,5%. W pozosta-

Tabela VIII-11. Powierzchnia lasów według gatunków panujących i województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Struktura powierzchniowa gatunków panujących według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Województwo		Powierzchnia w ha (P) / %										Ogółem	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	ha/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	P	**1 238 220**	**106 612**	**99 117**	**127 040**	**134 969**	**36 390**	**190 369**	**175 943**	**3 123**	**27 828**	**2 139 611**	**100,0**
Ogółem	**%**	**58,0**	**5,0**	**4,6**	**5,9**	**6,3**	**1,7**	**8,9**	**8,2**	**0,1**	**1,3**	**100,0**	
	P	8 970	13 787	133	2 616	10 356	113	3 802	3 077	667	1 398	44 919	2,1
Dolnośląskie	%	20,0	30,6	0,3	5,8	23,1	0,3	8,5	6,8	1,5	3,1	100,0	
Kujawsko-	P	40 070	196	3	132	2 837	211	3 824	6 042	225	462	54 002	2,5
-pomorskie	%	74,1	0,4		0,2	5,3	0,4	7,1	11,2	0,4	0,9	100,0	
	P	148 395	1 089	6 811	10 801	24 999	14 616	27 916	17 794	198	6 593	259 212	12,1
Lubelskie	%	57,3	0,4	2,6	4,2	9,6	5,6	10,8	6,9	0,1	2,5	100,0	
	P	16 072	93	13	870	2 179	20	1 068	1 326	33	95	21 769	1,0
Lubuskie	%	73,8	0,4	0,1	4,0	10,0	0,1	4,9	6,1	0,2	0,4	100,0	
	P	114 593	316	165	272	5 655	233	11 870	8 667	91	951	142 813	6,7
Łódzkie	%	80,1	0,2	0,1	0,2	4,0	0,2	8,3	6,1	0,1	0,7	100,0	
	P	41 645	55 177	60 298	37 066	16 140	7 369	7 169	7 417	190	2 539	235 010	11,0
Małopolskie	%	17,7	23,5	25,5	15,8	6,9	3,1	3,1	3,2	0,1	1,1	100,0	
	P	300 233	1 369	422	105	19 072	1 380	42 921	41 390	432	4 301	411 625	19,4
Mazowieckie	%	73,1	0,3	0,1		4,6	0,3	10,4	10,1	0,1	1,0	100,0	
	P	10 450	106	24	411	3 469	56	1 556	1 419	92	500	18 083	0,8
Opolskie	%	57,8	0,6	0,1	2,3	19,2	0,3	8,6	7,8	0,5	2,8	100,0	
	P	75 142	3 667	21 765	48 046	8 501	7 648	11 141	15 130	203	2 149	193 392	9,0
Podkarpackie	%	38,8	1,9	11,3	24,8	4,4	4,0	5,8	7,8	0,1	1,1	100,0	
	P	145 657	10 763		1	10 036	1 889	34 443	37 735	51	2 999	243 574	11,4
Podlaskie	%	59,9	4,4			4,1	0,8	14,1	15,5		1,2	100,0	
	P	73 700	1 441	11	5 307	3 289	532	6 607	2 926	31	466	94 310	4,4
Pomorskie	%	78,2	1,5		5,6	3,5	0,6	7,0	3,1		0,5	100,0	
	P	46 232	11 459	5 119	10 916	4 860	680	7 308	2 781	172	1 009	90 536	4,2
Śląskie	%	50,8	12,7	5,7	12,1	5,4	0,8	8,1	3,1	0,2	1,1	100,0	
	P	76 194	841	4 246	3 541	4 681	744	10 245	4 610	141	1 276	106 519	5,0
Świętokrzyskie	%	71,6	0,8	4,0	3,3	4,4	0,7	9,6	4,3	0,1	1,2	100,0	
Warmińsko-	P	31 749	4 804	4	1 685	8 156	499	10 059	13 548	38	2 141	72 683	3,4
-mazurskie	%	43,8	6,6		2,3	11,2	0,7	13,8	18,6	0,1	2,9	100,0	
	P	84 245	372	31	433	6 113	174	6 045	7 249	400	540	105 602	4,9
Wielkopolskie	%	79,7	0,4		0,4	5,8	0,2	5,7	6,9	0,4	0,5	100,0	
Zachodnio-	P	24 873	1 132	72	4 838	4 626	226	4 395	4 832	159	409	45 562	2,1
pomorskie	%	54,6	2,5	0,2	10,6	10,2	0,5	9,6	10,6	0,3	0,9	100,0	

łych udział ten jest znacznie mniejszy i waha się od 0,4% w województwie mazowieckim do 13,3% w województwie zachodniopomorskim.

Drzewostany o mniejszej zasobności, tj. z panującymi So, Db i Brz, występują głównie na terenach nizinnych i zajmują łącznie 73,2% ogólnej powierzchni lasów poza PGL Lasy Państwowe.

2.4. Struktura miąższościowa według gatunków panujących

Struktura miąższościowa według gatunków panujących (tabela VIII-12) odpowiada w przybliżeniu strukturze powierzchniowej (tabela VIII-11).

Tabela VIII-12. Miąższość drzewostanów według gatunków panujących i województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe (dawniej: Struktura miąższościowa gatunków panujących według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe)

Województwo		Miąższość w tys. m³ (M) / %										Ogółem na gruntach leśnych	
		gatunek panujący											
		So	Św	Jd	Bk	Db	Gb	Brz	Ol	Tp	Os	tys. m³/%	%
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	M	**280 097,1**	**30 732,4**	**38 948,4**	**38 289,3**	**27 908,6**	**7 311,9**	**30 477,7**	**35 419,4**	**681,8**	**5 531,9**	**495 398,5**	**100,0**
Ogółem	**%**	**56,5**	**6,2**	**7,9**	**7,7**	**5,6**	**1,5**	**6,2**	**7,1**	**0,1**	**1,1**	**99,9**	
	M	1 513,1	4 494,9	22,4	583,3	2 212,9	24,6	644,7	580,4	136,7	318,7	10 531,7	2,1
Dolnośląskie	%	14,4	42,8	0,2	5,5	21,0	0,2	6,1	5,5	1,3	3,0	100,0	
Kujawsko-	M	8 054,3	34,0	0,4	9,4	398,2	44,1	544,7	1 067,5	49,7	88,2	10 290,5	2,1
-pomorskie	%	78,2	0,3		0,1	3,9	0,4	5,3	10,4	0,5	0,9	100,0	
	M	34 200,6	251,2	2 736,6	3 031,6	5 285,9	2 720,6	4 193,5	3 505,9	31,9	1 317,0	57 274,8	11,6
Lubelskie	%	59,7	0,4	4,8	5,3	9,2	4,8	7,3	6,1	0,1	2,3	100,0	
	M	4 109,7	20,6	2,3	344,0	507,7	4,5	213,4	292,7	8,5	21,1	5 524,5	1,1
Lubuskie	%	74,3	0,4		6,2	9,2	0,1	3,9	5,3	0,2	0,4	100,0	
	M	25 764,2	69,5	46,5	74,7	1 332,9	52,6	2 009,1	1 995,0	23,1	192,1	31 559,7	6,4
Łódzkie	%	81,7	0,2	0,1	0,2	4,2	0,2	6,4	6,3	0,1	0,6	100,0	
	M	10 224,9	17 256,0	24 454,6	10 344,8	3 892,5	1 495,4	1 265,2	1 322,2	36,8	434,5	70 726,9	14,3
Małopolskie	%	14,5	24,4	34,5	14,6	5,5	2,1	1,8	1,9		0,6	99,9	
	M	66 615,6	272,2	128,1	16,2	3 531,6	276,5	6 585,7	8 650,4	92,8	770,9	86 940,0	17,6
Mazowieckie	%	76,7	0,3	0,1		4,1	0,3	7,6	9,9	0,1	0,9	100,0	
	M	2 548,7	31,1	13,3	85,8	835,4	12,0	307,7	298,8	22,2	120,0	4 275,0	0,9
Opolskie	%	59,7	0,7	0,3	2,0	19,5	0,3	7,2	7,0	0,5	2,8	100,0	
	M	17 077,9	883,0	7 717,7	16 934,7	1 688,6	1 488,8	1 610,0	2 650,7	41,4	357,4	50 450,2	10,2
Podkarpackie	%	33,7	1,8	15,3	33,6	3,3	3,0	3,2	5,3	0,1	0,7	100,0	
	M	35 036,5	2 971,0		0,2	2 256,1	642,1	5 780,5	8 091,5	11,3	754,2	55 543,4	11,2
Podlaskie	%	63,0	5,3			4,1	1,2	10,4	14,6		1,4	100,0	
	M	15 042,6	287,4	4,4	1 093,2	574,1	90,7	1 134,5	534,7	6,9	92,4	18 860,9	3,8
Pomorskie	%	79,9	1,5		5,8	3,0	0,5	6,0	2,8		0,5	100,0	
	M	10 441,9	2 662,4	1 989,5	2 532,8	1 072,7	139,8	1 259,4	612,7	40,7	205,3	20 957,2	4,2
Śląskie	%	49,8	12,7	9,5	12,1	5,1	0,7	6,0	2,9	0,2	1,0	100,0	
	M	16 158,5	194,8	1 780,9	1 429,1	910,6	132,4	1 310,3	830,8	26,6	228,8	23 002,8	4,6
Świętokrzyskie	%	70,3	0,8	7,7	6,2	4,0	0,6	5,7	3,6	0,1	1,0	100,0	
Warmińsko-	M	6 762,4	903,2	1,9	337,8	891,2	103,0	1 660,6	2 428,3	9,9	433,8	13 532,1	2,7
-mazurskie	%	49,9	6,7		2,5	6,6	0,8	12,3	17,9	0,1	3,2	100,0	
	M	19 542,3	59,9	12,1	99,6	1 393,6	36,3	1 028,5	1 425,4	99,8	115,0	23 812,5	4,8
Wielkopolskie	%	81,9	0,3		0,4	5,9	0,2	4,3	6,0	0,4	0,5	99,9	
Zachodnio-	M	7 003,9	341,2	37,7	1 372,1	1 124,6	48,5	929,9	1 132,4	43,5	82,5	12 116,3	2,4
pomorskie	%	57,8	2,8	0,3	11,3	9,3	0,4	7,7	9,3	0,4	0,7	100,0	

2.5. Wybrane cechy drzewostanów

2.5.1. Przeciętny wiek drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela VIII-13. Waha się on od 50 do 73 lat. Najwyższym przeciętnym wiekiem charakteryzują się drzewostany w województwach: małopolskim – 73 lata, podkarpackim – 71 lat; natomiast najniższym w kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim po 50 lat.

W zasięgach pozostałych województw przeciętny wiek drzewostanów kształtuje się w granicach 57–69 lat, przy przeciętnym w kraju – 63 lata.

2.5.2. Przeciętna zasobność drzewostanów

Przeciętną zasobność drzewostanów (na gruntach leśnych zalesionych) według województw przedstawia tabela VIII-13. Największą przeciętną zasobność na powierzchni leśnej zalesionej wykazują drzewostany województw: małopolskiego – 308 m³/ha, zachodniopomorskiego – 273 m³/ha, podkarpackiego – 268 m³/ha oraz lubuskiego – 260 m³/ha. Zasobność na gruntach leśnych zalesionych większą niż przeciętna (240 m³/ha) wykazują także drzewostany województw: opolskiego – 244 m³/ha, śląskiego i podlaskiego po 241 m³/ha i dolnośląskiego – 242 m³/ha. Najmniejszą natomiast zasobnością odznaczają się drzewostany województw: warmińsko-mazurskiego – 197 m³/ha, kujawsko-pomorskiego – 201 m³/ha i pomorskiego – 210 m³/ha .

Tabela VIII-13. Przeciętny wiek i przeciętna zasobność drzewostanów na gruntach leśnych zalesionych według województw

Województwo	Przeciętny wiek w latach	Przeciętna zasobność w m³/ha
1	2	3
Ogółem	**63**	**240**
Dolnośląskie	69	242
Kujawsko-pomorskie	50	201
Lubelskie	63	227
Lubuskie	65	260
Łódzkie	57	229
Małopolskie	73	308
Mazowieckie	59	221
Opolskie	66	244
Podkarpackie	71	268
Podlaskie	64	241
Pomorskie	57	210
Śląskie	65	241
Świętokrzyskie	58	224
Warmińsko-mazurskie	50	197
Wielkopolskie	59	232
Zachodniopomorskie	69	273

Rysunek VIII-6. Przeciętna zasobność drzewostanów według województw – lasy poza zarządem PGL Lasy Państwowe

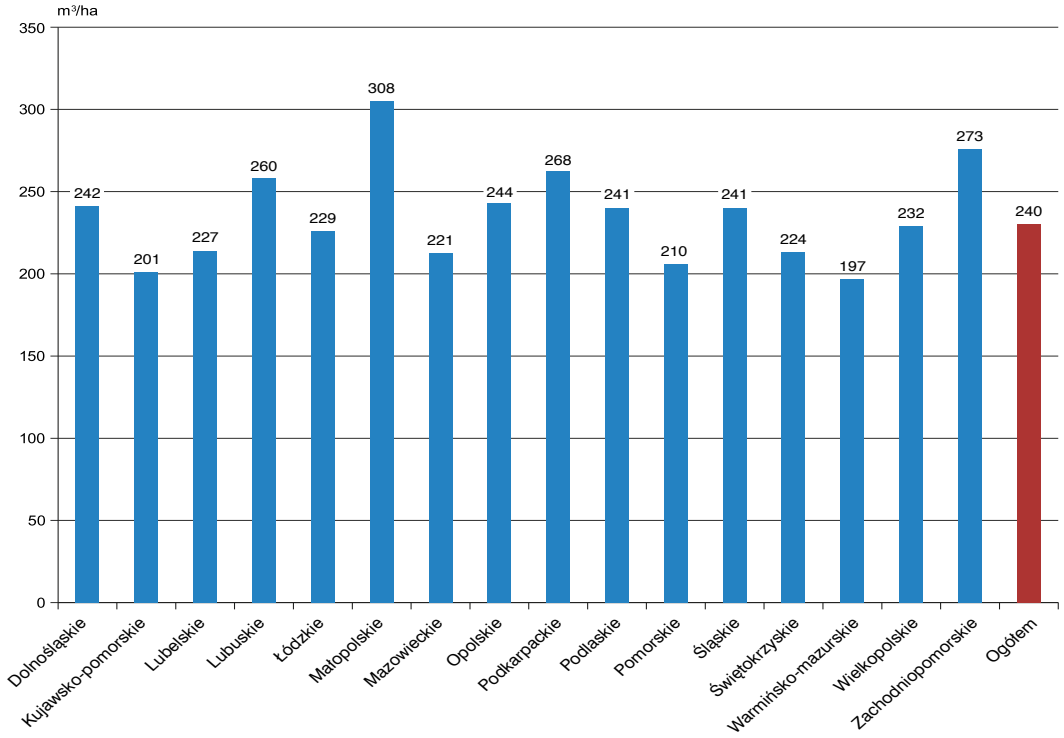

Przeciętną zasobność w lasach poza PGL Lasy Państwowe według województw przedstawia dodatkowo rysunek VIII-6.

2.6. Użytkowanie lasu

Tabela VIII-14 przedstawia użytkowanie w lasach poza PGL Lasy Państwowe z ostatnich 10 lat, zestawione na podstawie danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Leśnictwo 2013–2022). Z tych samych publikacji GUS pochodzą wartości powierzchni, natomiast miąższość drzewostanów została określona na podstawie danych z Banku Danych o Lasach.

Tabela VIII-14. Użytkowanie w lasach poza zarządem PGL Lasy Państwowe

Rok	Powierzchnia	Miąższość drzewostanów	Użytkowanie netto	Użytkowanie brutto*	Użytkowanie brutto w stosunku do miąższości
	tys. ha	tys. m^3			%
1	2	3	4	5	6
2012	2 084	bd.	1 766	2 208	bd.
2013	2 091	bd.	1 644	2 056	bd.
2014	2 103	449 509	1 981	2 478	0,55
2015	2 115	455 428	1 830	2 288	0,50
2016	2 125	461 731	1 725	2 156	0,47
2017	2 132	471 001	2 067	2 584	0,55
2018	2 140	474 786	2 299	2 874	0,61
2019	2 140	480 997	1 746	2 183	0,45
2020	2 138	486 996	1 447	1 809	0,37
2021	2 139	495 398	1 729	2 161	0,44

* Użytkowanie netto na brutto zostało przeliczone wskaźnikiem 1,25.

IX. ZAKOŃCZENIE

Przedstawione w tej publikacji wyniki aktualizacji pozwalają na stwierdzenie, że aktualizacja w lasach poza Lasami Państwowymi jest jakościowo inna (mniej dokładna) niż w lasach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe, w których wyniki są opracowywane na podstawie powydzieleniowo aktualizowanych opisów taksacyjnych w ramach Systemu Informatycznego Lasów Państwowych (SILP). SILP obejmuje pełną i aktualną dokumentację urządzeniową o wysokiej jakości. Aktualizacja stanu powierzchni i zasobów drzewnych w lasach będących poza zarządem PGL Lasy Państwowe jest natomiast wykonywana na podstawie niepełnych danych, w części pobranych z nieaktualnej już dokumentacji urządzeniowej, niejednokrotnie niezweryfikowanej jakości.

Istotne znaczenie dla jakości zaktualizowanych danych ma również stosowanie w tych lasach szacunkowej metody określania miąższości, a nie metody matematyczno-statystycznej obowiązującej w nadleśnictwach Lasów Państwowych. Metoda szacunkowa prowadzi generalnie do zaniżania wielkości zaktualizowanych zasobów drzewnych, czego wyrazem są m.in. wyraźnie mniejsze (o ponad 17%) wartości miąższości z aktualizacji w lasach prywatnych niż z wyników WISL.

Ważna jest zatem poprawa zarówno kompletności oraz aktualności, jak i jakości prac urządzeniowych w lasach pozostających poza PGL Lasy Państwowe. Dotyczy to zwłaszcza lasów prywatnych, gminnych oraz będących w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa. Z jednej strony wiąże się to z potrzebą przyspieszenia zlecania wykonawstwa prac urządzeniowych, z drugiej natomiast z poprawą ich jakości, zarówno w zakresie opisu taksacyjnego, jak i określania zadań gospodarczych w zakresie użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego). Ponadto działania te powinny w przyszłości być powiązane z wdrożeniem przez zarządzających lasami systemów zarządzania umożliwiających nie tylko pełną rejestrację wykonywanych czynności gospodarczych, lecz także powydzieleniową aktualizację opisów taksacyjnych (podobnie jak w Lasach Państwowych).